

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/1939,

12. oktoober 2017,

millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 86,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Kreeka, Küprose, Leedu, Luksemburgi, Portugali, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome ja Tšehhi Vabariigi teadet, millega need liikmesriigid teavitasid 3. aprillil 2017 Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni oma soovist seada sisse tõhustatud koostöö määruse eelnõu alusel,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit on seadnud eesmärgiks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise.
- (2) Võimalus asutada Euroopa Prokuratuur on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitlevas jaotises.
- (3) Nii Euroopa Liit kui ka Euroopa Liidu liikmesriigid on kohustatud kaitsma liidu finantshuve kuritegude vastu, mis tekitavad igal aastal suurt rahalist kahju. Siseriiklikud kriminaalõigusasutused siiski tihtipeale ei uuri praegu piisavalt neid kuritegusid ega esita nende eest piisavalt süüdistusi.
- (4) 17. juulil 2013 võttis komisjon vastu ettepaneku Euroopa Prokuratuuri asutamist käsitleva nõukogu määruse kohta.
- (5) Nõukogu tõdes oma 7. veebruari 2017. aasta istungil, et puudub nõukogu määruse eelnõu vastuvõtmiseks vajalik ühehäälsus.
- (6) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 teise lõiguga nõudis seitsmeteistkümnest liikmesriigist koosnev rühm oma 14. veebruari 2017. aasta kirjas määruse eelnõu esitamist Euroopa Ülemkogule.
- (7) 9. märtsil 2017 arutas Euroopa Ülemkogu määruse eelnõu ja märkis, et puudub kokkulepe ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses.

⁽¹⁾ 5. oktoobri 2017. aasta nõusolek (Euroopa Liidu Teatajas veel avaldamata).

- (8) 3. aprillil 2017 teavitasid Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Portugal, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome ja Tšehhi Vabariik Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni oma soovist seada sisse tõhustatud koostöö Euroopa Prokuratuuri asutamisel. Sellest tulenevalt loetakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 kolmanda lõiguga, et Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 20 lõikes 2 ja ELi toimimise lepingu artikli 329 lõikes 1 osutatud luba on antud ja tõhustatud koostöö sätteid kohaldatakse alates 3. aprillist 2017. Peale selle teavitasid Läti, Eesti, Austria ja Itaalia vastavalt 19. aprilli 2017. aasta kirjas, 1. juuni 2017. aasta kirjas, 9. juuni 2017. aasta kirjas ja 22. juuni 2017. aasta kirjas oma soovist osaleda tõhustatud koostöö sisseseadmises.
- (9) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 328 lõikega 1 on tõhustatud koostöö, juhul kui see sisse seatakse, avatud kõikidele Euroopa Liidu liikmesriikidele. Koostöö on liikmesriikidele avatud ka mis tahes muul ajal, sealhulgas juba käimasolev tõhustatud koostöö, eeldusel et täidetakse koostöö raames juba vastuvõetud õigusaktide nõudeid. Komisjon ja Euroopa Prokuratuuri asutamisel tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid („liikmesriigid“) peaksid tagama, et nad toetavad võimalikult paljude Euroopa Liidu liikmesriikide osalemist. Käesolev määrus peaks olema tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav üksnes Euroopa Prokuratuuri asutamisel tõhustatud koostöös osalevates liikmesriikides või kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 331 lõike 1 teise või kolmanda lõiguga vastu võetud otsuse alusel.
- (10) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 86 tuleks Euroopa Prokuratuur asutada Eurojusti põhjal. See tähendab, et käesoleva määrusega tuleks luua nende kahe asutuse vahel tihedad suhted, mis põhinevad vastastikusel koostööl.
- (11) ELi toimimise lepinguga nähakse ette, et Euroopa Prokuratuuri sisuline pädevus piirdub liidu finantshuve käesoleva määruse tähenduses kahjustavate kuritegudega. Euroopa Prokuratuuri ülesandeks peaks seega olema uurida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/1371⁽¹⁾ alusel liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja nendega lahutamatu seotud kuritegusid, esitada nende toimepanijatele süüdistusi ja viia nad kohtu ette. Selle pädevuse laiendamine piiriülese mõõtmega rasketele kuritegudele nõuab Euroopa Ülemkogu ühehäälsel otsust.
- (12) Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele saab liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastase võitluse eesmärki tulenevalt selle võitluse ulatusest ja toimest saavutada paremini liidu tasandil. Praegune olukord, kus kriminaalkorras süüdistuse esitamine liidu finantshuve kahjustavate kuritegude eest on üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide asutuste pädevuses, ei võimalda seda eesmärki piisavalt alati piisavalt saavutada. Kuna käesoleva määruse eesmärgid, nimelt tõhustada Euroopa Prokuratuuri asutamise teel võitlust liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu, ei suuda Euroopa Liidu liikmesriigid liidu finantshuve vastu toimepandud kuritegude eest liikmesriikides süüdistuste esitamise killustatuse tõttu piisavalt saavutada, küll aga saab neid seetõttu, et Euroopa Prokuratuuril saab olema pädevus selliste kuritegude eest süüdistusi esitada, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. ELi lepingu artikli 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale ning tagab, et selle mõju liikmesriikide õiguskorrale ja institutsioonilisele struktuurile on võimalikult väike.
- (13) Käesoleva määrusega nähakse ette süsteem, mille kohaselt on Euroopa Prokuratuuril ja liikmesriikide asutustel liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu võitlemisel jagatud pädevus, tuginedes Euroopa Prokuratuuri evokatsioonioigusele.
- (14) Pidades silmas lojaalse koostöö põhimõtet, peaksid nii Euroopa Prokuratuur kui ka pädevad riigiasutused üksteist toetama ja teavitama, et tõhusalt võidelda Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegudega.
- (15) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide süsteemide kohaldamist kriminaaluurimise korraldamisel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

- (16) Kuna Euroopa Prokuratuurile antakse volitused uurimiste läbiviimiseks ja süüdistuste esitamiseks, tuleks kehtestada institutsioonilised kaitsemeetmed, mis tagavad nii tema sõltumatuse kui ka vastutuse liidu institutsioonide ees.
- (17) Euroopa Prokuratuur peaks tegutsema liidu kui terviku huvides ning ta ei taotle ega võta vastu juhiseid üheltki isikult väljastpoolt Euroopa Prokuratuuri.
- (18) Range vastutus täiendab Euroopa Prokuratuuri sõltumatust ja talle käesoleva määrusega antavaid volitusi. Euroopa peaprokurör vastutab täielikult enda kui Euroopa Prokuratuuri juhi ülesannete täitmise eest ja tal on üldine institutsiooniline aruandekohustus Euroopa Prokuratuuri üldise tegevuse eest Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ees. Seepärast võib iga nimetatud institutsioon taotleda Euroopa Liidu Kohtult („Euroopa Kohus“) teatavatel asjaoludel, sealhulgas Euroopa peaprokuröri tõsise üleastumise korral, viimase ametist tagandamist. Sama menetlust tuleks kohaldada ka Euroopa prokuröride ametist vabastamise korral.
- (19) Euroopa Prokuratuur peaks koostama oma üldise tegevuse kohta avaliku aastaaruande, mis minimaalselt peaks sisaldama statistilisi andmeid Euroopa Prokuratuuri töö kohta.
- (20) Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline struktuur peaks võimaldama teha kriminaaluurimiste ja süüdistuste esitamise käigus kiiresti ja tõhusalt otsuseid olenemata sellest, kas uurimised ja süüdistuste esitamine hõlmab ühte või mitut liikmesriiki. Struktuuriga tuleks samuti tagada see, et liikmesriikide kõik siseriiklikud õigussüsteemid ja -tavad on Euroopa Prokuratuuris esindatud ning et oma vastavates liikmesriikides viivad uurimisi läbi ja esitavad süüdistuse põhimõtteliselt prokurörid, kellel on teadmised konkreetsest õigussüsteemist.
- (21) Selleks peaks Euroopa Prokuratuur olema ühtne asutusena toimiv jagamatu liidu organ. Keskne tasand koosneb Euroopa peaprokurörist, kes on Euroopa Prokuratuuri kui terviku ja Euroopa prokuröride kolleegiumi juht, alalistest kodadest ja Euroopa prokuröridest. Detsentraliseeritud tasand koosneb liikmesriikides asuvatest Euroopa delegaatprokuröridest.
- (22) Peale selle peaks Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline struktuur ja sisemine otsustusprotsess võimaldama kesksel asutusel jälgida ja suunata Euroopa delegaatprokuröride poolt kõikide uurimiste läbiviimist ja süüdistuste esitamist ning teostada selle üle järelevalvet, et tagada oma tegevuse sidusus ja seega liidu finantshuvide võrdväärne kaitse.
- (23) Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid „üldine järelevaatamine“, „jälgimine ja suunamine“ ning „järelevalve“ erinevate Euroopa Prokuratuuri kontrollitegevuste kirjeldamiseks. „Üldine järelevaatamine“ tähendab Euroopa Prokuratuuri tegevuse üldist juhtimist, mille puhul juhiseid antakse üksnes küsimustes, mis on Euroopa Prokuratuuri jaoks horisontaalse tähtsusega. „Jälgimine ja suunamine“ tähendab volitusi jälgida ja suunata konkreetseid uurimisi ja konkreetsete süüdistuste esitamist. „Järelevalve“ tähendab uurimiste ja süüdistuste esitamise hoolikamat ja pidevat järelevaatamist, hõlmates sealhulgas vajaduse korral uurimiste ja süüdistuste esitamise seotud küsimustesse sekkumist ja juhiste andmist.
- (24) Kolleegium peaks tegema otsuseid strateegilistes küsimustes, sealhulgas määrama kindlaks Euroopa Prokuratuuri prioriteetid ning uurimise ja süüdistuse esitamise põhimõtted, samuti konkreetsetest kriminaalasjadest tulenevates üldistes küsimustes, näiteks seoses käesoleva määruse kohaldamise või Euroopa Prokuratuuri uurimis- või süüdistuse esitamise põhimõtete õigesti rakendamise, või küsimustes, millel on põhimõtteline või suur tähtsus Euroopa Prokuratuuri sidusate uurimis- ja süüdistuse esitamise põhimõtete väljatöötamise jaoks. Kolleegiumi otsused üldistes küsimustes ei tohiks mõjutada käesoleva määruse ja siseriikliku õiguse kohaselt uurimise läbiviimise või süüdistuse esitamise kohustust. Kolleegium peaks tegema oma parima, et teha otsused konsensusega. Kui konsensusele ei jõuta, tuleks otsused vastu võtta hääletamise teel.
- (25) Alalised kodad peaksid jälgima ja suunama uurimisi ning tagama Euroopa Prokuratuuri tegevuse sidususe. Alaliste kodade koosseis tuleks määrata kindlaks vastavalt Euroopa Prokuratuuri kodukorrale, mis peaks muu hulgas võimaldama, et üks Euroopa prokurör on rohkem kui ühe alalise koja liige, kui see on asjakohane selle tagamiseks, et konkreetsete Euroopa prokuröride töökoormus oleks nii palju kui võimalik ühtlane.

- (26) Alaliste kodade eesistuja peaks olema Euroopa peaprokurör, üks Euroopa peaprokuröri asetäitja või mõni Euroopa prokurör kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorras sätestatud põhimõtetega.
- (27) Kriminaalasjade jaotamine alaliste kodade vahel peaks toimuma juhuvaliku põhimõttel, et tagada võimalikult suures ulatuses töökoormuse võrdne jagunemine. Euroopa peaprokuröri otsusega peaks olema võimalik sellest põhimõttest kõrvale kalduda, et tagada Euroopa Prokuratuuri nõuetekohane ja tõhus toimimine.
- (28) Kolleegiumisse tuleks nimetada üks Euroopa prokurör igast liikmesriigist. Euroopa prokurörid peaksid põhimõtteliselt teostama pädeva alalise koja nimel järelevalvet Euroopa delegaatprokuröride poolt oma päritoluliikmesriigis uurimiste läbiviimise ja süüdistuste esitamise üle. Nad peaksid olema kontaktisikuteks keskasutuse ja detsentraliseeritud tasandi vahel oma liikmesriigis, hõlbustades Euroopa Prokuratuuri toimimist ühtse asutusena. Järelevalvet teostav Euroopa prokurör peaks samuti kontrollima, kas kõik juhised on kooskõlas siseriikliku õigusega, ning teavitama alalist koda, kui see nii ei ole.
- (29) Kui see on põhjendatud konkreetses liikmesriigis suurel arvul läbiviidavate uurimiste ja süüdistuste esitamisega seotud töökoormusega, peaks Euroopa prokurör saama taotleda, et järelevalvet teostavate tema päritoluliikmesriigis läbiviidavate uurimiste ja süüdistuste esitamise üle määrataks erandkorras teistele Euroopa prokuröridele. Sellise otsuse peaks tegema Euroopa peaprokurör kokkuleppel Euroopa prokuröri ja, kes asjaomased kriminaalasjad üle võtab. Selliseid otsuseid käsitlevad kriteeriumid tuleks kehtestada Euroopa Prokuratuuri kodukorras ning need peaksid sisaldama nõuet, et kriminaalasjad üle võttev Euroopa prokurör oskab piisavalt asjaomase liikmesriigi keelt ja tunneb selle õigussüsteemi.
- (30) Euroopa Prokuratuuri uurimistegevust peaksid reeglina teostama liikmesriikides asuvad Euroopa delegaatprokurörid. Nad peaksid seda tegema vastavalt käesolevale määrusele ning käesoleva määrusega hõlmamata juhtudel kooskõlas siseriikliku õigusega. Euroopa delegaatprokurörid peaksid täitma oma ülesandeid järelevalvet teostava Euroopa prokuröri järelevalve all ning pädeva alalise koja suunamisel ja juhtimisel. Kui liikmesriigi õigusega nähakse ette teatavate toimingute sisekontroll siseriikliku prokuratuuristruktuuri raames, peaks selliste Euroopa delegaatprokuröri poolt tehtud otsuste kontrollimine kuuluma järelevalvet teostava Euroopa prokuröri järelevalveloovituste alla kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga. Sellistel juhtudel ei peaks liikmesriikidel olema kohustust näha ette kontrolli teostamist siseriiklikes kohtutes, ilma et see piiraks ELi lepingu artikli 19 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta („põhiõiguste harta“) artikli 47 kohaldamist.
- (31) Prokuröri ülesandeid pädevates kohtutes täidetakse kuni menetluse lõpetamiseni, mille all mõeldakse lõplikku otsust küsimuses, kas kahtlustatav või süüdistatav on kuriteo toime pannud, koos vajaduse korral karistuse määramise ja kõigi kättesaadavate õiguslike meetmete või õiguskaitsevahendite võtmise lõpuleviimisega kuni otsuse lõplikuks saamiseni.
- (32) Euroopa delegaatprokurörid peaksid moodustama Euroopa Prokuratuuri lahutamatu osa ning sellisena tegutsema Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude uurimisel ja süüdistuste esitamisel oma vastava liikmesriigi territooriumil üksnes Euroopa Prokuratuuri nimel. See peaks hõlmama neile käesoleva määrusega funktsionaalselt ja õiguslikult sõltumatu staatuse andmist, mis erineb siseriiklikus õiguses ette nähtud mis tahes staatusest.
- (33) Käesoleva määruse kohasest eristaatusest olenemata peaksid Euroopa delegaatprokurörid olema oma ametiaja jooksul ka oma liikmesriigi prokuratuuri liikmed, st kas prokurörid või kohtusüsteemi liikmed, ning nende liikmesriik peaks neile andma vähemalt samad volitused, mis on siseriiklikel prokuröridel.
- (34) Euroopa delegaatprokurörid peaksid olema kohustatud järgima alalistelt kodadelt ja Euroopa prokuröridelt saadavaid juhiseid. Kui Euroopa delegaatprokurör leiab, et juhise järgimine nõuaks temalt mõne sellise meetme võtmist, mis ei ole kooskõlas siseriikliku õigusega, peaks ta paluma nimetatud juhiste läbivaatamist Euroopa peaprokuröri poolt.

- (35) Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör peaks teavitama kõigist kriminaalasjaga seotud olulistest arengutest, näiteks uurimismeetmete tulemuslikkusest või muutustest kahtlustatavate isikute nimekirjas, järelevalvet teostavat Euroopa prokuröri ja pädevat alalist koda.
- (36) Alalised kojad peaksid teostama oma otsustusvolitusi Euroopa Prokuratuuri menetluste konkreetsetes etappides, eesmärgiga tagada ühtsed uurimis- ja süüdistuse esitamise põhimõtted. Nad peaksid võtma sellised otsused vastu asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri esitatud otsuse kavandi alusel. Siiski peaks alalisel kojalt olema erandjuhtudel võimalik võtta otsus vastu ilma asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri otsuse kavandita. Sellistel juhtudel võib sellise otsuse kavandi esitada järelevalvet teostav Euroopa prokurör.
- (37) Alaline koda peaks saama konkreetsetel juhtudel, kui tegemist ei ole raske kuriteoga ja kui menetlus ei ole keerukas, delegeerida oma otsustusvolituse järelevalvet teostavale Euroopa prokurörile. Kuriteo raskusastme hindamisel tuleks arvesse võtta liidu tasandil avalduvaid tagajärgi.
- (38) Euroopa Prokuratuuri kodukorras tuleks näha ette Euroopa prokuröride asendamise kord. Asenduskorda tuleks kasutada juhul, kui Euroopa prokurör ei saa töölt eemaloleku tõttu lühiajaliselt oma ülesandeid täita.
- (39) Peale selle peaks Euroopa prokuröri asendama tema liikmesriigi üks Euroopa delegaatprokurör juhul, kui Euroopa prokurör astub tagasi, kui ta vabastatakse ametist või kui ta lahkub ametist mis tahes muul põhjusel või juhul, näiteks pikaajalise haiguse korral. Asendamine peaks piirduma kolme kuuga. Võimalus seda tähtaega kuni Euroopa prokuröri asendamise või naasmiseni pikendada, kui seda peetakse vajalikuks, peaks jääma kolleegiumi otsustada, kes võtab arvesse Euroopa Prokuratuuri töökoormust ja äraoleku kestust. Euroopa prokuröri asendav Euroopa delegaatprokurör ei tohiks asendamise ajal olla enam vastutav uurimiste või süüdistuste esitamise eest, mida ta viib läbi Euroopa delegaatprokuröri või siseriikliku prokurörina. Euroopa Prokuratuuri menetluste suhtes, mida viis läbi Euroopa prokuröri asendav Euroopa delegaatprokurör, tuleks kohaldada Euroopa Prokuratuuri eeskirju ümberjao- tamise kohta.
- (40) Euroopa peaprokuröri ja Euroopa prokuröride ametisse nimetamise menetlus peaks tagama nende sõltumatuse. Nende legitiimsus peaks tulenema ametisse nimetamises osalevatest liidu institutsioonidest. Euroopa peaprokuröri asetäitjad peaks nimetama ametisse kolleegium oma liikmete hulgast.
- (41) Valikukomisjon peaks koostama Euroopa peaprokuröri ametikoha kandidaatide nimekirja. Valikukomisjoni tööees- kirjade koostamise ja liikmete nimetamise õigus tuleks anda nõukogule, kes tugineb komisjoni ettepanekule. Selline rakendamisevolitus kajastaks nõukogule ELi toimimise lepingu artikli 86 alusel antud konkreetseid volitusi ning võtab arvesse Euroopa Prokuratuuri spetsiifilist laadi asutusena, mis on integreeritud tihedalt siseriiklikesse õigus- struktuuridesse, kuid on samal ajal ka liidu asutus. Euroopa Prokuratuur hakkab tegutsema menetlustes, kus enamik teisi osalejaid on siseriiklikud osalejad, nagu kohtud, politsei ja teised õiguskaitseasutused, ning seepärast on nõukogul eriline huvi olla osaline ametisse nimetamise menetluses. Nende volituste nõukogule andmine võtab samuti piisavalt arvesse mis tahes otsustusvolituse, millel on otsene mõju siseriiklikele kohtu- ja prokuratuurstruk- tuuridele, potentsiaalselt tundlikku laadi. Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid omavahelisel kokkuleppel nime- tama ühe nimekirjas oleva kandidaadi peaprokurörriks.

- (42) Iga liikmesriik peaks esitama nõukogule valiku tegemiseks ja Euroopa prokurörina ametisse nimetamiseks kolm kandidaati. Selleks et tagada kolleegiumi töö järjepidevus, tuleks üks kolmandik Euroopa prokuröridest iga kolme aasta järel asendada. Nõukogule tuleks anda õigus võtta vastu üleminekusätteid Euroopa prokuröride ametisse nimetamiseks esimese koosseisu ametiajaks ja selle jooksul. See rakendamisevolitus kajastab nõukogu õigust valida ja nimetada ametisse Euroopa prokuröre. Seda õigustab ka Euroopa prokuröride spetsiifiline laad, pidades silmas, et nad on seotud oma vastavate liikmesriikidega ja on samal ajal ka kolleegiumi liikmed, ning Euroopa Prokuratuuri spetsiifiline laad üldisemalt, mis järgib sama loogikat, rõhutades nõukogule antud rakendamisevolitust koostada valikukomisjoni tööeeskirjad ja nimetada selle liikmed. Nõukogu peaks Euroopa prokuröride esimese koosseisu ametiaja vältel ühe kolmandiku Euroopa prokuröride asendamise kohta otsuse tegemisel võtma arvesse liikmesriikide geograafilist jaotust.
- (43) Euroopa delegaatprokuröride ametisse nimetamise menetlus peaks tagama, et nad moodustavad Euroopa Prokuratuuri lahutamatu osa, jäädes samal ajal tegevustasandil integreerituks oma siseriiklikesse õigussüsteemidesse ning kohtu- ja prokuratuuristruktuuridesse. Liikmesriigid peaksid esitama kandidaadid Euroopa delegaatprokuröride ametikohale, kelle peaks ametisse nimetama kolleegium Euroopa peaprokuröri ettepanekul.
- (44) Euroopa Prokuratuuri kriminaalasjade nõuetekohase menetlemise tagamiseks peaks igas liikmesriigis olema vähemalt kaks Euroopa delegaatprokuröri. Euroopa peaprokurör peaks iga liikmesriigiga konsulteerides määrama kindlaks Euroopa delegaatprokuröride arvu iga liikmesriigi kohta ning nendevahelise ülesannete funktsionaalse ja territoriaalse jaotuse. Konsultatsioonides tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse liikmesriigi prokuratuurisüsteemi korraldust. Pädevuste funktsionaalne jaotamine Euroopa delegaatprokuröride vahel tähendab võimalust ülesandeid jagada.
- (45) Euroopa delegaatprokuröride üldarvu liikmesriigis võib Euroopa peaprokuröri heakskiidu korral muuta, tingimusel et peetakse kinni Euroopa Prokuratuuri aastaelarvest.
- (46) Kolleegium peaks vastutama käesoleva määruse alusel tegutsevaid Euroopa delegaatprokuröre puudutavate distsiplinaarmenetluste eest. Kuna Euroopa delegaatprokurörid jäävad liikmesriikide prokuratuuri või kohtusüsteemi aktiivseks liikmeks ja võivad täita ka siseriikliku prokuröri ülesandeid, võib juhul, kui küsimus ei ole seotud käesoleva määrusega, kohaldada siseriiklike distsiplinaarmenetluse sätteid. Siiski peaks sellisel juhul Euroopa peaprokuröri teavitama ametikohalt vabastamisest või mis tahes distsiplinaarmetmete võtmisest, arvestades tema vastutust Euroopa Prokuratuuri juhtimise eest ja pidades silmas vajadust kaitsta Euroopa Prokuratuuri terviklust ja sõltumatust.
- (47) Põhimõtteliselt peaks Euroopa Prokuratuur töötama elektrooniliselt. Tuleks luua kriminaalasjade haldamise süsteem, mille eest vastutab ja mida haldab Euroopa Prokuratuur. Kriminaalasjade haldamise süsteem peaks sisaldama nii Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate võimalike kuritegude kohta saadud teavet kui ka teavet kriminaalasjade toimikutest, sealhulgas juba suletud toimikutest. Euroopa Prokuratuur peaks kriminaalasjade haldamise süsteemi loomise ajal tagama, et süsteem võimaldab Euroopa Prokuratuuril toimida ühtse asutusena, nii et Euroopa delegaatprokuröride hallatavad kriminaalasjade toimikud oleksid keskasutusele kättesaadavad otsuste tegemiseks, töö jälgimiseks ja suunamiseks ning järelevalveülesannete täitmiseks.
- (48) Riigiasutused peaksid teavitama Euroopa Prokuratuuri viivitamata igasugusest tegevusest, mille puhul võib olla tegemist Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteoga. Väljapoole tema pädevust jäävate kriminaalasjade puhul peaks Euroopa Prokuratuur teavitama pädevaid riigiasutusi kõigist asjaoludest, mis on talle teada ja mille puhul võib olla tegemist kuriteoga, näiteks valetunnistuse andmisest.
- (49) Liidu institutsioonid, organid ja asutused ning samuti riigiasutused peaksid andma Euroopa Prokuratuurile viivitamata igasugust teavet kuritegude kohta, mille suhtes saab Euroopa Prokuratuur oma pädevust teostada. Euroopa Prokuratuur võib võtta vastu või koguda ka teavet muudest allikatest, näiteks eraõiguslikelt isikutelt. Euroopa Prokuratuuri kasutatava kontrollikorra eesmärk peaks olema hinnata, kas saadud teabele tuginedes on Euroopa Prokuratuuri sisulise, territoriaalse ja isikulise pädevuse tingimused täidetud.

- (50) Rikkumistest teatajad võivad anda Euroopa Prokuratuurile uut teavet, mis aitab tal liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid uurida ning esitada nende toimepanijatele süüdistusi ja neid kohtus vastutusele võtta. Rikkumistest võidakse siiski kättemaksu hirmus teatamata jätta. Selleks et hõlbustada Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude avastamist, innustatakse liikmesriike kehtestama kooskõlas oma siseriikliku õigusega tõhusad menetlused, mis võimaldavad teatada Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvatest võimalikest kuritegudest ning tagavad sellistest kuritegudest teatavatele isikutele kaitse kättemaksu ning eelkõige ebasoodsa või diskrimineeriva tööalase kohtlemise eest. Vajaduse korral peaks Euroopa Prokuratuur töötama välja oma sise-eeskirjad.
- (51) Euroopa Prokuratuuri teavitamise kohustuse täielikuks täitmiseks peaksid liikmesriikide ametiasutused ning liidu institutsioonid, organid ja asutused Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo kahtluse korral järgima kehtivat teavitamiskorda ning rakendama tõhusaid mehhanisme neile esitatud väidete esialgseks hindamiseks. Liidu institutsioonid, organid ja asutused võivad kasutada selleks Euroopa Pettustevastast Ametit (OLAF).
- (52) Liikmesriikide ametiasutused peaksid looma süsteemi, millega tagatakse, et teave esitatakse Euroopa Prokuratuurile nii kiiresti kui võimalik. Liikmesriikidel on õigus otsustada, kas luua otsene või tsentraliseeritud süsteem.
- (53) Sellest teavitamiskohustusest kinnipidamine on väga tähtis Euroopa Prokuratuuri hea toimimise jaoks ning seda tuleks tõlgendada laiemalt tagamaks, et riigiasutused teavitavad juhtudest, mille puhul mõningaid kriteeriume ei ole võimalik otsekohe hinnata (näiteks kahju suurus või kohaldatav karistus). Euroopa Prokuratuur peaks samuti saama taotleda liikmesriikide ametiasutustelt üksikjuhtumipõhiselt teavet muude liidu finantshuve kahjustavate kuritegude kohta. Seda ei tuleks käsitada kui Euroopa Prokuratuuri võimalust taotleda liikmesriikide ametiasutustelt süstemaatilisel või perioodilisel teavet väiksemate kuritegude kohta.
- (54) Liidu finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusaks uurimiseks ja *ne bis in idem* põhimõtte järgimiseks võib teatud juhtudel olla vajalik laiendada uurimist teatavatele teistele siseriikliku õiguse kohastele kuritegudele, kui need on lahutamatu seotud liidu finantshuve kahjustava kuriteoga. Lahutamatu seotud kuritegusid tuleks mõista asjakohase kohtupraktika valguses, mis *ne bis in idem* põhimõtte kohaldamiseks säilitab asjakohase kriteeriumina sisuliste asjaolude (või oma olemuselt samade asjaolude) samasuse, mida tuleb mõista ajaliselt ja ruumiliselt omavahel lahutamatu seotud konkreetsete asjaolude kogumi esinemisena.
- (55) Euroopa Prokuratuur peaks saama teostada pädevust, kui kuriteod on lahutamatu seotud ja liidu finantshuve kahjustav kuritegu on asjaomase kuriteo raskuse põhjal kaalukam, nagu on kajastatud maksimaalsete karistustega, mida võidakse määrata.
- (56) Euroopa Prokuratuur peaks siiski samuti saama teostada pädevust lahutamatu seotud kuritegude puhul juhul, kui liidu finantshuve kahjustav kuritegu ei ole karistuse raskuse poolest kaalukam, vaid kui lahutamatu seotud muud kuritegu saab käsitada laadilt seonduva kuriteona, kuna see on liidu finantshuve kahjustava kuriteo suhtes kõigest instrumentaalne, eelkõige kui selline muu kuritegu on toime pandud peamise eesmärgiga luua tingimused liidu finantshuve kahjustava kuriteo toimepanemiseks, nagu näiteks kuritegu, mille otseseks eesmärgiks oli tagada materiaalsete või õiguslike vahendite olemasolu liidu finantshuve kahjustava kuriteo toimepanemiseks või tagada sellest saadav tulu või tulemus.
- (57) Kuritegelikku ühendusse kuulumisega seotud kuritegude käsitlemisel tuleks kohaldada määratlust, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses vastavalt nõukogu raamotsusele 2008/841/JSK, ⁽¹⁾ ning see võib näiteks hõlmata sellisesse kuritegelikku ühendusse kuulumist või selle tegevuse korraldamist ja juhtimist.

⁽¹⁾ Nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta raamotsus 2008/841/JSK organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta (ELT L 300, 11.11.2008, lk 42).

- (58) Selleks et tagada uurimiste ja süüdistuste esitamise sidusus ja juhtimine liidu tasandil, peaks Euroopa Prokuratuuri pädevus seoses liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega olema reeglina liikmesriigi pädevuse suhtes ülimuslik. Nende kuritegude puhul peaksid liikmesriikide ametiasutused hoiduma tegutsemast seni, kuni Euroopa Prokuratuur on otsustanud, kas uurimist alustada või mitte, välja arvatud juhul, kui tuleb võtta kiireloomulisi meetmeid.
- (59) Konkreetse kriminaalasja puhul loetakse, et sellel on tagajärjed liidu tasandil, kui kuritegu on muu hulgas piiriülese laadi ja ulatusega, kui sellise kuriteoga on seotud kuritegelik organisatsioon või kui konkreetset laadi kuritegu võib tõsiselt kahjustada liidu finantshuve või liidu institutsioonide usaldusväarsust ja liidu kodanike usaldust.
- (60) Kui Euroopa Prokuratuur ei saa konkreetset kriminaalasjas oma pädevust teostada, kuna on alust arvata, et liidu finantshuvidele tekitatud või tõenäoliselt tekitatav kahju ei ületa mõnele teisele kannatanule tekitatud või tõenäoliselt tekitatavat kahju, peaks Euroopa Prokuratuur siiski saama teostada oma pädevust, tingimusel et ta on uurimise läbiviimiseks või süüdistuste esitamiseks paremas positsioonis kui vastava liikmesriigi või vastavate liikmesriikide ametiasutused. Euroopa Prokuratuur näib olevat paremas positsioonis muu hulgas siis, kui uurimise läbiviimine ja süüdistuste esitamine asjaomase kuriteo puhul oleks tulemuslikum jätta Euroopa Prokuratuurile tulenevalt kuriteo piiriülesest laadist ja ulatusest, kui sellise kuriteoga on seotud kuritegelik organisatsioon või kui konkreetset laadi kuritegu võib tõsiselt kahjustada liidu finantshuve või liidu institutsioonide usaldusväarsust ja liidu kodanike usaldust. Sellisel juhul peaks Euroopa Prokuratuur saama teostada oma pädevust selle liikmesriigi või nende liikmesriikide pädevate riigiasutuste antud nõusolekul, kus kahju sellis(t)ele teis(t)ele ohvri(te)le tekkis.
- (61) Kui liikmesriigi õigus- või õiguskaitseasutus algatab seoses kuriteoga uurimise ja leiab, et Euroopa Prokuratuur ei saaks teostada oma pädevust, peaks ta sellest teavitama Euroopa Prokuratuuri, et võimaldada viimasel hinnata, kas ta peaks pädevust teostama.
- (62) Kui pädevuse teostamise küsimuses ollakse eriarvamusel, peaks otsuse pädevuse andmise kohta tegema pädevad riigiasutused. Pädevate riigiasutuste all tuleks mõista igasuguseid õigusasutusi, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt pädevus teha otsuseid pädevuse andmise kohta.
- (63) Kuna Euroopa Prokuratuur peaks esitama süüdistused liikmesriikide kohtutes, tuleks tema pädevus määratleda, osutades liikmesriikide kriminaalõigusele, milles käsitatakse kriminaalkuriteona liidu finantshuve kahjustavat tegevust või tegevusetust ning kehtestatakse kohaldatavad karistused, rakendades liikmesriigi õigussüsteemis asjakohaseid liidu õigusakte, eelkõige direktiivi (EL) 2017/1371.
- (64) Euroopa Prokuratuur peaks teostama oma pädevust võimalikult laialdaselt, nii et tema uurimised ja süüdistuste esitamine hõlmaksid väljaspool liikmesriikide territooriumi toimepandud kuritegusid.
- (65) Euroopa Prokuratuuri uurimistes ja süüdistuste esitamisel tuleks seoses kahtlustatava või süüdistatavaga järgida proportsionaalsuse, erapooletuse ja õigluse põhimõtet. See hõlmab kohustust otsida igat liiki tõendeid, nii süüsvastavaid kui ka süüist vabastavaid tõendeid, ükskõik kas *motu proprio* või kaitse taotlusel.
- (66) Selleks et tagada õiguskindlus ja tõhusalt võidelda liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu, peaksid Euroopa Prokuratuuri uurimised ja süüdistuste esitamine põhinema seaduslikkuse põhimõttel, mille kohaselt kohaldab Euroopa Prokuratuur rangelt käesoleva määruse sätteid, mis puudutavad eelkõige pädevust ja selle teostamist, uurimiste algatamist, uurimiste lõpetamist, kriminaalasja edastamist, kriminaalasja lõpetamist ja lihtmenetlusi.

- (67) Selleks et kõige paremini kaitsta süüdistatava huve, peaks Euroopa Prokuratuur viima kahtlustatava või süüdistatava suhtes läbi põhimõtteliselt ainult ühe uurimise või esitama ühe süüdistuse. Kui kuriteo on toime pannud mitu isikut, peaks Euroopa Prokuratuur üldjuhul algatama vaid ühe kriminaalasja ja viima uurimise läbi ühiselt kõigi kahtlustatavate või süüdistatavate suhtes.
- (68) Kui sama kuriteo suhtes on algatanud uurimise mitu Euroopa delegaatprokuröri, peaks alaline koda sellised uurimised asjakohasel juhul liitma. Alaline koda võib teha otsuse selliseid menetlusi mitte liita või otsustada menetluse hiljem taas osadeks jagada, kui see on uurimise tõhususe huvides, näiteks kui ühe kahtlustatava või süüdistatava suhtes läbiviidava menetluse saab lõpetada varasemas etapis, samas kui teiste kahtlustatavate või süüdistatavate suhtes tuleks menetlust jätkata, või kui kriminaalasja osadeks jagamine võib lühendada mõne kahtlustatava eelvangistuse kestust. Kui liidetavate kriminaalajade eest vastutavad erinevad alalised kojad, tuleks asjakohane pädevus ja menetlus määrata kindlaks Euroopa Prokuratuuri kodukorras. Kui alaline koda otsustab kriminaalasja osadeks jagada, tuleks säilitada tema pädevus sellest tulenevate kriminaalajade puhul.
- (69) Euroopa Prokuratuur peaks eelkõige sunnimeetmete rakendamisel tuginema riigiasutustele, sealhulgas politseile. Lojalse koostöö põhimõtte kohaselt peaksid kõik riigiasutused ja asjakohased liidu asutused, sealhulgas Eurojust, Europol ja OLAF, aktiivselt toetama Euroopa Prokuratuuri uurimisi ja süüdistuste esitamist ning tegema temaga koostööd alates hetkest, mil kahtlustatavast kuriteost teatatakse Euroopa Prokuratuurile, kuni hetkeni, mil viimane otsustab, kas esitada süüdistus või kriminaalasi muul viisil lahendada.
- (70) Liidu finantshuve kahjustavate kuritegude tulemusliku uurimise ja nende eest süüdistuste esitamise huvides on väga tähtis, et Euroopa Prokuratuur oleks võimeline vähemalt minimaalset uurimismeetmete kogumit kasutades koguma tõendeid, järgides samal ajal proportsionaalsuse põhimõtet. Need meetmed peaksid olema uurimiste ja süüdistuste esitamise eesmärgil kättesaadavad Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude puhul, vähemalt siis, kui nende eest määratav karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust, kuid nende suhtes võib kohaldada piiranguid kooskõlas siseriikliku õigusega.
- (71) Lisaks käesolevas määruses loetletud minimaalsele uurimismeetmete kogumile peaks Euroopa delegaatprokuröridel olema õigus taotleda või nõuda mis tahes selliste meetmete võtmist, mis on siseriikliku õiguse alusel prokuröridele kättesaadavad sarnaste siseriiklike kriminaalajade korral. Kättesaadavus tuleb tagada kõigis olukordades, mil osutatud uurimismeede on olemas, kuid selle suhtes võib kohaldada piiranguid kooskõlas siseriikliku õigusega.
- (72) Piiriüleste kriminaalajade korral peaks asja menetlev Euroopa delegaatprokurör saama tugineda abistavale Euroopa delegaatprokuröri, kui meetmeid on vaja võtta teistes liikmesriikides. Kui sellise meetme jaoks on nõutav õigusasutuse luba, tuleks selgelt märkida, millises liikmesriigis tuleks luba saada, kuid igal juhul peaks olema ainult üks luba. Kui õigusasutused on uurimismeetme lõplikult tagasi lükanud, näiteks pärast kõigi õiguskaitsevahendite ammendumist, peaks asja menetlev Euroopa delegaatprokurör taotluse või korralduse tagasi võtma.
- (73) Käesolevas määruses ettenähtud võimalus kasutada vastastikust tunnustamist või piiriülest koostööd käsitlevaid õigusakte ei peaks asendama käesoleva määruse konkreetseid sätteid piiriüleste uurimiste kohta. Pigem peaks selline võimalus neid sätteid täiendada tagamaks, et juhul, kui meede on piiriüleseks uurimiseks vajalik, kuid seda ei saa puhtalt riigisisese kriminaalajade puhul siseriikliku õiguse alusel kasutada, saab seda uurimise läbiviimisel või süüdistuse esitamisel kasutada kooskõlas asjaomast õigusakti rakendava siseriikliku õigusega.
- (74) Käesoleva määruse sätteid piiriülese koostöö kohta ei tohiks piirata selliste olemasolevate õigusaktide kohaldamist, millega hõlbustatakse piiriülest koostööd muude riigiasutuste kui prokuratuuri- või kohtuasutuste vahel. Sama kehtib haldusõiguse alusel koostööd tegevate riigiasutuste puhul.
- (75) Käesoleva määruse eelvangistust ja piiriülest üleandmist käsitlevad sätted ei tohiks piirata konkreetsete menetluste läbiviimist liikmesriikides, kus kahtlustatava või süüdistatava vahistamiseks ei ole õigusasutuse luba nõutav.

- (76) Asja menetleval Euroopa delegaatprokurööril peaks olema Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonnas õigus väljastada või taotleda Euroopa vahistamismäärusi.
- (77) Euroopa Prokuratuuril peaks olema õigus edastada kriminaalasi riigiasutustele, kui uurimisest ilmneb, et kriminaalasi jääb väljapoole Euroopa Prokuratuuri pädevust. Sellise edastamise korral peaksid riigiasutused säilitama vastavalt siseriiklikule õigusele täieliku eesõiguse otsustada selle üle, kas uurimine algatada, seda jätkata või see lõpetada.
- (78) Käesoleva määrusega nõutakse, et Euroopa Prokuratuur peab täitma prokuröri ülesandeid, mis hõlmavad otsuste tegemist kahtlustatava või süüdistatava vastutusele võtmise ja selle liikmesriigi valiku kohta, kelle kohtutel on pädevus süüdistust arutada. Otsuse kahtlustatava või süüdistatava vastutusele võtmise kohta peaks tegema Euroopa delegaatprokuröri otsuse kavandi alusel põhimõtteliselt pädev alaline koda, et tagada ühtsed süüdistuspõhimõtted. Alalisel kojal peaks olema õigus teha mis tahes otsus 21 päeva jooksul alates otsuse kavandi kättesaamisest, sealhulgas taotleda täiendavaid tõendeid, enne kui ta otsustab kriminaalasia kohtusse saata, välja arvatud otsus kriminaalasia lõpetamise kohta, kui Euroopa delegaatprokurör on teinud ettepaneku saata kriminaalasi kohtusse.
- (79) Pädev alaline koda peaks valima liikmesriigi, kelle kohtutel on pädevus süüdistust arutada, käesolevas määruses sätestatud mitme kriteeriumi alusel. Alaline koda peaks tegema oma otsuse asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri aruande ja otsuse kavandi põhjal, mille järelevalvet teostav Euroopa prokurör peaks edastama alalisele kojale, vajaduse korral koos oma hinnanguga. Järelevalvet teostavale Euroopa prokurörile peaks jääma kõik käesolevas määruses sätestatud õigused anda Euroopa delegaatprokurörile konkreetseid juhiseid.
- (80) Euroopa Prokuratuuri poolt kohtule esitatud tõendeid ei tohiks tunnustada vastuvõetamatuks üksnes põhjusel, et need koguti teises liikmesriigis või teise liikmesriigi õiguse kohaselt, tingimusel et asja menetlev kohus leiab, et tõendite vastuvõtmine vastab õiglase menetluse põhimõttele ja et põhiõiguste hartas sätestatud kahtlustatava ja süüdistatava kaitseõigus on tagatud. Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida on tunnustatud ELi lepingu artiklis 6 ning põhiõiguste hartas, eelkõige selle VI jaotises, rahvusvahelises õiguses ja rahvusvahelistes lepingutes, millega on ühinenud liit või kõik liikmesriigid, kaasa arvatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, ning liikmesriikide põhiseadustes nende kohaldamisala piires. Kooskõlas nimetatud põhimõtetega ning austades liikmesriikide erinevaid õigussüsteeme ja -traditsioone, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 67 lõikes 1, ei tõlgendata ühtegi käesoleva määruse sätet kui keeldu asja menetlevale kohtule kohaldada õiglast menetlust käsitlevaid siseriikliku õiguse aluspõhimõtteid, mida nad kohaldavad oma siseriiklikes süsteemides, sealhulgas tavaõiguse süsteemis.
- (81) Võttes arvesse seaduslikkuse põhimõtet, peaks Euroopa Prokuratuuri uurimine üldjuhul viima süüdistuse esitamiseni pädevates siseriiklikes kohtutes, kui kriminaalajas on olemas piisavad tõendid ja süüdistuse esitamise keelamiseks puudub õiguslik alus või kui ei ole kohaldatud lihtmenetlust. Kriminaalasia lõpetamise alused on ammendavalt sätestatud käesolevas määruses.
- (82) Liikmesriikide õigussüsteemides nähakse ette eri liiki lihtmenetlused, mis võivad hõlmata kohtu osalust või mitte, näiteks kahtlustatava või süüdistatavaga kokkuleppe saavutamine. Kui sellised menetlused on olemas, peaks Euroopa delegaatprokurööril olema õigus neid kohaldada liikmesriigi õiguses sätestatud tingimustel ja käesolevas määruses ettenähtud olukordades. Nende olukordade hulka peaksid kuuluma kriminaalasad, mille puhul kuriteo tekitatud lõppkahju, mis arvestatakse pärast sellisele kahjule vastava summa võimalikku sissenõudmist, ei ole suur. Arvestades Euroopa Prokuratuuri huvi sidusate ja tõhusate süüdistuse esitamise põhimõtete vastu, tuleks pädevalt alaliselt kojal paluda alati tema nõusolekut sellise menetluse kasutamiseks. Pärast lihtmenetluse edukat kohaldamist tuleks kriminaalasi lõplikult lahendada.

- (83) Käesoleva määrusega nõutakse Euroopa Prokuratuurilt, et ta austaks õigust õiglasele kohtulikule arutamisele ja kaitsele ning süütuse presumptsiooni, nagu on sätestatud põhiõiguste harta artiklites 47 ja 48. Põhiõiguste harta artiklis 50 sätestatud mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeluga (*ne bis in idem*) tagatakse, et kellegi üle ei mõisteta Euroopa Prokuratuuri esitatud süüdistuse tagajärjel sama kuriteo eest kohut ega määrata karistust mitu korda. Euroopa Prokuratuur peaks seega oma tegevuses austama täielikult neid õigusi ning määrust tuleb kohaldada ja tõlgendada vastavalt sellele.
- (84) ELi toimimise lepingu artikli 82 lõikega 2 lubatakse liidul kehtestada kaitseõiguse ja õiglase menetluse tagamiseks miinimumeeskirjad isikute õiguste kohta kriminaalmenetluses. Liidu seadusandja on need miinimumeeskirjad järkjärgult sätestanud konkreetseid õigusi käsitlevates direktiivides.
- (85) Euroopa Prokuratuuri tegevuse suhtes tuleks kohaldada kaitseõigust, mis on sätestatud asjakohastes liidu õigusaktides, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2010/64/EL, ⁽¹⁾ 2012/13/EL, ⁽²⁾ 2013/48/EL, ⁽³⁾ (EL) 2016/343 ⁽⁴⁾ ja (EL) 2016/1919, ⁽⁵⁾ nagu neid õigusakte on rakendatud siseriiklikus õiguses. Neid õigusi peaksid saama kasutada kõik kahtlustatavad või süüdistatavad, kelle suhtes Euroopa Prokuratuur uurimise algatab, nagu neil peaks olema ka siseriikliku õigusega antud õigus taotleda ekspertide nimetamist või tunnistajate ärakuulamist või Euroopa Prokuratuuri poolt kaitse nimel muul viisil tõendite esitamist.
- (86) ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikega 3 võimaldatakse liidu seadusandjal määrata kindlaks Euroopa Prokuratuuri poolt oma ülesannete täitmisel tehtud menetlustoimingute kohtuliku kontrolli suhtes kohaldatavad eeskirjad. See liidu seadusandjale antud pädevus kajastab Euroopa Prokuratuuri ülesannete ja struktuuri eripära, mille poolest ta erineb kõigist teistest liidu organitest ja asutustest ning eeldab kohtuliku kontrolli vallas erieeskirju.
- (87) Aluslepingu artikli 86 lõike 2 kohaselt täidab Euroopa Prokuratuur liikmesriikide pädevates kohtutes prokuröri ülesandeid. Euroopa Prokuratuuri poolt uurimiste raames tehtavad toimingud on tihedalt seotud nendest tulenevalt süüdistuste esitamise ja neil on seega toime liikmesriikide õiguskorrale. Paljudel juhtudel teostavad uurimistoiminguid siseriiklikud õiguskaitseasutused, kes tegutsevad Euroopa Prokuratuuri korraldusel ja mõnikord pärast siseriiklikult kohtult loa saamist.

Seepärast on asjakohane kaaluda, kas Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingute suhtes, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, tuleks kohaldada pädevate siseriiklike kohtute kontrolli vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud nõuetele ja menetlustele. See peaks tagama, et Euroopa Prokuratuuri poolt enne vastutusele võtmist võetud menetlustoimingute suhtes, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele (kategooria, mis hõlmab kahtlustatavat, ohvrit ja teisi huvitatud isikuid, kelle õigusi sellised toimingud võivad negatiivselt mõjutada), kohaldatakse kohtulikkude kontrolli siseriiklikes kohtutes. Menetlustoimingud seoses selle liikmesriigi valikuga, kelle kohtutel on pädevus süüdistust arutada, mis tuleb määrata kindlaks käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide alusel, on mõeldud tekitama õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele ning nende suhtes tuleks kohaldada kohtulikkude kontrolli siseriiklikes kohtutes hiljemalt kohtumenetluse etapis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiiv 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (ELT L 280, 26.10.2010, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiv 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (ELT L 142, 1.6.2012, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsele kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikute ja konsulaarasutustega (ELT L 294, 6.11.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikult arutelul (ELT L 65, 11.3.2016, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1919, milles käsitletakse tasuta õigusabi andmist kahtlustatavatele ja süüdistatavatele kriminaalmenetluses ning isikutele, kelle üleandmist taotletakse Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses (ELT L 297, 4.11.2016, lk 1).

Hagi saab esitada pädevatesse siseriiklikesse kohtutesse põhjendusega, et Euroopa Prokuratuur on jätnud tegutsemata seoses selliste menetlustoimingutega, mille puhul Euroopa Prokuratuuril on seaduslik kohustus need võtta ning mis on mõeldud tekitama õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele. Kui siseriiklikus õiguses nähakse ette kohtuliku kontrolli teostamine seoses menetlustoimingutega, mis ei ole mõeldud tekitama õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, või seoses õiguslike meetmete võtmisega muu tegutsemata jätmise korral, ei tohiks käesolevat määrust tõlgendada selliselt, justkui see mõjutaks selliseid sätteid. Peale selle ei tohiks liikmesriikidelt nõuda pädevate siseriiklike kohtute poolt kohtuliku kontrolli teostamist seoses menetlustoimingutega, mis ei ole mõeldud tekitama õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, näiteks ekspertide nimetamine või tunnistajate kulude hüvitamine.

Lõpuks tuleb märkida, et käesolev määrus ei mõjuta asja menetleva siseriikliku kohtu volitusi.

- (88) Euroopa Prokuratuuri selliste menetlustoimingute seaduslikkuse suhtes, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, peaks saama kohaldada kohtulikku kontrolli siseriiklikes kohtutes. Sellega seoses tuleks tagada tulemuslik õiguskaitse kooskõlas ELi lepingu artikli 19 lõike 1 teise lõiguga. Peale selle, nagu on rõhutatud Euroopa Kohtu praktikas, ei tohi siseriiklikud menetluseeskirjad, mis hõlmavad liidu õigusega antud üksikisiku õiguste kaitseks võetavaid meetmeid, olla ebasoodsamad kui samalaadsete siseriikliku õigusega reguleeritavate olukordade puhul (võrdvärsuse põhimõte) ja need ei tohi muuta liidu õigusega antud õiguste kasutamist tegelikult võimatuks või ülemäära raskeks (tõhususe põhimõte).

Selliste toimingute seaduslikkuse kontrollimisel võivad siseriiklikud kohtud tugineda liidu õigusele, sealhulgas käesolevale määrusele, ja samuti siseriiklikule õigusele, mida kohaldatakse niivõrd, kuivõrd küsimus ei ole hõlmatud käesoleva määrusega. Peale selle, nagu on rõhutatud Euroopa Kohtu praktikas, peaksid siseriiklikud kohtud alati esitama Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused, kui neil tekib kahtlus selliste toimingute kehtivuses vastavalt liidu õigusele.

Siseriiklikud kohtud ei saa siiski esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimusi, mis puudutavad Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingute kehtivust, seoses siseriikliku menetlusõigusega või direktiive ülevõtvate siseriiklike meetmetega, isegi kui käesolevas määruses neile osutatakse. See ei piira aga eelotsuse tegemist mis tahes esmaõiguse, sealhulgas aluslepingute ja põhiõiguste harta sätete tõlgendamise kohta, või mis tahes liidu teisese õiguse, sealhulgas käesoleva määruse ja kohaldatavate direktiivide sätete tõlgendamise või kehtivuse kohta. Peale selle ei välista käesolev määrus siseriiklike kohtute jaoks võimalust kontrollida selliste Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingute kehtivust, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele.

- (89) Käesoleva määruse säte kohtuliku kontrolli kohta ei muuda Euroopa Kohtu pädevust vaadata läbi Euroopa Prokuratuuri haldusotsuseid, mis on mõeldud tekitama õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, nimelt otsuseid, mis ei ole tehtud Euroopa Prokuratuuri uurimis-, süüdistuse esitamise või kohtus vastutusele võtmise ülesannete täitmise käigus. Käesolev määrus ei piira samuti Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni võimalust esitada Euroopa Kohtule tühistamishagi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 263 teisele lõigule ja artikli 265 esimesele lõigule ega rikkumismenetluse algatamist ELi toimimise lepingu artiklite 258 ja 259 alusel.
- (90) Euroopa Prokuratuuri töödeldavate halduslikku laadi isikuandmete suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 ⁽¹⁾.
- (91) Isikuandmete töötlemisel tuleks tagada üksikisikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitse eeskirjade järjekindel ja ühtne kohaldamine kogu liidus.
- (92) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud deklaratsioonis nr 21 (isikuandmete kaitse kohta kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö valdkonnas) nähakse ette, et kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö laadi tõttu võib tekkida vajadus vastu võtta ELi toimimise lepingu artiklil 16 põhinevad normid neis valdkondades töödeldavate isikuandmete kaitse ja selliste andmete vaba liikumise kohta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (93) Käesoleva määruse sätteid isikuandmete kaitse kohta tuleks tõlgendada ja kohaldada vastavalt sellele, kuidas tõlgendatakse ja kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680, ⁽¹⁾ mida kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriikide pädevate asutuste poolt seoses isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil.
- (94) Andmekaitstes kehtiv õiglase töötlemise põhimõte on määratletud põhiõiguste harta artiklis 47 ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6 õiglase kohtumenetluse õigusest eraldiseisva põhimõttena.
- (95) Käesoleva määruse andmekaitsetsätted ei piira kriminaalmenetluses isikuandmete tõendusmaterjalina vastuvõetavust käsitlevate sätete kohaldamist.
- (96) Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) liikmed. Oma ülesannete täitmiseks kogub, säilitab ja levitab Interpol isikuandmeid, mis aitavad pädevatel asutustel ennetada rahvusvahelist kuritegevust ning selle vastu võidelda. Seetõttu on asjakohane tugevdada liidu ja Interpoli vahelist koostööd, soodustades tõhusat isikuandmete vahetust, tagades samas põhiõiguste ja -vabaduste austamise isikuandmete automaatsel töötlemisel. Kui Euroopa Prokuratuur edastab operatiivseid isikuandmeid Interpolile ja riikidele, kes on Interpoli koosseisu liikmeid delegeerinud, tuleks kohaldada käesolevat määrust, eelkõige andmete rahvusvahelist edastamist käsitlevaid sätteid. Käesolev määrus ei tohiks piirata erisätteid, mis on kehtestatud nõukogu ühises seisukohas 2005/69/JSK ⁽²⁾ ja nõukogu otsuses 2007/533/JSK ⁽³⁾.
- (97) Kui Euroopa Prokuratuur edastab operatiivseid isikuandmeid ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvahelise lepingu alusel kolmanda riigi ametiasutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile või Interpolile, peaksid üksikisikute eraelu puutumatus ja nende põhiõiguste ja -vabaduste kaitseks mõeldud asjakohased kaitsemeetmed tagama kooskõla käesoleva määruse andmekaitsetsätetega.
- (98) Selleks et tagada kogu liidus mõjus, usaldusväärne ja sidus järelevalve käesoleva määruse järgimise üle ja selle täitmise tagamine seoses operatiivsete isikuandmetega, nagu on nõutud põhiõiguste harta artikliga 8, peaks Euroopa Andmekaitseinspektoril olema käesolevas määruses sätestatud ülesanded ja tegelikud volitused, sealhulgas uurimis-, parandus- ja nõuandevolitused, mis on nende ülesannete täitmiseks vajalikud. Euroopa Andmekaitseinspektori volitused ei tohiks siiski põhjendamatult mõjutada kriminaalmenetluse, sealhulgas kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise kohta sätestatud erisätteid ega kohtusüsteemi sõltumatust.
- (99) Selleks et võimaldada Euroopa Prokuratuuril täita oma ülesandeid ning et võtta arvesse infotehnoloogia ja infoühiskonna arengut, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte lisas loetletud operatiivsete isikuandmete liikide ja andmesubjektide kategooriate loetelude koostamiseks ja ajakohastamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid viidaks läbi vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes parema õigusloome kohta ⁽⁴⁾. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühma koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

⁽²⁾ Nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht 2005/69/JSK teatavate andmete vahetamise kohta Interpoliga (ELT L 27, 29.1.2005, lk 61).

⁽³⁾ Nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus 2007/533/JSK, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 205, 7.8.2007, lk 63).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprilli 2016. aasta sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

- (100) Euroopa Prokuratuur peaks käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise hõlbustamiseks tegema aktiivset koostööd muude liidu institutsioonide, organite ja asutustega ning kehtestama vajaduse korral ametliku korra, mis hõlmab teabevahetust ja koostööd käsitlevaid üksikasjalikke eeskirju. Koostöö Europoli ja OLAFiga peaks olema eriti tähtis, sest see aitab vältida tegevuse dubleerimist ning võimaldab Euroopa Prokuratuuril saada nende valduses olevat asjakohast teavet ja kasutada konkreetsete uurimiste korral nende analüüsi.
- (101) Euroopa Prokuratuur peaks saama samuti hankida tema pädevusse kuuluvat mis tahes asjakohast teavet, mida hoitakse liidu institutsioonide, organite ja asutuste andmebaasides ja registrites.
- (102) Euroopa Prokuratuurist ja Eurojustist peaksid saama partnerid ning nad peaksid tegema koostööd operatiivküsimustes kooskõlas oma vastavate volitustega. Selline koostöö võib hõlmata mis tahes Euroopa Prokuratuuri läbiviidavaid uurimisi, mille puhul leitakse, et teabevahetus või uurimismeetmete koordineerimine seoses Eurojusti pädevusse kuuluvate asjadega on vajalik või asjakohane. Iga kord, kui Euroopa Prokuratuur soovib teha Eurojustiga sellist koostööd, peaks Euroopa Prokuratuur võtma ühendust asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi Eurojusti liikmega. Operatiivkoostöö võib hõlmata ka kolmandaid riike, kes on sõlminud Eurojustiga koostöölepingu.
- (103) Euroopa Prokuratuur peaks looma ja säilitama tihedad suhted OLAFiga, et tagada oma vastavate volituste täiendavus ja vältida töö dubleerimist. Sellega seoses ei peaks OLAF üldjuhul alustama haldusuurimisi paralleelselt Euroopa Prokuratuuri poolt samade asjaolude kohta läbiviidavate haldusuurimistega. See ei tohiks siiski piirata OLAFi õigust alustada haldusuurimist oma algatusel, konsulteerides tihedalt Euroopa Prokuratuuriga.
- (104) Kogu OLAFi tegevus Euroopa Prokuratuuri toetuseks toimub komisjonist sõltumatult kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾.
- (105) Juhul kui Euroopa Prokuratuur ei vii läbi uurimist, peaks tal olema võimalik anda OLAFile asjakohast teavet, et võimaldada OLAFil kaaluda sobiva meetme võtmist oma volituste piires. Eelkõige võiks Euroopa Prokuratuur kaaluda OLAFi teavitamist kriminaalasjadest, mille puhul puudub põhjendatud alus arvata, et Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvat kuritegu pannakse toime või see on toime pandud, kuid mille puhul võib olla asjakohane viia läbi OLAFi haldusuurimine, või kriminaalasjadest, mille Euroopa Prokuratuur tagasi lükkab ning mis on soovitatav edastada OLAFile halduslike järelmeetmete või sissenõudmismeetmete võtmiseks. Euroopa Prokuratuur võib teabe andmisel taotleda, et OLAF kaaluks haldusuurimise algatamist või muude halduslike järelmeetmete või jälgimismeetmete võtmist, eelkõige kaitse-, sissenõudmis- või distsiplinaarmeetmete võtmiseks kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013.
- (106) Kui sissenõudmismenetlusi lükatakse edasi Euroopa Prokuratuuri poolt käesoleva määruse kohaste uurimiste või süüdistuste esitamisega seoses tehtud otsuste tulemusel, ei tuleks lugeda, et liikmesriik on toiminud sissenõudmismenetluse eesmärgil ekslikult või hooletult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽²⁾ artikli 122 tähenduses.
- (107) Euroopa Prokuratuur peaks võimaldama liidu institutsioonidel, organitel ja asutustel ning teistel ohvritel võtta asjakohaseid meetmeid. See võib hõlmata kaitsemeetmete võtmist, eelkõige selleks, et vältida kuriteo jätkumist, kaitsta liitu mainele tekkiva kahju eest või võimaldada neil sekkuda menetlustesse tsiviilhagejana kooskõlas sise-riikliku õigusega. Teavet tuleks vahetada viisil, mis täielikult austab Euroopa Prokuratuuri sõltumatust ning seda tuleks teha üksnes võimalikus ulatuses, ilma et see piiraks uurimiste nõuetekohast läbiviimist ja konfidentsiaalsust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (108) Niivõrd, kuivõrd see on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, peaks Euroopa Prokuratuur saama samuti luua ja säilitada koostöösuhteid kolmandate riikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „rahvusvahelised organisatsioonid“ rahvusvahelisi organisatsioone ja neile alluvaid rahvusvahelisi avalik-õiguslikke ja muid asutusi, mis on loodud kahe või enama riigi vahelise lepinguga või nende alusel, ning Interpoli.
- (109) Kui kolleegium teeb kindlaks operatiivse vajaduse teha koostööd kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, peaks ta saama teha ettepaneku, et nõukogu juhiks komisjoni tähelepanu vajadusele teha otsus kaitse piisavuse kohta või esitada soovitus rahvusvahelise lepingu üle läbirääkimiste alustamiseks.

Kuni vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitlevate uute rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseni liidu poolt või kuni liikmesriikide poolt juba sõlmitud mitmepoolsete lepingutega ühinemiseni liidu poolt peaksid liikmesriigid kooskõlas ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega abistama Euroopa Prokuratuuri tema ülesannete täitmisel. Kui see on asjakohase mitmepoolse lepingu alusel lubatud ja kui kolmas riik seda aktsepteerib, peaksid liikmesriigid tunnistama Euroopa Prokuratuuri pädevaks asutuseks sellise mitmepoolse lepingu rakendamiseks, ja vajaduse korral sellisest tunnistamisest teavitama. See võib teatavatel juhtudel tuua kaasa nende lepingute muutmise, kuid uute läbirääkimiste pidamist selliste lepingute üle ei tuleks pidada kohustuslikuks sammuks, kuna see ei pruugi olla alati võimalik. Liikmesriigid võivad samuti teavitada Euroopa Prokuratuuri kui pädevast asutusest muude nende poolt sõlmitud vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitlevate rahvusvaheliste lepingute rakendamiseks, sealhulgas selliste lepingute muutmise teel.

Juhul kui Euroopa Prokuratuurist kui pädevast asutusest teavitamine selliste mitmepoolsete lepingute kohaldamise eesmärgil, mis on liikmesriikide poolt kolmandate riikidega juba sõlmitud, ei ole võimalik või kui kolmandad riigid sellist teavitamist ei aktsepteeri ja kuni liidu ühinemiseni selliste rahvusvaheliste lepingutega, võivad Euroopa delegaatprokurörid kasutada selliste kolmandate riikide suhtes oma staatust siseriikliku prokurörina, tingimused et nad teavitavad kolmandate riikide ametiasutusi sellest või asjakohasel juhul püüavad saada nendelt nõusolekut selleks, et nendest kolmandatest riikidest nende rahvusvaheliste lepingute põhjal kogutud tõendeid kasutatakse Euroopa Prokuratuuri poolt uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel.

Euroopa Prokuratuur peaks samuti saama kolmandate riikide ametiasutuste suhtes tugineda vastastikkuse või rahvusvahelise viisakuse põhimõttele. Seda tuleks siiski teha juhtumipõhiselt, jäädes Euroopa Prokuratuuri sisulise pädevuse piiresse ja pidades kinni kolmandate riikide ametiasutuste seatud võimalikest tingimustest.

- (110) Euroopa Liidu liikmesriikidele, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, ei ole käesolev määrus siduv. Komisjon peaks asjakohasel juhul esitama ettepanekud kriminaalasjades tõhusa õigusalse koostöö tagamiseks Euroopa Prokuratuuri ja nende Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel. See peaks eelkõige hõlmama eeskirju, mis käsitlevad õiguslast koostööd kriminaalasjades ja üleandmist, austades täielikult liidu *acquis*'d selles valdkonnas ja lojaalse koostöö põhimõtet kooskõlas ELi lepingu artikli 4 lõikega 3.
- (111) Euroopa Prokuratuuri täieliku iseseisvuse ja sõltumatus tagamiseks peaks Euroopa Prokuratuuril olema oma eelarve, mille peamine tulu saadakse liidu eelarvest. Euroopa Prokuratuuri finants-, eelarve- ja personalikorralduse puhul tuleks järgida asjakohaseid liidu standardeid, mida kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ artiklis 208 osutatud organite suhtes, võttes siiski nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et Euroopa Prokuratuuri pädevus teostada kriminaaluurimisi ja esitada süüdistusi liidu tasandil on ainulaadne.
- (112) Euroopa Prokuratuuri võetud uurimismeetmete kulud peaks üldjuhul kandma neid meetmeid võtvad riigiasutused. Erakordselt suuri uurimismeetmete kulusid, näiteks kulud keerukate eksperdiarvamuste koostamiseks või ulatuslike politseioperatsioonide või jälitustoimingute läbiviimiseks pika aja jooksul, võib osaliselt rahastada Euroopa Prokuratuur, sealhulgas võimaluse korral jaotades ümber vahendeid muudelt Euroopa Prokuratuuri eelarve ridadelt või muutes eelarvet kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate finantseeskirjadega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

Tulude ja kulude eelarvestuse projekti ettepaneku koostamisel peaks haldusdirektor võtma arvesse, et Euroopa Prokuratuuril võib olla vaja osaliselt rahastada alalise koja poolt heaks kiidetud erakordselt kulukate uurimismeetmete võtmist.

- (113) Euroopa Prokuratuuri tegevuskulud tuleks katta Euroopa Prokuratuuri eelarvest. Need peaksid hõlmama Euroopa delegaatprokuröri ja Euroopa Prokuratuuri keskse tasandi vahelise operatiivteabevahetuse kulusid, nagu kirjasaatmiskulud, reisikulud, Euroopa Prokuratuuri sisemiseks toimimiseks vajaliku tõlke kulud ning muud varem liikmesriikide poolt uurimise käigus kandmata kulud, mis on tekkinud Euroopa Prokuratuurile üksnes uurimiste ja süüdistuste esitamise seotud ülesannete võtmisest. Kulutused Euroopa delegaatprokuröri büroo- ja sekretariaaditeenustele peaks kandma siiski liikmesriigid.

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 332 kaetakse Euroopa Prokuratuuri rakendamisest tulenevad kulud liikmesriikide poolt. Need kulud ei hõlma ELi lepingu artikli 13 lõike 1 tähenduses institutsioonide halduskulusid.

- (114) Kolleegium peaks oma volitused, mis on töölepingute sõlmimiseks antud ametisse nimetavale asutusele ametnike personalieeskirjadega ja muude teenistujate teenistustingimustega⁽¹⁾ („personalieeskirjad ja teenistustingimused“), delegeerima põhimõtteliselt alati haldusdirektorile, välja arvatud juhul, kui konkreetsed asjaolud nõuavad, et ta neid volitusi ise kasutaks.
- (115) Haldusdirektor eelarvevahendite kasutajana vastutab Euroopa Prokuratuuri eelarve täitmise eest. Alalise koja erakordselt kulukate uurimismeetmete küsimuses konsulteerimise käigus vastutab haldusdirektor antava toetuse summa kohta otsuse tegemise eest, tuginedes olemasolevatele rahalistele vahenditele ja toimides kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorras sätestatud kriteeriumidega.
- (116) Euroopa delegaatprokuröride kui erinõustajate töötasu, mis määratakse kindlaks otselepinguga, peaks põhinema kolleegiumi tehtaval konkreetsel otsusel. Kõnealune otsus peaks muu hulgas tagama, et konkreetsetes kriminaal-asjades, kus Euroopa delegaatprokurörid täidavad ka siseriiklike prokuröride ülesandeid vastavalt artikli 13 lõikele 3, üldjuhul jätkatakse Euroopa delegaatprokuröridele töötasu maksmist siseriikliku prokurörina tegutsemise eest ning et erinõustaja töötasu on seotud üksnes Euroopa Prokuratuuri nimel Euroopa delegaatprokurörina tehtud vastava tööga. Igale liikmesriigile jääb pädevus määrata liidu õigust järgides oma õigusaktidega kindlaks sotsiaalkindlustus-skeemi kuuluvate hüvitiste andmise tingimused.
- (117) Selleks et Euroopa Prokuratuur oleks kindlaks määrataval kuupäeval täielikult töövalmis, on tal vaja liidu institutsioonides, organites ja asutustes töötamise kogemusega töötajaid. Sellele vajadusele vastamiseks tuleks muuta Euroopa Prokuratuuri jaoks kergemaks liidu institutsioonides, organites ja asutustes juba töötavate ajutiste teenistujate ja lepinguliste töötajate töölevõtmine, tagades sellistele töötajatele nende lepinguliste õiguste jätkuvuse, kui Euroopa Prokuratuur võtab nad tööle oma loomisetapis kuni üks aasta pärast seda, kui Euroopa Prokuratuur saab artikli 120 lõikes 2 osutatud otsuse kohaselt töövalmis..
- (118) Euroopa Prokuratuuri menetlused peaksid olema ELi toimimise lepingu artikli 15 lõike 3 kohaselt läbipaistvad ning kolleegium peaks võtma vastu konkreetsed sätted selle kohta, kuidas tagatakse üldsuse dokumentidele juurdepääsu õigus. Käesoleva määruse ühegi sättega ei piirata üldsuse õigust dokumentidele juurdepääsuks niivõrd, kui võrd see on tagatud nii liidus kui ka liikmesriikides, eelkõige vastavalt põhiõiguste harta artiklile 42 ja teiste asjaomaste sätete kohaselt.

⁽¹⁾ Määrus nr 31 (EMÜ), nr 11 (EAEÜ), millega kehtestatakse Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused (EÜT 45, 14.6.1962, lk 1385/62).

- (119) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvussätteid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes, kuid üksnes seoses muude dokumentidega kui kriminaalasjade toimikud, sealhulgas selliste toimikute elektroonilised kujutised, et mitte kahjustada ühelgi viisil konfidentsiaalsusnõude järgimist tema operatiivtegevuses. Samamoodi tuleks Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet. Euroopa Prokuratuuri uurimiste ja süüdistuste esitamise usaldusväärsuse tagamiseks ei peaks operatiivtegevusega seotud dokumendid olema läbipaistvussätetega hõlmatud.
- (120) Euroopa Andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud ja ta esitas oma arvamuse 10. märtsil 2014.
- (121) 13. detsembril 2003. aastal Brüsselis riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kokku tulnud liikmesriikide esindajad on kindlaks määranud Euroopa Prokuratuuri asukoha kooskõlas 8. aprilli 1965. aasta otsuse sätetega ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Prokuratuur ja kehtestatakse selle tegevust reguleerivad sätted.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „liikmesriik“ – kui eelkõige VIII peatükis ei ole märgitud teisiti, siis liikmesriik, kes osaleb tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, nagu see koostöö on lubatud ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt või kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 331 lõike 1 teise või kolmanda lõiguga vastu võetud otsuse alusel;
- 2) „isik“ – füüsiline või juriidiline isik;
- 3) „liidu finantshuvid“ – kõik tulud, kulud ja varad, mis on hõlmatud liidu eelarvega ja aluslepingute alusel asutatud institutsioonide, organite ja asutuste eelarvetega või nende hallatavate ja kontrollitavate eelarvetega või mis on neist saadud või tuleb neisse maksta;
- 4) „Euroopa Prokuratuuri töötajad“ – kesktaasandi asutuse töötajad, kes abistavad kolleegiumi, alalisi kodasid, Euroopa peaprokuröri, Euroopa prokuröre, Euroopa delegaatprokuröre ja haldusdirektorit nende igapäevases tegevuses käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel;
- 5) „asja menetlev Euroopa delegaatprokurör“ – Euroopa delegaatprokurör, kes vastutab uurimiste ja süüdistuste esitamise eest, mis ta on algatanud, mis on talle määratud või mis ta on üle võtnud artikli 27 kohaselt evokatsioonioigust kasutades;
- 6) „abistav Euroopa delegaatprokurör“ – Euroopa delegaatprokurör, kes asub muus liikmesriigis kui asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriik, kus tuleb läbi viia talle määratud uurimist või võtta muid talle määratud meetmeid;

⁽¹⁾ Liikmesriikide valitsuste esindajate 8. aprilli 1965. aasta otsus (67/446/EMÜ) (67/30/Euratom) ühenduste teatavate institutsioonide ja talituste esialgse asukoha kohta (EMÜT 152, 13.7.1967, lk 18).

- 7) „isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekt“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
- 8) „töötlemine“ – isikuandmete või isikuandmete kogumiga tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, salvestamine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute tegemine, lugemine, kasutamine, edastamine, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine või hävitamine;
- 9) „töötlemise piiramine“ – säilitatud isikuandmete märgistamine eesmärgiga piirata nende edaspidist töötlemist;
- 10) „profiliianalüüs“ – igasugune isikuandmete automatiseeritud töötlemine, mis hõlmab isikuandmete kasutamist füüsilise isikuga seotud teatavate isiklike aspektide hindamiseks, eelkõige selliste aspektide analüüsimiseks või prognoosimiseks, mis on seotud kõnealuse füüsilise isiku töötulemuste, majandusliku olukorra, tervise, isiklike eelistuste, huvide, usaldusväarsuse, käitumise, asukoha või liikumisega;
- 11) „pseudonümiseerimine“ – isikuandmete töötlemine sellisel viisil, et neid ei saa enam täiendavat teavet kasutamata seostada konkreetse andmesubjektiga, tingimusel et sellist täiendavat teavet hoitakse eraldi ja andmete tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga seostamise vältimise tagamiseks võetakse tehnilisi ja korralduslikke meetmeid;
- 12) „andmete kogum“ – isikuandmete igasugune korrastatud kogum, millest võib andmeid leida teatavate kriteeriumide põhjal, olenemata sellest, kas kõnealune andmete kogum on funktsionaalsel või geograafilisel põhimõttel tsentraliseeritud, detsentraliseeritud või hajutatud;
- 13) „vastutav töötleja“ – Euroopa Prokuratuur või muu pädev asutus, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid; kui sellise töötlemise eesmärgid ja vahendid on kindlaks määratud liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õigusega, võib vastutava töötleja või tema määramise konkreetsed kriteeriumid sätestada liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õiguses;
- 14) „volitatud töötleja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel;
- 15) „vastuvõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kellele isikuandmed avaldatakse, olenemata sellest, kas tegemist on kolmanda isikuga või mitte. Vastuvõtjana ei käsitata siiski muid Euroopa Liidu liikmesriikide avaliku sektori asutusi kui direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 punkti 7 alapunktis a määratletud pädevaid asutusi, kes saavad isikuandmeid seoses Euroopa Prokuratuuri konkreetse päringuga; nimetatud avaliku sektori asutused töötlevad kõnealuseid isikuandmeid kooskõlas asjaomaste andmekaitsestandarditega vastavalt töötlemise eesmärkidele;
- 16) „isikuandmetega seotud rikkumine“ – turvanõuete rikkumine, mis põhjustab edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise või loata avalikustamise või võimaldab neile juurdepääsu;
- 17) „halduslikku laadi isikuandmed“ – kõik isikuandmed, mida Euroopa Prokuratuur töötleb, välja arvatud operatiivsed isikuandmed;
- 18) „operatiivsed isikuandmed“ – kõik isikuandmed, mida Euroopa Prokuratuur töötleb artiklis 49 sätestatud eesmärkidel;

- 19) „geneetilised andmed“ – isikuandmed, mis seonduvad füüsilise isiku päritud või omandatud geneetiliste omadustega ning mis annavad ainulaadset teavet kõnealuse füüsilise isiku füsioloogia või tervise kohta ning mis saadakse eelkõige asjaomase füüsilise isiku bioloogilise proovi analüüsis;
- 20) „biomeetrilised andmed“ – konkreetse tehnilise töötlemise abil saadavad isikuandmed füüsilise isiku füüsiliste, füsioloogiliste ja käitumuslike omaduste kohta, mis võimaldavad kõnealust füüsilist isikut kordumatult tuvastada või kinnitavad selle füüsilise isiku tuvastamist, näiteks näokujutis ja sõrmejälgede andmed;
- 21) „terviseandmed“ – füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervisega seotud isikuandmed, sealhulgas temale tervishoiuteenuste osutamist käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema terviseseisundi kohta;
- 22) „järelvalveasutus“ – Euroopa Liidu liikmesriigis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 ⁽¹⁾ artikli 51 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 41 kohaselt asutatud sõltumatu avaliku sektori asutus;
- 23) „rahvusvaheline organisatsioon“ – organisatsioon ja sellele alluvad asutused, mida reguleerib rahvusvaheline avalik õigus, või muu asutus, mis on loodud kahe või enama riigi vahelise lepinguga või selle alusel.

II PEATÜKK

EUROOPA PROKURATUURI ASUTAMINE, ÜLESANDED JA PEAMISED PÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Asutamine

1. Euroopa Prokuratuur asutatakse liidu organina.
2. Euroopa Prokuratuur on juriidiline isik.
3. Euroopa Prokuratuur teeb koostööd Eurojustiga ja tugineb tema haldustoele kooskõlas artikliga 100.

Artikkel 4

Ülesanded

Euroopa Prokuratuur vastutab liidu finantshuve mõjutavate kuritegude mis on sätestatud direktiivis (EL) 2017/1371 ja määratud kindlaks käesolevas määruses uurimise ning kuriteo toimepanijatele ja neist osavõtjatele süüdistuse esitamise ning nende kohtus vastutusele võtmise eest. Seoses sellega viib Euroopa Prokuratuur läbi uurimisi, esitab süüdistusi ning täidab liikmesriikide pädevates kohtutes prokuröri ülesandeid kuni kriminaalasja lõpliku lahendamiseni.

Artikkel 5

Peamised tegevuspõhimõtted

1. Euroopa Prokuratuur tagab, et tema tegevus austab põhiõiguste hartas sätestatud õigusi.
2. Euroopa Prokuratuur juhindub kogu oma tegevuses õigusriigi ja proportsionaalsuse põhimõttest.
3. Euroopa Prokuratuuri nimel uurimiste läbiviimist ja süüdistuste esitamist reguleeritakse käesoleva määrusega. Siseriiklikku õigust kohaldatakse üksnes selliste küsimuste suhtes, mida käesoleva määrusega ei reguleerita. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kelle Euroopa delegaatprokurör menetleb kriminaalasja vastavalt artikli 13 lõikele 1. Kui teatavat küsimust reguleeritakse nii siseriikliku õiguse kui ka käesoleva määrusega, on käesolev määrus ülimuslik.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

4. Euroopa Prokuratuur viib oma uurimisi läbi erapooletult ja püüab leida kõik asjakohased tõendid olenemata sellest, kas need on süüistavad või süüst vabastavad.
5. Euroopa Prokuratuur alustab ja viib uurimisi läbi ilma põhjendamatu viivitusega.
6. Pädevad riigiasutused abistavad ja toetavad aktiivselt Euroopa Prokuratuuri uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel. Kõigi käesoleva määruse kohaste meetmete, põhimõtete või menetluste puhul juhendatakse lojaalse koostöö põhimõttest.

Artikkel 6

Sõltumatus ja aruandekohustus

1. Euroopa Prokuratuur on sõltumatu. Euroopa peaprokurör, Euroopa peaprokuröri asetäitjad, Euroopa prokurörid, Euroopa delegaatprokurörid, haldusdirektor ning Euroopa Prokuratuuri töötajad tegutsevad liidu kui terviku huvides, nagu see on õiguses määratletud, ning ei taotle ega võta vastu käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel juhiseid üheltki Euroopa Prokuratuuri mittekuuluvalt isikult, Euroopa Liidu liikmesriigilt või liidu institutsioonilt, organilt või asutuselt. Euroopa Liidu liikmesriigid ning liidu institutsioonid, organid ja asutused austavad Euroopa Prokuratuuri sõltumatust ega püüa teda tema ülesannete täitmisel mõjutada.
2. Euroopa Prokuratuur annab oma üldise tegevuse kohta aru Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning annab välja aastaaruandeid vastavalt artiklile 7.

Artikkel 7

Aruandlus

1. Euroopa Prokuratuur koostab igal aastal ja annab liidu institutsioonide ametlikes keeltes välja aastaaruande oma üldise tegevuse kohta. Ta edastab selle aruande Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele ning samuti nõukogule ja komisjonile.
2. Euroopa peaprokurör kutsutakse kord aastas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ette ja taotluse korral liikmesriikide parlamentide ette, et anda aru Euroopa Prokuratuuri üldisest tegevusest, ilma et see piiraks Euroopa Prokuratuuri kaalutus- ja konfidentsiaalsuskohustust seoses konkreetsete kriminaalasjade ja isikuandmetega. Riikide parlamentides toimuvatel kuulamistel võib Euroopa peaprokuröri asendada üks Euroopa peaprokuröri asetäitjatest.

III PEATÜKK

EUROOPA PROKURATUURI STAATUS, STRUKTUUR JA TÖÖKORRALDUS

1. JAGU

Euroopa prokuratuuri staatus ja struktuur

Artikkel 8

Euroopa Prokuratuuri struktuur

1. Euroopa Prokuratuur on detsentraliseeritud struktuuriga ja ühtse asutusena toimiv jagamatu liidu organ.
2. Euroopa Prokuratuur on korraldatud kesktasandil ja detsentraliseeritud tasandil.
3. Kesktasand koosneb Euroopa Prokuratuuri asukohas paiknevast keskasutusest. Keskasutus koosneb kolleegiumist, alalistest kodadest, Euroopa peaprokurörist, Euroopa peaprokuröri asetäitjatest, Euroopa prokuröridest ja haldusdirektorist.

4. Detsentraliseeritud tasand koosneb liikmesriikides asuvatest Euroopa delegaatprokuröridest.
5. Keskasutust ja Euroopa delegaatprokuröre abistavad käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel Euroopa Prokuratuuri töötajad.

Artikkel 9

Kolleegium

1. Euroopa Prokuratuuri kolleegium koosneb Euroopa peaprokurörist ja ühest Euroopa prokurörist iga liikmesriigi kohta. Euroopa peaprokurör juhatab kolleegiumi koosolekuid ja on vastutav nende ettevalmistamise eest.
2. Kolleegium tuleb kokku korrapäraselt ja vastutab Euroopa Prokuratuuri tegevuse üldise järelevaatamise eest. Kolleegium teeb otsuseid strateegilistes küsimustes ja konkreetsetest kriminaalasjadest tulenevates üldküsimustes, eelkõige selleks, et tagada Euroopa Prokuratuuri süüdistuse esitamise põhimõtete ühtsus, tõhusus ja järjepidevus liikmesriikides, ning muudes käesolevas määruses osutatud küsimustes. Kolleegium ei võta vastu operatiivseid otsuseid konkreetsetes kriminaalasjades. Euroopa Prokuratuuri kodukorras nähakse ette eeskirjad, mis käsitlevad käesoleva artikli alusel kolleegiumi poolt teostatavat üldist järelevaatamist, ning otsuste tegemist strateegilistes ja üldistes küsimustes.
3. Euroopa peaprokuröri ettepanekul ja kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga moodustab kolleegium alalisi kodasid.
4. Kolleegium võtab kooskõlas artikliga 21 vastu Euroopa Prokuratuuri kodukorra ning määrab täpsemalt kindlaks kolleegiumi liikmete ja Euroopa Prokuratuuri töötajate vastutuse nende ülesannete täitmisel.
5. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, võtab kolleegium otsused vastu lihthäälteenamusega. Igal kolleegiumi liikmel on õigus algatada kolleegiumi poolt otsustatavates küsimustes hääletus. Igal kolleegiumi liikmel on üks hääl. Kui kolleegiumi poolt otsustatavas küsimuses jagunevad hääled võrdselt, on otsustav hääl Euroopa peaprokuröri.

Artikkel 10

Alalised kojad

1. Alalise koja eesistuja on Euroopa peaprokurör või üks Euroopa peaprokuröri asetäitjatest või Euroopa Prokuratuuri kodukorra kohaselt eesistujaks nimetatud Euroopa prokurör. Lisaks eesistujale on alalises kojades veel kaks alalist liiget. Alaliste kodade arvu, nende koosseisu ning kodade vahelise pädevuste jaotuse kindlaksmääramisel võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa Prokuratuuri funktsionaalseid vajadusi ja need määratakse kindlaks kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga.

Euroopa Prokuratuuri kodukorraga tagatakse töökoormuse jaotumine kriminaalasjade juhuslikult jaotamisel põhineva süsteemi alusel ning kehtestatakse erandjuhtudeks menetlused, mis võimaldavad Euroopa Peaprokuröri otsustada kalduda juhusliku jaotamise põhimõttest kõrvale, kui see on vajalik Euroopa Prokuratuuri nõuetekohaseks toimimiseks.

2. Alalised kojad jälgivad ja suunavad vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3, 4 ja 5 Euroopa delegaatprokuröride poolt läbiviidavaid uurimisi ja süüdistuste esitamist. Samuti tagavad nad uurimiste ja süüdistuste esitamise koordineerimise piiriülestes kriminaalasjades ning tagavad kolleegiumi poolt kooskõlas artikli 9 lõikega 2 tehtud otsuste rakendamise.
3. Kui see on asjakohane pärast asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri poolt ette valmistatud otsuse kavandi läbivaatamist, teevad alalised kojad vastavalt käesolevas määruses sätestatud tingimustele ja menetlustele otsuseid järgmistes küsimustes:

- a) saata kriminaalasi kohtusse kooskõlas artikli 36 lõigetega 1, 3 ja 4;
- b) lõpetada kriminaalasi kooskõlas artikli 39 lõike 1 punktidega a–g;

- c) kohaldada lihtmenetlust ja anda Euroopa delegaatprokurörile juhis kriminaalasja lõplikuks lahendamiseks kooskõlas artikliga 40;
- d) saata kriminaalasi riigiasutustele kooskõlas artikli 34 lõigetega 1, 2, 3 või 6;
- e) taasalustada uurimist kooskõlas artikli 39 lõikega 2.

4. Vajaduse korral teevad alalised kojad kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja menetlustega otsuseid järgmistel eesmärkidel:

- a) anda Euroopa delegaatprokurörile juhis algatada kooskõlas artikli 26 lõigetega 1–4 uurimine, kui uurimist ei ole algatatud;
- b) anda Euroopa delegaatprokurörile juhis teostada kooskõlas artikli 27 lõikega 6 evokatsiooniõigust, kui kriminaalasja ei ole menetlusse võetud;
- c) saata kolleegiumisse konkreetsest kriminaalasjast tulenevad üldküsimused või strateegilised küsimused kooskõlas artikli 9 lõikega 2;
- d) jaotada kriminaalasju kooskõlas artikli 26 lõikega 3;
- e) jaotada kriminaalasju ümber kooskõlas artikli 26 lõikega 5 või artikli 28 lõikega 3;
- f) kiita heaks Euroopa prokurööri otsus viia vastavalt artikli 28 lõikele 4 uurimine ise läbi.

5. Pädev alaline koda, tegutsedes uurimise või süüdistuse esitamise üle järelevalvet teostava Euroopa Prokurööri kaudu, võib konkreetse kriminaalasjas anda kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega juhiseid asja menetlevale Euroopa delegaatprokurörile, kui see on vajalik uurimise või süüdistuse esitamise tõhususe või õigusemõistmise jaoks või selleks, et tagada Euroopa Prokuratuuri sidus toimimine.

6. Alaline koda teeb otsuseid lihthäälteenamusega. Alalises kojas toimub hääletus mis tahes liikme taotlusel. Igal liikmel on üks hääl. Kui hääled jagunevad võrdselt, on otsustav hääl eesistujal. Otsused tehakse pärast koja koosolekul toimuvaid arutelusid, võttes vajaduse korral aluseks asja menetleva Euroopa delegaatprokurööri poolt ette valmistatud otsuse kavandi.

Kogu kriminaalasjaga seotud materjal on taotluse korral pädevale alalisele kojale otsuste tegemiseks kättesaadav.

7. Alaline koda võib otsustada kuriteo puhul, mille tulemusel leidis aset või tõenäoliselt leiab aset liidu finantshuvide kahjustamine väiksemas mahus kui 100 000 eurot, delegeerida oma käesoleva artikli lõike 3 punkti a või punkti b kohased otsustusvolitused, ning viimasel juhul üksnes artikli 39 lõike 1 punktides a–f sätestatud juhtudel, artikli 12 lõike 1 kohaselt kriminaalasja üle järelevalvet teostavale Euroopa prokurörile, juhul kui sellist delegeerimist saab nõuetekohaselt põhjendada kuriteo raskusastme või konkreetse kriminaalasja menetlemise keerukusega. Euroopa Prokuratuuri kodukorras kehtestatakse suunised, et tagada ühtne kohaldamine Euroopa Prokuratuuri piires.

Alaline koda teavitab Euroopa peaprokurööri mis tahes otsusest oma otsustusvolitused delegeerida. Selle teabe kättesaamisel võib Euroopa peaprokurör taotleda kolme päeva jooksul alaliselt kojalt oma otsuse läbivaatamist, kui ta leiab, et see on vajalik Euroopa Prokuratuuri uurimiste ja süüdistuste esitamise ühtsuse tagamiseks. Kui Euroopa peaprokurör on asjaomase alalise koja liige, kasutab õigust taotleda nimetatud läbivaatamist üks Euroopa peaprokurööri asetäitjatest. Järelevalvet teostav Euroopa prokurör teavitab alalist koda kriminaalasja lõplikust lahendamisest ning esitab talle kogu teabe ja kõik asjaolud, mis võivad tema arvates tõenäoliselt anda põhjust selleks, et delegeerimise säilitamise võimalust uuesti hinnata, eelkõige artikli 36 lõikes 3 osutatud olukordades.

Otsustusvolituste delegerimise otsuse võib igal ajal alalise koja liikme taotlusel tagasi võtta ning selle üle otsustatakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 6. Delegerimine võetakse tagasi, kui Euroopa delegaatprokurör on Euroopa prokuröri kooskõlas artikli 16 lõikega 7 asendanud.

Delegerimis põhimõtte ühtse kohaldamise tagamiseks esitab iga alaline koda igal aastal kolleegiumile aruande delegerimise kasutamise kohta.

8. Euroopa Prokuratuuri kodukorraga lubatakse alalistel kodadel teha otsuseid kirjaliku menetluse teel, mis sätestatakse üksikasjalikult Euroopa Prokuratuuri kodukorras.

Kõik vastavalt lõigetele 3, 4, 5 ja 7 tehtud otsused ja antud juhised registreeritakse kirjalikult ja lisatakse kriminaalasja toimikusse.

9. Lisaks alalistele liikmetele osaleb alalise koja aruteludel artikli 12 lõike 1 kohaselt uurimise või süüdistuse esitamise üle järelevalvet teostav Euroopa prokurör. Euroopa prokuröri on hääleõigus, välja arvatud alalise koja otsuste puhul, mis käsitlevad delegerimist või delegerimise tagasivõtmist kooskõlas käesoleva artikli lõikega 7, artikli 26 lõigete 3, 4 ja 5 ning artikli 27 lõike 6 alusel kriminaalasjade jaotamist ja ümberjaotamist ning kriminaalasja kohtusse saatmist kooskõlas artikli 36 lõige 3, juhul kui kriminaalasi kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi kohtualluvusse, ning artikli 31 lõikes 8 kirjeldatud olukordades.

Alaline koda võib kas Euroopa prokuröri või Euroopa delegaatprokuröri taotlusel või oma algatusel kutsuda oma koosolekust ilma hääleõiguseta osa võtma ka teisi kriminaalasjaga seotud Euroopa prokuröre või Euroopa delegaatprokuröre.

10. Alaliste kodade eesistujad hoiavad vastavalt Euroopa Prokuratuuri kodukorrale kolleegiumi kursis käesoleva artikli kohaselt tehtud otsustega, et kolleegiumil oleks võimalik täita oma ülesandeid artikli 9 lõike 2 alusel.

Artikkel 11

Euroopa peaprokurör ja Euroopa peaprokuröri asetäitjad

1. Euroopa peaprokurör on Euroopa Prokuratuuri juht. Euroopa peaprokurör korraldab Euroopa Prokuratuuri tööd, juhhib selle tegevust ning võtab vastu otsuseid vastavalt käesolevale määrusele ja Euroopa Prokuratuuri kodukorrale.

2. Euroopa peaprokuröri määratakse tema ülesannete täitmise abistama kaks Euroopa peaprokuröri asetäitjat, kes asendavad peaprokuröri tema äraoleku korral või juhul, kui ta ei saa neid kohustusi täita.

3. Euroopa peaprokurör esindab Euroopa Prokuratuuri liidu institutsioonide ja Euroopa Liidu liikmesriikide ning kolmandate isikute ees. Euroopa peaprokurör võib oma esindusülesanded delegerida ka ühele Euroopa peaprokuröri asetäitjale või Euroopa prokuröridele.

Artikkel 12

Euroopa prokurörid

1. Euroopa prokurörid teostavad alalise koja nimel ja kooskõlas kõigi alalise koja poolt kooskõlas artikli 10 lõigetega 3, 4 ja 5 antud juhistega järelevalvet uurimiste ja süüdistuste esitamise üle, mille eest vastutavad nende päritoluliikmesriigis asja menetlevad Euroopa delegaatprokurörid. Euroopa prokurörid esitavad nende järelevalve alla jäävate kriminaalasjade kokkuvõtte ja vajaduse korral ettepanekud otsuste kohta, mida alaline koda peaks tegema, võttes aluseks Euroopa delegaatprokuröride poolt ette valmistatud otsuste kavandid.

Ilma et see piiraks artikli 16 lõike 7 kohaldamist, sätestatakse Euroopa Prokuratuuri kodukorras mehhanism Euroopa prokuröridele üksteise asendamiseks juhul, kui järelevalvet teostav Euroopa prokurör on ajutiselt oma töökohalt ära või ei ole muudel põhjustel kättesaadav, et täita Euroopa prokuröri ülesandeid. Asendav Euroopa prokurör võib täita kõiki Euroopa prokuröri ülesandeid, välja arvatud artikli 28 lõikes 4 ettenähtud uurimise läbiviimine.

2. Euroopa prokurör võib juhul, kui see on põhjendatud Euroopa Prokuratuuri päritoluliikmesriigis suurel arvul läbiviidavate uurimiste ja süüdistuste esitamisega seotud töökoormuse või huvide konfliktiga, erandkorras taotleda, et järelevalve teostamine tema päritoluliikmesriigis Euroopa delegaatprokuröride poolt menetletavates konkreetsetes kriminaalasjades uurimiste läbiviimise ja süüdistuste esitamise üle määratakse teistele Euroopa prokuröridele, tingimusel et viimased on sellega nõus. Euroopa peaprokurör teeb taotluse kohta otsuse Euroopa prokuröri töökoormuse põhjal. Euroopa prokuröri huvide konflikti korral rahuldab Euroopa peaprokurör sellise taotluse. Euroopa Prokuratuuri kodukorras kehtestatakse selle otsuse tegemise põhimõtted ja menetlus seejärel toimuvaks asjaomaste kriminaalasjade jaotamiseks. Artikli 28 lõiget 4 ei kohaldata uurimiste ja süüdistuste esitamise suhtes, mille üle teostatakse järelevalvet kooskõlas käesoleva lõikega.

3. Järelevalvet teostavad Euroopa prokurörid võivad kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega ning pädeva alalise koja juhiste põhjal anda konkreetsetes kriminaalasjas juhiseid asja menetlevale Euroopa delegaatprokurörile, kui see on vajalik uurimise või süüdistuse esitamise tõhususe või õigusemõistmise jaoks või selleks, et tagada Euroopa Prokuratuuri sidus toimimine.

4. Kui liikmesriigi õigusega nähakse ette teatavate toimingute sisekontroll siseriikliku prokuratuurstruktuuri raames, kuulub selliste Euroopa delegaatprokuröri toimingute kontrollimine järelevalvet teostava Euroopa prokuröri järelevalveloalude alla kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga, ilma et see piiraks alalise koja järelevalve- ja jälgimisvolitusi.

5. Euroopa prokurörid on kontaktisikuks ja teabekanaliks alaliste kodade ja oma vastavate päritoluliikmesriikide Euroopa delegaatprokuröride vahel. Nad jälgivad Euroopa Prokuratuuri ülesannete rakendamist oma liikmesriikides, konsulteerides tihedalt Euroopa delegaatprokuröridega. Nad tagavad vastavalt käesolevale määrusele ja Euroopa Prokuratuuri kodukorrale, et keskasutus ja Euroopa delegaatprokurörid vahetavad omavahel kogu asjakohast teavet.

Artikkel 13

Euroopa delegaatprokurörid

1. Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad Euroopa Prokuratuuri nimel oma vastavates liikmesriikides ja neil on samasugused volitused nagu siseriiklikel prokuröridel seoses uurimiste, süüdistuste esitamise ja kriminaalasjade kohtusse saatmisega, lisaks ja vastavalt neile antud konkreetsetele volitustele ja staatusele ning käesolevas määruses sätestatud tingimustel.

Euroopa delegaatprokurörid vastutavad uurimiste ja süüdistuste esitamise eest, mis nad on algatanud, mis on neile määratud või nad on üle võtnud evokatsiooniõigust kasutades. Euroopa delegaatprokurörid järgivad kriminaalaja eest vastutava alalise koja suuniseid ja juhiseid ning järelevalvet teostava Euroopa prokuröri juhiseid.

Euroopa delegaatprokurörid vastutavad ka kriminaalaja kohtusse saatmise eest ja eelkõige on neil õigus anda kohtus ütlusi, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kooskõlas siseriikliku õigusega kättesaadavaid õiguskaitsvahendeid.

2. Igas liikmesriigis on kaks või enam Euroopa delegaatprokuröri. Euroopa peaprokurör kinnitab pärast asjaomaste liikmesriikide asutustega konsulteerimist ja nendega kokkuleppele jõudmist Euroopa delegaatprokuröride arvu ning igas liikmesriigis tegutsevate Euroopa delegaatprokuröride vahelise ülesannete jaotuse ja pädevuste territoriaalse jaotuse.

3. Euroopa delegaatprokurörid võivad tegutseda ka siseriiklike prokuröridena sellises ulatuses, mis ei takista neil käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmist. Nad teavitavad järelevalvet teostavat Euroopa prokuröri sellistest ülesannetest. Juhul kui Euroopa delegaatprokurör ei saa mis tahes konkreetsetel ajal täita oma ülesandeid Euroopa delegaatprokurörina, kuna ta täidab selliseid ülesandeid siseriikliku prokurörina, teatab ta sellest järelevalvet teostavale Euroopa prokurörile, kes konsulteerib pädeva siseriikliku prokuratuuriga, et teha kindlaks, kas pidada prioriteetseks ülesandeid, mida nad täidavad käesoleva määruse alusel. Euroopa prokurör võib teha alalisele kojale ettepaneku jaotada kriminaalasi ümber teisele Euroopa delegaatprokurörile samas liikmesriigis või otsustada uurimise ise läbi viia kooskõlas artikli 28 lõigetega 3 ja 4.

2. JAGU

Euroopa prokuratuuri liikmete ametissenimetamine ja ametist vabastamine

Artikkel 14

Euroopa peaprokuröri ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu nimetavad omavahelisel kokkuleppel ametisse Euroopa peaprokuröri seitsme aasta pikkuseks ametiajaks, mida ei saa pikendada. Nõukogu teeb otsuse lihthäälteenamusega.
2. Euroopa peaprokurör valitakse kandidaatide hulgast,
  - a) kes on liikmesriikide prokuratuuride või kohtusüsteemi tegevliikmed või tegutsevad Euroopa prokurörina,
  - b) kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust,
  - c) kellel on oma liikmesriigis kõrgeimasse prokuröri- või kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja asjakohane praktiline kogemus liikmesriikide õigussüsteemide, finantsuurimiste ja kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õigusala koostöö valdkonnas või kes on töötanud Euroopa prokurörina, ja
  - d) kellel on selle ametikoha jaoks piisavad juhikogemused ja -kvalifikatsioon.
3. Valiku tegemiseks korraldatakse avalik kandideerimismenetlus, millest teatatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning mille järel valikukomisjon koostab ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule sobivate kandidaatide nimekirja. Valikukomisjon koosneb kaheteistkümnest isikust, kes valitakse Euroopa Kohtu või kontrollikoja endiste liikmete, Eurojusti endiste siseriiklike liikmete, riikide kõrgemate kohtute liikmete ning tunnustatud ja pädevate juristide hulgast. Ühe sellise isiku kandidatuuri esitab Euroopa Parlament. Nõukogu kehtestab valikukomisjoni tööeeskirjad ja võtab vastu otsuse, millega määratakse komisjoni ettepanekul ametisse selle liikmed.
4. Kui Euroopa prokurör nimetatakse ametisse Euroopa peaprokurörina, täidetakse tema Euroopa prokuröri ametikoht viivitamata kooskõlas artikli 16 lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlusega.
5. Juhul kui Euroopa Liidu Kohus leiab, et Euroopa peaprokurör ei saa enam oma kohustusi täita või et ta on süüdi raskes üleastumises, võib kohus ta Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel ametist vabastada.
6. Kui Euroopa peaprokurör astub ametist tagasi, kui ta vabastatakse ametist või kui ta lahkub ametist mis tahes põhjusel, täidetakse tema ametikoht viivitamata kooskõlas lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud menetlusega.

Artikkel 15

Euroopa peaprokuröri asetäitjate ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Kolleegium nimetab kaks Euroopa prokuröri ametisse Euroopa peaprokuröri asetäitjatena kolme aasta pikkuseks ametiajaks, mida on võimalik pikendada ja mis ei kesta kauem kui nende ametiaeg Euroopa prokurörina. Valikumenetlus on reguleeritud Euroopa Prokuratuuri kodukorraga. Euroopa peaprokuröri asetäitjad säilitavad oma staatuse Euroopa prokuröridena.
2. Euroopa peaprokuröri asetäitja ülesannete täitmise eeskirjad ja tingimused sätestatakse Euroopa Prokuratuuri kodukorras. Kui Euroopa prokurör ei saa enam täita oma ülesandeid Euroopa peaprokuröri asetäitjana, võib kolleegium kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga otsustada ta Euroopa peaprokuröri asetäitja ametikohalt vabastada.
3. Kui Euroopa peaprokuröri asetäitja astub ametist tagasi, kui ta vabastatakse ametist või kui ta lahkub Euroopa peaprokuröri asetäitja ametist mis tahes põhjusel, täidetakse tema ametikoht viivitamata kooskõlas käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud menetlusega. Tingimusel et artiklis 16 sätestatud nõuded on täidetud, jääb ta edasi Euroopa prokuröriks.

*Artikkel 16***Euroopa prokuröride ametisse nimetamine ja ametist vabastamine**

1. Iga liikmesriik esitab Euroopa prokuröri ametikohale kolm kandidaati isikute hulgast:
  - a) kes on asjaomase liikmesriigi prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliikmed,
  - b) kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust, ning
  - c) kellel on oma liikmesriigis kõrgesse prokuratuuri- või kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja asjakohane praktiline kogemus liikmesriikide õigussüsteemide, finantsuurimiste ja kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õigusvaldkonna koostöö valdkonnas.
2. Pärast artikli 14 lõikes 3 osutatud valikukomisjoni põhjendustega arvamuse kättesaamist valib nõukogu välja ühe kandidaadi kõnealuse liikmesriigi Euroopa prokuröri ametikohale nimetamiseks. Kui valikukomisjon leiab, et kandidaat ei täida Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks vajalikke tingimusi, on tema arvamus nõukogu jaoks siduv.
3. Euroopa prokurörid valib välja ja nimetab ametisse nõukogu lihthäälteenamusega kuue aasta pikkuseks ametiajaks, mida ei saa pikendada. Nõukogu võib otsustada pikendada kuueaastase ametiaja lõpus volitusi maksimaalselt kolme aasta võrra.
4. Iga kolme aasta järel asendatakse üks kolmandik Euroopa prokuröridest. Nõukogu võtab lihthäälteenamusega vastu Euroopa prokuröride ametisse nimetamise üleminekueeskirjad, mida kohaldatakse esimese koosseisu ametisse nimetamisel ja esimese koosseisu ametiaja jooksul.
5. Juhul kui Euroopa Kohus leiab, et Euroopa prokurör ei saa enam oma kohustusi täita või et ta on süüdi raskes üleastumises, võib kohus ta Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel ametist vabastada.
6. Kui Euroopa prokurör astub ametist tagasi või kui ta vabastatakse ametist või kui ta lahkub ametist mis tahes muul põhjusel, täidetakse tema ametikoht viivitamata kooskõlas lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlusega. Kui kõnealune Euroopa prokurör töötab ka Euroopa peaprokuröri asetäitjana, vabastatakse ta automaatselt ka viimati nimetatud ametikohalt.
7. Iga Euroopa prokuröri ametisse nimetamisel määrab kolleegium sama liikmesriigi Euroopa delegaatprokuröride hulgast ühe isiku, kes asendab Euroopa prokuröri, kui viimane ei saa täita oma ametiülesandeid või kui ta lahkub ametist kooskõlas lõigetega 5 ja 6.

Kui kolleegium leiab, et on tekkinud vajadus asendamise järele, täidab määratud isik ajutiselt Euroopa prokuröri ülesandeid maksimaalselt kolme kuu jooksul, kuni asjaomase Euroopa prokuröri asendamise või naasmiseni. Kolleegium võib seda ajavahemikku taotluse korral pikendada, kui see on vajalik. Ajutise kohusetäitmise mehhanismid ja kord määratakse kindlaks ja seda reguleeritakse Euroopa Prokuratuuri kodukorraga.

*Artikkel 17***Euroopa delegaatprokuröride ametisse nimetamine ja ametist vabastamine**

1. Kolleegium nimetab Euroopa peaprokuröri ettepanekul ametisse liikmesriikide poolt esitatud Euroopa delegaatprokurörid. Kolleegium võib keelduda esitatud isiku ametisse nimetamisest, kui isik ei täida lõikes 2 osutatud kriteeriume. Euroopa delegaatprokurörid nimetatakse ametisse viie aasta pikkuseks ametiajaks, mida on võimalik pikendada.
2. Euroopa delegaatprokurörid peavad alates nende Euroopa delegaatprokurörina ametisse nimetamisest kuni ametist vabastamiseni olema neid nimetanud vastavate liikmesriikide prokuratuuride või kohtute tegevliikmed. Nende sõltumatus peab olema väljaspool kahtlust ning neil peab olema nõutav kvalifikatsioon ja asjakohane praktiline kogemus oma siseriiklikus õigussüsteemis.

3. Juhul kui kolleegium leiab, et Euroopa delegaatprokurör ei vasta enam lõikes 2 sätestatud nõuetele või et ta ei saa enam oma kohustusi täita või et ta on süüdi raskes ülestumises, vabastab kolleegium Euroopa delegaatprokuröri ametist.

4. Kui liikmesriik otsustab Euroopa delegaatprokurörina ametisse nimetatud siseriikliku prokuröri ametist vabastada või võtta tema suhtes distsiplinaarmeetmeid põhjustel, mis ei ole seotud tema käesoleva määruse kohaste ülesannetega, teatab ta sellest eelnevalt Euroopa peaprokurörile. Liikmesriik ei või vabastada Euroopa delegaatprokuröri ametist või võtta tema suhtes distsiplinaarmeetmeid tema käesolevast määrusest tulenevate ülesannetega seotud põhjustel ilma Euroopa peaprokuröri nõusolekuta. Kui Euroopa peaprokurör ei ole nõus, võib asjaomane liikmesriik taotleda, et kolleegium vaataks küsimuse uuesti läbi.

5. Kui Euroopa delegaatprokurör astub ametist tagasi, kui tema tegevus ei ole enam Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks vajalik või kui ta vabastatakse ametist või kui ta lahkub ametist mis tahes muul põhjusel, teavitab asjaomane liikmesriik sellest viivitamata Euroopa peaprokuröri ja esitab vajaduse korral teise prokuröri, kes nimetatakse lõike 1 kohaselt ametisse uue Euroopa delegaatprokurörina.

Artikkel 18

Haldusdirektori staatus

1. Haldusdirektor võetakse tööle Euroopa Prokuratuuri ajutise esindajana teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel.
2. Haldusdirektori nimetab ametisse kolleegium Euroopa peaprokuröri esitatud kandidaatide nimekirjast pärast avatud ja läbipaistvat valikumenetlust, mis viiakse läbi kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodukorraga. Haldusdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab Euroopa Prokuratuuri Euroopa peaprokurör.
3. Haldusdirektori ametiaeg on neli aastat. Selle ajavahemiku lõpus koostab kolleegium hinnangu, milles hinnatakse haldusdirektori tegevust.
4. Kolleegium, tegutsedes vastavalt Euroopa peaprokuröri ettepanekule, milles võetakse arvesse lõikes 3 osutatud hinnangut, võib haldusdirektori ametiaega pikendada üks kord maksimaalselt neljaks aastaks.
5. Haldusdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või kogu oma ametiaja lõpus osaleda sama ametikoha täitmiseks korraldatavas valikumenetluses.
6. Haldusdirektor annab aru Euroopa peaprokurörile ja kolleegiumile.
7. Haldusdirektori võib ametist vabastada kolleegiumi otsusega, mis võetakse vastu liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega ning ilma et see piiraks eeskirju, mida kohaldatakse lepingu lõpetamisel personalieeskirjade ja teenistustingimuste alusel.

Artikkel 19

Haldusdirektori ülesanded

1. Haldus- ja eelarveküsimustes juhib Euroopa Prokuratuuri selle haldusdirektor.
2. Ilma et see piiraks kolleegiumi või Euroopa peaprokuröri volitusi, on haldusdirektor oma ametikohustuste täitmisel sõltumatu ning ei küsi ega saa juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt.

3. Haldusdirektor on Euroopa Prokuratuuri seaduslikuks esindajaks haldus- ja eelarveküsimustes. Haldusdirektor vastutab Euroopa Prokuratuuri eelarve täitmise eest.
4. Haldusdirektor vastutab Euroopa Prokuratuurile antud haldusülesannete täitmise eest, eelkõige järgmise eest:
  - a) Euroopa Prokuratuuri igapäevane juhtimine ja personalijuhtimine;
  - b) Euroopa peaprokuröri ja kolleegiumi vastu võetud otsuste rakendamine;
  - c) iga-aastase ja mitmeaastase programmdokumendi ettepaneku koostamine ja selle esitamine Euroopa peaprokuröridele;
  - d) iga-aastase ja mitmeaastase programmdokumendi rakendamine ning aruandmine kolleegiumile nende rakendamise kohta;
  - e) Euroopa Prokuratuuri tegevust käsitleva iga-aastase aruande haldus- ja eelarveosade koostamine;
  - f) tegevuskava koostamine sise- või väliauditite aruannete, hindamiste ja uurimiste järelduste, sealhulgas Euroopa Andmekaitseinspektori ja OLAFi järelduste kohaselt järelemeetmete võtmiseks ning aruande esitamine neile ja kolleegiumile kaks korda aastas;
  - g) Euroopa Prokuratuuri ametisese pettustevastase võitluse strateegia koostamine ja selle esitamine kolleegiumile heakskiitmiseks;
  - h) Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavate finantseeskirjade projekti ettepaneku koostamine ja selle esitamine Euroopa peaprokuröridele;
  - i) Euroopa Prokuratuuri tulude ja kulude eelarvestuse projekti ettepaneku koostamine ning selle esitamine Euroopa peaprokuröridele;
  - j) vajaliku haldustoe pakkumine, et lihtsustada Euroopa Prokuratuuri operatiivtegevust;
  - k) Euroopa peaprokuröri ja Euroopa peaprokuröri asetäitjate toetamine nende ülesannete täitmisel.

Artikkel 20

Euroopa Prokuratuuri ajutised halduskokkulepped

1. Komisjon vastutab oma eelarves ette nähtud esialgsete eelarveassigneeringute abil Euroopa Prokuratuuri asutamise ja esialgse haldustegevuse eest selle ajani, kui Euroopa Prokuratuur on võimeline enda eelarvet täitma. Selleks võib komisjon:
  - a) nimetada pärast nõukoguga konsulteerimist komisjoni ametniku ajutiseks haldusdirektoriks täitma haldusdirektorile antud ülesandeid, sealhulgas kasutama personalieeskirjade ja teenistustingimustega ametisse nimetavale asutusele antud volitusi seoses Euroopa Prokuratuuri kõikide ametikohtadega, mis on vaja täita enne, kui haldusdirektor asub täitma oma ülesandeid kooskõlas artikliga 18;
  - b) abistada Euroopa Prokuratuuri, eelkõige lähetades Euroopa Prokuratuuri piiratud arvul komisjoni ametnikke, mis on vajalik ajutise haldusdirektori vastutusel toimuvaks haldustegevuseks.
2. Ajutine haldusdirektor võib kinnitada kõik maksed, mis on kaetud Euroopa Prokuratuuri eelarvesse kantud assigneeringutega, ning võib sõlmida lepinguid, sealhulgas töölepinguid.

3. Pärast seda, kui kolleegium asub täitma oma ülesandeid vastavalt artikli 9 lõikele 1, täidab ajutine haldusdirektor oma ülesandeid kooskõlas artikliga 18. Ajutine haldusdirektor lõpetab selle ülesande täitmise kohe, kui haldusdirektor on asunud täitma oma ülesandeid pärast kolleegiumipoolset ametisse nimetamist kooskõlas artikliga 18.

4. Selle ajani, kuni kolleegium asub täitma oma ülesandeid kooskõlas artikli 9 lõikega 1, täidab tema käesolevas artiklis nimetatud ülesandeid komisjon, konsulteerides eksperdirühmaga, mis on moodustatud liikmesriikide esindajatest.

3. JAGU

Euroopa prokuratuuri kodukord

Artikkel 21

Euroopa Prokuratuuri kodukord

1. Euroopa Prokuratuuri töökorraldus on reguleeritud kodukorraga.
2. Pärast Euroopa Prokuratuuri asutamist koostab Euroopa peaprokurör viivitamata Euroopa Prokuratuuri kodukorra ettepaneku, mille võtab vastu kolleegium kahekolmandikulise häälteenamusega.
3. Iga Euroopa prokurör võib teha ettepanekuid Euroopa Prokuratuuri kodukorra muutmiseks, mis võetakse vastu, kui kolleegium nii kahekolmandikulise häälteenamusega otsustab.

IV PEATÜKK

EUROOPA PROKURATUURI PÄDEVUS JA PÄDEVUSE TEOSTAMINE

1. JAGU

Euroopa prokuratuuri pädevus

Artikkel 22

Euroopa Prokuratuuri sisuline pädevus

1. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad liidu finantshuve kahjustavad kuriteod, mis on sätestatud direktiivis (EU) 2017/1371, nii nagu seda rakendatakse liikmesriigi õiguses, sõltumata sellest, kas sama kuriteo saaks siseriikliku õiguse alusel liigitada erinevat liiki süüteoaks. Direktiivi (EU) 2017/1371 (nii nagu seda rakendatakse siseriiklikus õiguses) artikli 3 lõike 2 punktis d osutatud kuritegude puhul on Euroopa Prokuratuuril pädevus ainult siis, kui kõnealuses sättes määratletud tahtlik tegu või tegevusetus on seotud kahe või enama liikmesriigi territooriumiga ja kui kogukahju on vähemalt kümme miljonit eurot.
2. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad ka kuriteod, mis on seotud kuulumisega kuritegelikku ühendusse, nagu see on määratletud liikmesriigi õigusega rakendatavas raamotsuses 2008/841/JSK, kui sellise kuritegeliku ühenduse kuritegevuse kese on mis tahes lõikes 1 osutatud kuritegude toimepanemisel.
3. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad ka mis tahes muud kuriteod, mis on lahutamatult seotud käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva kuriteoga. Selliste kuritegude suhtes võib pädevust teostada üksnes kooskõlas artikli 25 lõikega 3.
4. Euroopa Prokuratuuril ei ole ühelgi juhul pädevust siseriiklike otseste maksudega seotud kuritegude puhul, sealhulgas nendega lahutamatult seotud kuritegude puhul, ning käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide maksuametite struktuuri ja toimimist.

Artikkel 23

Euroopa Prokuratuuri territoriaalne ja isikuline pädevus

Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad artiklis 22 osutatud kuriteod, kui asjaomane kuritegu:

- a) pandi tervikuna või osaliselt toime ühe või mitme liikmesriigi territooriumil;
- b) pandi toime liikmesriigi kodaniku poolt, tingimusel et liikmesriigil on pädevus seoses selliste kuritegudega, kui need on pandud toime väljaspool tema territooriumi, või

- c) pandi toime väljaspool punktis a osutatud territooriumi isiku poolt, kelle suhtes kehtisid kuriteo toimepanemise ajal personalieeskirjad või teenistustingimused, tingimusel et liikmesriigil on pädevus seoses selliste kuritegudega, kui need on pandud toime väljaspool tema territooriumi.

2. JAGU

Euroopa prokuratuuri pädevuse teostamine

Artikkel 24

Teabe esitamine, registreerimine ja kontrollimine

1. Liidu institutsioonid, organid ja asutused ning liikmesriikide ametiasutused, kellel on pädevus kohaldatava siseriikliku õiguse alusel, teavitavad Euroopa Prokuratuuri põhjendamatu viivitusega igast kuriteost, mille puhul viimane võib teostada oma pädevust kooskõlas artikliga 22 ning artikli 25 lõigetega 2 ja 3.
  2. Kui liikmesriigi õigus- või õiguskaitseasutus algatab uurimise seoses kuriteoga, mille puhul Euroopa Prokuratuur võib teostada oma pädevust kooskõlas artikliga 22 ning artikli 25 lõigetega 2 ja 3 või kui liikmesriigi pädev õigus- või õiguskaitseasutus leiab ükskõik millal pärast uurimise algatamist, et uurimine puudutab sellist kuritegu, teavitab see asutus põhjendamatu viivitusega Euroopa Prokuratuuri, et viimasel oleks võimalik otsustada, kas ta kasutab oma evokatsiooniooniõigust kooskõlas artikliga 27.
  3. Kui liikmesriigi õigus- või õiguskaitseasutus algatab uurimise seoses artiklis 22 määratletud kuriteoga ja leiab, et Euroopa Prokuratuur ei peaks vastavalt artikli 25 lõikele 3 oma pädevust teostama, teavitab ta sellest Euroopa Prokuratuuri.
  4. Teave sisaldab vähemalt asjaolude kirjeldust, kaasa arvatud tekitatud või tõenäoliselt tekitatava kahju hindamine, kuriteo võimalik õiguslik liigitus ning kättesaadav teave võimalike kannatanute, kahtlusaluste ja teiste asjaga seotud isikute kohta.
  5. Euroopa Prokuratuuri teavitatakse kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2 samuti juhtudel, kui ei ole võimalik hinnata, kas artikli 25 lõikes 2 sätestatud kriteeriumid on täidetud.
  6. Euroopa Prokuratuurile esitatud teave registreeritakse ja seda kontrollitakse kooskõlas Euroopa Prokuratuuri kodulekorraga. Kontrollimisega hinnatakse, kas lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatud teabe põhjal on alust uurimise algatamiseks või evokatsiooniooniõiguse kasutamiseks.
  7. Kui Euroopa Prokuratuur otsustab kontrollimise käigus, et puudub alus uurimise algatamiseks kooskõlas artikliga 26 või evokatsiooniooniõiguse kasutamiseks kooskõlas artikliga 27, tehakse põhjuste kohta märge kriminaalasjade haldamise süsteemi.
- Euroopa Prokuratuur teavitab lõike 1 või 2 kohaselt kuriteost teavitanud asutust ning kuriteos kannatanuid, ja kui siseriiklikus õiguses on nii sätestatud, teisi kuriteost teavitanud isikuid.
8. Kui Euroopa Prokuratuur saab teada, et toime võib olla pandud kuritegu, mis jääb väljapoole Euroopa Prokuratuuri pädevust, teavitab Euroopa Prokuratuur sellest põhjendamatu viivitusega pädevaid riiklikke asutusi ja edastab neile kõik sellise kuriteoga seotud asjakohased tõendid.
  9. Euroopa Prokuratuur võib erijuhtudel taotleda liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning liikmesriikide asutustele kättesaadavat täiendavat asjakohast teavet. Taotletav teave võib samuti puudutada liidu finantshuvide kahjustamist põhjustanud rikkumist, mis on väljaspool Euroopa Prokuratuuri pädevust vastavalt artikli 25 lõikele 2.
  10. Euroopa Prokuratuur võib taotleda muud teavet, et võimaldada kolleegiumil anda kooskõlas artikli 9 lõikega 2 üldiseid suuniseid, mis käsitlevad seda, kuidas tõlgendada kohustust teavitada Euroopa Prokuratuuri juhtudel, mis jäävad artikli 25 lõike 2 kohaldamisalasse.

Artikkel 25

Euroopa Prokuratuuri pädevuse teostamine

1. Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust kas uurimise algatamisega artikli 26 alusel või otsusega kasutada oma evokatsiooniooniõigust artikli 27 alusel. Kui Euroopa Prokuratuur otsustab teostada oma pädevust, ei teosta pädevad riigiasutused oma pädevust sama kuriteo osas.

2. Kui artikli 22 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo tulemusel kahjustatakse või tõenäoliselt kahjustatakse liidu finantshuve väiksemas mahus kui 10 000 eurot, võib Euroopa Prokuratuur oma pädevust teostada ainult juhul, kui:

- a) kuriteol on tagajärjed liidu tasandil, mille tõttu on vaja, et uurimise viiks läbi Euroopa Prokuratuur, või
- b) kuriteo toimepanemises võidakse kahtlustada liidu ametnikke või muid teenistujaid või institutsioonide liikmeid.

Euroopa Prokuratuur konsulteerib vajaduse korral pädevate riigiasutustega või liidu organitega, et teha kindlaks, kas esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kriteeriumid on täidetud.

3. Euroopa Prokuratuur ei teosta oma pädevust seoses artikli 22 kohaldamisalasse kuuluva kuriteoga ja saadab pärast pädevate riigiasutustega konsulteerimist kriminaalasja põhjendamatu viivitusega kooskõlas artikliga 34 pädevatele riigiasutustele, kui:

- a) liikmesriigi õiguse kohaselt on artikli 22 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo eest ette nähtud maksimaalne karistumäär võrdne või väiksem kui artikli 22 lõikes 3 osutatud lahutamatu seotud kuriteo eest ette nähtud maksimaalne karistumäär, välja arvatud juhul, kui viimane oli instrumentaalne artikli 22 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo toimepanemiseks, või
- b) on alust arvata, et artiklis 22 osutatud kuriteoga liidu finantshuvidele tekitatud või tõenäoliselt tekitatav kahju ei ületa mõnele teisele kannatanule tekitatud või tõenäoliselt tekitatavat kahju.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b ei kohaldata direktiivi (EL) 2017/1371 (nagu seda rakendatakse siseriiklikus õiguses) artikli 3 lõike 2 punktides a, b ja d osutatud kuritegude suhtes.

4. Euroopa Prokuratuur võib pädevate riigiasutuste nõusolekul teostada artiklis 22 osutatud kuritegude puhul oma pädevust juhtudel, kus ta tulenevalt käesoleva artikli lõike 3 punkti b kohaldamisest ei saaks muidu pädevust teostada, kui ilmneb, et Euroopa Prokuratuur on uurimise läbiviimiseks või süüdistuse esitamiseks paremas positsioonis.

5. Euroopa Prokuratuur teavitab pädevaid riigiasutusi põhjendamatu viivitusega igast otsusest oma pädevust teostada või mitte teostada.

6. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on eriarvamusel küsimuses, kas kuritegu kuulub artikli 22 lõigete 2 või 3 või artikli 25 lõigete 2 või 3 kohaldamisalasse, teeb riigiasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta, otsuse selle kohta, kes on pädev uurimist läbi viima. Liikmesriigid määravad kindlaks liikmesriigi asutuse, kes teeb otsuse pädevuse andmise kohta.

V PEATÜKK

UURIMIST, UURIMISMEETMETE VÕTMIST, SÜÜDISTUSE ESITAMIST JA SÜÜDISTUSE ESITAMISE ALTERNATIIVE KÄSITLEVAD MENETLUSNORMID

1. JAGU

Uurimist käsitlevad menetlusnormid

Artikkel 26

Uurimise algatamine ja pädevuste jaotus Euroopa Prokuratuuris

1. Kui vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele on põhjendatult alust arvata, et pannakse toime või on toime pandud Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluv kuritegu, siis algatab selle liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör, kelle kohtualluvusse kõnealune kuritegu vastavalt liikmesriigi õigusele kuulub, ilma et see piiraks artikli 25 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, uurimise ja teeb selle kohta märke kriminaalasjade haldamise süsteemi.

2. Kui artikli 24 lõike 6 kohase kontrolli tulemusel otsustab Euroopa Prokuratuur algatada uurimise, teavitab ta sellest põhjendamatu viivitusega asutust, kes kooskõlas artikli 24 lõigetega 1 või 2 andis kuriteost teada.

3. Kui Euroopa delegaatprokurör ei ole uurimist algatanud, peab alaline koda, kellele kriminaalasi määrati, andma lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt Euroopa delegaatprokurörile juhise uurimise algatamiseks.

4. Üldjuhul algatab kriminaalasja ja seda menetleb selle liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör, kus asub kuritegevuse kese, või kui toime on pandud mitu Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvat omavahel seotud kuritegu, siis selle liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör, kus toime pandud kuritegude hulk on kõige suurem. Sellest erineva liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör, kelle kohtualluvusse kõnealune kriminaalasi kuulub, võib uurimise algatada või saada pädevalt alaliselt kojalt juhise uurimise algatamiseks üksnes siis, kui kõrvalekaldumine eelmises lauses sätestatud eeskirjast on nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse järgmisi tähtsuse järjekorras esitatud kriteeriume:

- a) kahtlustatava või süüdistatava alaline elukoht;
- b) kahtlustatava või süüdistatava kodakondsus;
- c) põhilise rahalise kahju tekkimise koht.

5. Kuni artikli 36 alusel otsuse tegemiseni süüdistuse esitamise kohta võib pädev alaline koda kriminaalasjas, mis on seotud rohkem kui ühe liikmesriigi kohtualluvusega, ja pärast konsulteerimist Euroopa prokuröridega ja/või Euroopa delegaatprokuröridega, otsustada:

- a) jaotada kriminaalasi ümber teise liikmesriigi Euroopa delegaatprokurörile;
- b) kriminaalasjad liita või osadeks jagada ning valida iga kriminaalasja jaoks seda menetleva Euroopa delegaatprokuröri,

kui kõnealused otsused on õigusemõistmise üldistes huvides ja kooskõlas asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri valimise kriteeriumidega kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4.

6. Kui alaline koda teeb otsuse kriminaalasi ümber jaotada, liita või osadeks jagada, võtab ta nõuetekohaselt arvesse uurimise seis.

7. Euroopa Prokuratuur teavitab liikmesriigi pädevaid asutusi põhjendamatu viivitusega igast otsusest algatada uurimine.

Artikkel 27

Evokatsiooniõigus

1. Pärast kogu artikli 24 lõike 2 kohase teabe saamist teeb Euroopa Prokuratuur nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt viie päeva jooksul pärast riigiasutustelt teabe saamist, otsuse selle kohta, kas teostada oma evokatsiooniõigust, ning teavitab riigiasutusi sellest otsusest. Konkreetse kriminaalasja puhul võib Euroopa peaprokurör võtta vastu põhjendatud otsuse seda tähtaega pikendada maksimaalselt viie päeva võrra, ja teavitab sellest vastavalt riiklike asutusi.

2. Lõikes 1 osutatud aja jooksul ei tee riigiasutused siseriikliku õiguse alusel otsuseid, mille tulemusel võidakse välistada Euroopa Prokuratuuri evokatsiooniõiguse teostamine.

Riigiasutused rakendavad siseriikliku õiguse alusel vajalikke kiireloomulisi meetmeid, et tagada tõhus uurimine ja süüdistuse esitamine.

3. Kui Euroopa Prokuratuurile saab muul viisil kui artikli 24 lõikes 2 osutatud teavitamise kaudu teatavaks, et liikmesriigi pädevad asutused on juba alustanud uurimist kuriteo puhul, mis võiks kuuluda Euroopa Prokuratuuri pädevusse, teavitab Euroopa Prokuratuur viivitamata kõnealuseid asutusi. Pärast seda, kui Euroopa Prokuratuuri on asjakohaselt teavitatud vastavalt artikli 24 lõikele 2, otsustab ta ise, kas teostada oma evokatsiooniõigust. Sellekohane otsus tehakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Euroopa Prokuratuur konsulteerib vajaduse korral asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega, enne kui otsustab, kas teostada oma evokatsiooniõigust.

5. Kui Euroopa Prokuratuur teostab oma evokatsiooniõigust, annavad liikmesriikide pädevad asutused toimiku üle Euroopa Prokuratuurile ning hoiduvad sama kuritegu käsitlevate edasiste uurimistoimingute läbiviimisest.

6. Käesolevas artiklis sätestatud evokatsioonioigust võib teostada iga liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör, kelle pädevad asutused on algatanud uurimise artiklite 22 ja 23 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo osas.

Kui Euroopa delegaatprokurör, kes on saanud artikli 24 lõike 2 kohase teabe, otsustab evokatsioonioigust mitte teostada, teavitab ta oma liikmesriigi Euroopa prokuröri kaudu sellest pädevat alalist koda, et alalisel kojal oleks võimalik teha otsus kooskõlas artikli 10 lõikega 4.

7. Kui Euroopa Prokuratuur ei ole oma evokatsioonioigust teostanud, teavitab ta sellest põhjendamatu viivitusega pädevaid riigiasutusi. Pädevad riigiasutused teavitavad Euroopa Prokuratuuri kogu menetluse jooksul kõigist uutest asjaoludest, mis võiksid anda Euroopa Prokuratuurile põhjuse oma eelnev otsus pädevust mitte teostada uuesti läbi vaadata.

Euroopa Prokuratuur võib teostada oma evokatsioonioigust pärast sellise teabe saamist, tingimusel et siseriiklikku uurimist ei ole veel lõpetatud ning süüdistusakti ei ole veel kohtule esitatud. Otsus tehakse lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul.

8. Kui kuriteo puhul, mille tulemusel leidis aset või tõenäoliselt leiab aset liidu finantshuvide kahjustamine väiksemas mahus kui 100 000 eurot, leiab kolleegium, viidates kuriteo raskusastmele või menetluse keerukusele konkreetse kriminaalasja puhul, et vajadus liidu tasandil uurimise või süüdistuse esitamise järele puudub, esitab ta kooskõlas artikli 9 lõikega 2 üldised suunised, mis võimaldavad Euroopa delegaatprokuröridel iseseisvalt ja põhjendamatu viivitusega otsustada, et kriminaalasja ei alustata.

Suunistes täpsustatakse üksikasjalikult olukorrad, millal neid kohaldatakse, kehtestades selged kriteeriumid ning võttes eriti arvesse kuriteo laadi, olukorra kiireloomulisust ja pädevate riigiasutuste kohustust võtta kõik vajalikud meetmed, et nõuda liidu finantshuvidele põhjustatud kahju täies ulatuses sisse.

9. Suuniste ühtse kohaldamise tagamiseks teavitab Euroopa delegaatprokurör pädevat alalist koda igast kooskõlas lõikega 8 tehtud otsusest ning iga alaline koda esitab igal aastal kolleegiumile aruande suuniste kohaldamise kohta.

Artikkel 28

Uurimise läbiviimine

1. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör võib kooskõlas käesoleva määruse ja siseriikliku õigusega kas võtta uurimismeetmeid ja muid meetmeid omal algatusel või anda vastava juhise oma liikmesriigi pädevatele asutustele. Kõnealused asutused tagavad kooskõlas siseriikliku õigusega, et järgitakse kõiki juhiseid ning võtavad neile määratud meetmeid. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör teatab kohtuasjade haldamise süsteemi kaudu pädevale Euroopa prokurörile ja alalisele kojale olulistest arengutest kriminaalasjas vastavalt kodukorras sätestatud eeskirjadele.

2. Euroopa Prokuratuuri läbiviidava uurimise ükskõik millises etapis võtavad pädevad riigiasutused kooskõlas siseriikliku õigusega kiireloomulisi meetmeid, mis on vajalikud tulemusliku uurimise tagamiseks, isegi kui nad ei tegutse asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri antud juhise alusel. Riigiasutused teavitavad põhjendamatu viivitusega asja menetlevat Euroopa delegaatprokuröri võetud kiireloomulistest meetmetest.

3. Pädev alaline koda võib järelevalvet teostava Euroopa prokuröri ettepanekul otsustada jaotada kriminaalasja ümber samas liikmesriigis asuval teisele Euroopa delegaatprokurörile, kui asja menetlev Euroopa delegaatprokurör:

a) ei saa uurimist läbi viia või süüdistust esitada või

b) ei järgi pädeva alalise koja või Euroopa prokuröri juhiseid.

4. Erandjuhtudel ja pärast pädevalt alaliselt kojalt heakskiidu saamist võib järelevalvet teostav Euroopa prokurör võtta vastu põhjendatud otsuse viia uurimine läbi isiklikult, kas võttes selleks ise uurimismeetmeid ja muid meetmeid või andes vastava juhise oma liikmesriigi pädevatele asutustele, kui see näib olevat hädavajalik uurimise või süüdistuse esitamise tõhususe huvides ühe või mitme järgmise kriteeriumi alusel:

- a) kuriteo raskusaste, eelkõige võttes arvesse selle liidu tasandil avalduvaid võimalikke tagajärgi;
- b) kui uurimine on seotud Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate või liidu institutsioonide liikmetega;
- c) lõikes 3 ettenähtud ümberjaotamismehhanismi tõrke korral.

Sellistel erandlikel juhtudel tagavad liikmesriigid, et Euroopa prokuröriil on õigus nõuda või taotleda uurimismeetmete ja muude meetmete võtmist ning et tal on kõik Euroopa delegaatprokuröri volitused, ülesanded ja kohustused kooskõlas käesoleva määruse ja siseriikliku õigusega.

Kriminaalajaga seotud pädevaid riigiasutusi ja Euroopa delegaatprokuröre teavitatakse põhjendamatu viivitusega käesoleva lõike alusel vastu võetud otsusest.

Artikkel 29

Privileegide või immuniteedi tühistamine

1. Kui Euroopa Prokuratuuri uurimine hõlmab isikuid, kes on siseriikliku õiguse alusel kaitstud privileegide või immuniteediga, ja kui selline privileeg või immunitet takistab konkreetset uurimist, esitab Euroopa peaprokurör kirjaliku põhjendatud taotluse selle tühistamiseks asjaomases siseriiklikus õiguses sätestatud korras.

2. Kui Euroopa Prokuratuuri uurimine hõlmab isikuid, kes on liidu õiguse ja eelkõige Euroopa Liidu privileegide ja immuniteedide protokolli alusel kaitstud privileegide või immuniteediga, ja kui selline privileeg või immunitet takistab konkreetset uurimist, esitab Euroopa peaprokurör kirjaliku põhjendatud taotluse selle tühistamiseks liidu õiguses sätestatud korras.

2. JAGU

Uurimismeetmete ja muudemeetmete võtmist käsitlevad menetlusnormid

Artikkel 30

Uurimismeetmed ja muud meetmed

1. Vähemalt kriminaalajades, mille puhul uuritava kuriteo eest ette nähtud karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust, tagavad liikmesriigid, et Euroopa delegaatprokuröridel on õigus nõuda või taotleda järgmiste uurimismeetmete võtmist:

- a) mis tahes ruumide, maaüksuse, sõiduki, kodu, rõivaste või muu eraomandi või arvutisüsteemi läbiotsimine, ning mis tahes kaitsemeetmete võtmine tõendite puutumatusse säilitamiseks või nende kadumise või rikkumise ärahoidmiseks;
- b) mis tahes asjaomase eseme või dokumendi hankimine, kas originaalkujul või mingil muul kindlaksmääratud kujul;
- c) salvestatud arvutiandmete hankimine kas krüpteerituna või mitte ja kas originaal- või muul kindlaksmääratud kujul, sealhulgas pangakontoandmed ja andmeliikluseandmed, välja arvatud andmed, mida säilitatakse konkreetset eesmärgil kooskõlas siseriikliku õigusega tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ⁽¹⁾ artikli 15 lõike 1 teisest lausest;
- d) selliste kuriteovahendite või kriminaaltulu (sealhulgas vara) arestimine, mille kriminaalaja menetlev kohus tõenäoliselt konfiskeerib, kui on alust arvata, et selliste kuriteovahendite või sellise kriminaaltulu omanik, valdaja või kontrollija püüab konfiskeerimisotsuse täitmist nurjata;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatusse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

- e) kahtlustatava või süüdistatava kasutatavate elektrooniliste sidevahendite kaudu kahtlustatava või süüdistatava poolt vastuvõetava ja edastatava elektroonilise teabe pealtkuulamine või läbivaatamine;
- f) objekti tuvastamine ja jälgimine tehniliste vahendite abil, sealhulgas kontrollialused kaubasaadetised.

2. Ilma et see piiraks artikli 29 kohaldamist, võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud uurimismeetmete suhtes kehtestada tingimusi kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega, kui siseriiklik õigus sisaldab konkreetseid piiranguid teatud isikute või elukutsete kategooriate suhtes, mille puhul on seadusega ette nähtud konfidentsiaalsuskohustus.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punktides c, e ja f sätestatud uurimismeetmete suhtes võib kehtestada kohaldatava siseriikliku õigusega ette nähtud täiendavaid tingimusi, sealhulgas piiranguid. Eelkõige võivad liikmesriigid piirata käesoleva artikli lõike 1 punktide e ja f kohaldamist konkreetsete raskete kuritegudega. Sellist piirangut kasutada kavatsev liikmesriik teavitab Euroopa Prokuratuuri konkreetsete raskete kuritegude asjakohasest loetelust kooskõlas artikliga 117.

4. Lisaks lõikes 1 osutatud meetmetele on Euroopa delegaatprokuröridel õigus taotleda või nõuda oma liikmesriigis mis tahes muude meetmete võtmist, mis on prokuröridele siseriikliku õiguse kohaselt kättesaadavad sarnaste siseriiklike kriminaalasjade korral.

5. Euroopa delegaatprokurörid võivad nõuda lõikes 1 ja 4 osutatud uurimismeetmete võtmist üksnes siis, kui on põhjendatult alust arvata, et konkreetne meede võib anda uurimise seisukohast kasulikku teavet või tõendeid, ja kui sama eesmärgi saavutamiseks ei ole kättesaadav ükski vähem sekkuv meede. Meetmete võtmise menetlusi ja korda reguleeritakse kohaldatava siseriikliku õigusega.

Artikkel 31

Piiriüleused uurimised

1. Euroopa delegaatprokurörid teevad üksteist abistades ja omavahel konsulteerides piiriülestes kriminaalasjades tihedat koostööd. Kui meede on vaja võtta muus liikmesriigis kui asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigis, teeb viimati nimetatud liikmesriigi Euroopa delegaatprokurör otsuse vajaliku meetme vastuvõtmise kohta ning määrab meetme sellele Euroopa delegaatprokurörile, kes asub liikmesriigis, kus meede tuleb võtta.

2. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör võib määrata kõiki talle kooskõlas artikliga 30 kättesaadavaid meetmeid. Selliste meetmete põhjendamine ja vastuvõtmine on reguleeritud asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õigusega. Kui asja menetlev Euroopa delegaatprokurör määrab uurimismeetme ühele või mitmele teise liikmesriigi Euroopa delegaatprokurörile, teavitab ta sellest samal ajal oma järelevalvet teostavat Euroopa prokuröri.

3. Kui abistava Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õiguse kohaselt on meetme võtmiseks vaja kohtu luba, hangib abistav Euroopa delegaatprokurör sellise loa kooskõlas selle liikmesriigi õigusega.

Kui kohus keeldub määratud meetme võtmiseks luba andmast, võtab asja menetlev Euroopa delegaatprokurör meetme määramise tagasi.

Siiski, kui abistava Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õiguse kohaselt ei ole selline kohtu luba vajalik, kuid see on nõutav asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õigusega, hangib loa viimati nimetatud Euroopa delegaatprokurör ja esitab selle koos meetme määramisega.

4. Abistav Euroopa delegaatprokurör võtab määratud meetmeid ise või annab nende võtmiseks juhised pädevale riigiasutusele.

5. Kui abistav Euroopa delegaatprokurör leiab, et:

- a) määratud meede ei ole täielik või selles sisaldub oluline viga,
- b) meedet ei saa põhjendatud ja objektiivsetel põhjustel määramisel ettenähtud tähtaja jooksul võtta,
- c) alternatiivne, kuid vähem sekkuv meede võimaldaks saavutada määratud meetmega võrreldes sama tulemuse või
- d) määratud meedet ei ole tema siseriiklikus õiguses ette nähtud või see ei oleks sarnase siseriikliku kriminaalasja korral kättesaadav,

teavitab ta oma järelevalvet teostavat Euroopa prokuröri ja konsulteerib asja menetleva Euroopa delegaatprokuröriga, et lahendada küsimus kahepoolsetl.

6. Kui määratud meedet ei ole puhtalt riigisisese olukorras ette nähtud, kuid see oleks kättesaadav piiriülese olukorra korral, mis on hõlmatud vastastikust tunnustamist või piiriülest koostööd käsitlevate õigusaktidega, võivad asjaomased Euroopa delegaatprokurörid kokkuleppel järelevalvet teostavate Euroopa prokuröridega tugineda sellistele õigusaktidele.

7. Kui Euroopa delegaatprokurörid ei suuda küsimust seitsme tööpäeva jooksul lahendada ning määratud meede jääb jõusse, suunatakse küsimus edasi pädevale alalisele kojale. Sama kohaldub siis, kui määratud meedet ei ole määramisel ettenähtud tähtaja jooksul või mõistliku aja jooksul võetud.

8. Pädev alaline koda kuulab vajalikus ulatuses ära kriminaalasjaga seotud Euroopa delegaatprokuröride seisukohad ning otsustab seejärel kooskõlas kohaldatava siseriikliku õiguse ja käesoleva määrusega ilma põhjendamatu viivitusega, kas ja mis ajaks peab abistav Euroopa delegaatprokurör määratud meetme või asendusmeetme võtma, ning teeb otsuse kõnealustele Euroopa delegaatprokuröridele pädeva Euroopa prokuröri vahendusel teatavaks.

Artikkel 32

Määratud meetmete jõustamine

Määratud meetmeid viiakse ellu kooskõlas käesoleva määrusega ja abistava Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õigusega. Järgitakse asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri poolt sõnaselgelt esitatud formaalsusi ja menetlusi, välja arvatud juhul, kui sellised formaalsused ja menetlused on vastuolus abistava Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õiguse aluspõhimõtetega.

Artikkel 33

Eelvangistus ja piiriülene üleandmine

1. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör võib nõuda või taotleda kahtlustatava või süüdistatava vahistamist või eelvangistust kooskõlas sarnaste riigisiseste kriminaalasjade puhul kohaldatava siseriikliku õigusega.

2. Kui on vaja vahistada ja anda üle isik, kes ei asu asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigis, väljastab delegaatprokurör Euroopa vahistamismääruse või taotleb kõnealuse liikmesriigi pädevalt asutuselt selle väljastamist kooskõlas nõukogu raamotsusega 2002/584/JSK⁽¹⁾.

3. JAGU

Süüdistuse esitamist käsitlevad menetlusnormid

Artikkel 34

Menetluse edastamine ja üleandmine riigiasutustele

1. Kui Euroopa Prokuratuuri läbiviidava uurimise tulemusel ilmneb, et uurimisega hõlmatud asjaolud ei viita kuriteole, mis kuulub tema pädevusse artiklite 22 ja 23 alusel, teeb pädev alaline koda otsuse edastada kriminaalasi ilma põhjendamatu viivitusega pädevatele riigiasutustele.

⁽¹⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

2. Kui Euroopa Prokuratuuri läbiviidava uurimise tulemusel ilmneb, et artikli 25 lõigetes 2 ja 3 sätestatud konkreetsed tingimused tema pädevuse teostamiseks ei ole enam täidetud, teeb pädev alaline koda otsuse edastada kriminaalasi ilma põhjendamatu viivitusega ja enne siseriiklikus kohtus süüdistuse esitamist pädevatele riiklikele asutustele.

3. Kui kuritegude puhul, mille tulemusel leidis aset või tõenäoliselt leiab aset liidu finantshuvide kahjustamine väiksemas mahus kui 100 000 eurot, leiab kolleegium, viidates kuriteo raskusastmele või menetluse keerukusele konkreetse kriminaalasi puhul, et vajadus liidu tasandil uurimise või süüdistuse esitamise järele puudub ning et see oleks uurimise või süüdistuse esitamise tõhususe huvides, esitab ta kooskõlas artikli 9 lõikega 2 üldised suunised, mis võimaldavad alalistel kodadel edastada kriminaalasi pädevatele riigiasutustele.

Samuti võimaldavad sellised suunised alalistel kodadel edastada kriminaalasi pädevatele riigiasutustele siis, kui Euroopa Prokuratuur teostab pädevust seoses direktiivi (EL) 2017/1371 artikli 3 lõike 2 punktis a ja b osutatud kuritegudega ning kui liidu finantshuvidele tekitatud või tõenäoliselt tekitatav kahju ei ületa mõnele teisele kannatanule tekitatud või tõenäoliselt tekitatavat kahju.

Suuniste ühtse kohaldamise tagamiseks esitab iga alaline koda igal aastal kolleegiumile aruande suuniste kohaldamise kohta.

Sellised edastamised hõlmavad ka Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvaid lahutamatu seotud kuritegusid, nagu on osutatud artikli 22 lõikes 3.

4. Alaline koda teeb iga otsuse kriminaalasi lõike 3 alusel pädevatele riigiasutustele edastamise kohta teatavaks Euroopa peaprokurörile. Kolme päeva jooksul pärast sellise teabe kättesaamist võib Euroopa peaprokurör taotleda alaliselt kojalt oma otsuse läbivaatamist, kui Euroopa peaprokurör leiab, et see on vajalik Euroopa Prokuratuuri kriminaalasi edastamise põhimõtete ühtsuse tagamiseks. Kui Euroopa peaprokurör on asjaomase alalise koja liige, kasutab õigust taotleda nimetatud läbivaatamist üks Euroopa peaprokuröri asetäitjatest.

5. Kui pädevad riigiasutused ei ole maksimaalselt 30 päeva jooksul nõus kriminaalasi kooskõlas lõigete 2 ja 3 üle võtma, jääb Euroopa Prokuratuurile pädevus esitada süüdistus või kriminaalasi lõpetada kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega.

6. Kui Euroopa Prokuratuur kaalub kriminaalasi lõpetamist kooskõlas artikli 39 lõikega 3 ning kui riigiasutus seda taotleb, edastab alaline koda kriminaalasi viivitamata kõnealusele asutusele.

7. Kui riigiasutus otsustab pärast kriminaalasi edastamist kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1, 2 või 3 ja artikli 25 lõikega 3 algatada uurimise, annab Euroopa Prokuratuur toimiku üle kõnealusele riigiasutusele, hoidub täiendavate uurimis- või süüdistusmeetmete võtmisest ning lõpetab kriminaalasi.

8. Toimiku kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1, 2 või 3 ja artikli 25 lõikega 3 üleandmise korral teavitab Euroopa Prokuratuur üleandmisest asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi, ning kui see on siseriikliku õiguse alusel asjakohane, ka kahtlustatavaid või süüdistatavaid ja kuriteos kannatanuid.

Artikkel 35

Uurimise lõpetamine

1. Kui asja menetlev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta järelevalvet teostavale Euroopa prokurörile aruande, mis sisaldab kriminaalasi kokkuvõtet ja otsuse kavandit selle kohta, kas esitada süüdistus siseriiklikus kohtus või kaaluda kriminaalasi edastamist, menetluse lõpetamist või lihtmenetlust kooskõlas artiklitega 34, 39 või 40. Järelevalvet teostav Euroopa prokurör edastab need dokumendid pädevale alalisele kojale, millele ta lisab vajaduse korral oma hinnangu. Kui alaline koda võtab kooskõlas artikli 10 lõikega 3 Euroopa delegaatprokuröri ettepanud otsuse vastu, jätkab delegaatprokurör vastavalt menetlust.

2. Kui alaline koda otsustab saadud aruannete alusel, et ta ei võta Euroopa delegaatprokuröri ettepannud otsust vastu, vaatab ta vajaduse korral kriminaalasja toimiku ise läbi, enne kui võtab vastu lõpliku otsuse või annab Euroopa delegaatprokuröri täiendavaid juhiseid.

3. Kui see on kohaldatav, esitatakse Euroopa delegaatprokuröri aruandes ka piisavad põhjendused kriminaalasja kohtusse saatmiseks kas delegaatprokuröri liikmesriigi kohtus või kooskõlas artikli 26 lõikega 4 sellise teise liikmesriigi kohtus, kelle kohtualluvusse kriminaalasi kuulub.

Artikkel 36

Süüdistuse esitamine siseriiklikus kohtus

1. Kui Euroopa delegaatprokurör esitab otsuse kavandi, milles tehakse ettepanek saata kriminaalasi kohtusse, teeb alaline koda selle kohta otsuse 21 päeva jooksul kooskõlas artiklis 35 sätestatud menetlusega. Alaline koda ei saa otsustada kriminaalasja lõpetada, kui otsuse kavandis tehakse ettepanek saata kriminaalasi kohtusse.

2. Kui alaline koda ei tee 21-päevase tähtaja jooksul otsust, loetakse Euroopa delegaatprokuröri poolt ette pandud otsus vastuvõetuks.

3. Kui kriminaalasi kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi kohtualluvusse, teeb alaline koda üldjuhul otsuse esitada kriminaalasjas süüdistus asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigis. Alaline koda võib artikli 35 lõike 1 kohaselt esitatud aruannet arvesse võttes siiski otsustada piisavalt põhjendatud juhtudel esitada süüdistuse mõnes teises liikmesriigis, võttes arvesse artikli 26 lõiget 4 ja 5 sätestatud kriteeriume, ning anda asjaomase liikmesriigi Euroopa delegaatprokuröri vastava juhise.

4. Enne otsuse tegemist kriminaalasja kohtusse saatmise kohta võib pädev alaline koda asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri ettepaneku põhjal otsustada mitu kriminaalasja liita, kui erinevad Euroopa delegaatprokurörid on viinud läbi uurimisi sama(de) isiku(te) suhtes, eesmärgiga saata need kriminaalasad üheainsa liikmesriigi kohtutesse, kellel on kooskõlas tema õigusega kohtualluvus kõigis neis kriminaalasadades.

5. Kui on vastu võetud otsus, millises liikmesriigis süüdistus esitatakse, määratakse siseriikliku õiguse alusel kindlaks kõnealuse liikmesriigi pädev kohus.

6. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelmeetmete või jälgimise eesmärgil vajalik, teavitab keskasutus pädevaid riigiasutusi, huvitatud isikuid ning asjakohaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi süüdistuse esitamise otsusest.

7. Kui prokuratuur peab pärast kohtuotsuse tegemist otsustama, kas esitada edasikaebus, esitab Euroopa delegaatprokurör pädevale alalisele kojale aruande, mis sisaldab ka otsuse kavandit, ning ootab alalise koja juhiseid. Kui selliseid juhiseid ei ole siseriikliku õigusega sätestatud tähtaja jooksul võimalik oodata, on Euroopa delegaatprokuröri õigus esitada edasikaebus ilma alalise koja eelnevate juhisteta ning ta esitab seejärel viivitamata alalisele kojale aruande. Seejärel annab alaline koda Euroopa delegaatprokuröri juhise edasikaebus säilitada või see tagasi võtta. Sama menetlust kohaldatakse siis, kui kohtumenetluse käigus ja kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt asub asja menetlev Euroopa delegaatprokurör seisukohale, mis tooks kaasa kriminaalasja lõpetamise.

Artikkel 37

Tõendid

1. Euroopa Prokuratuuri prokuröride või süüdistatava poolt kohtule esitatud tõendite vastuvõetavaks tunnustamisest ei saa keelduda üksnes põhjendusega, et need koguti teises liikmesriigis või teise liikmesriigi õiguse kohaselt.

2. Käesolev määrus ei mõjuta asja menetleva kohtu õigust hinnata vabalt süüdistatava või Euroopa Prokuratuuri prokuröride poolt esitatud tõendeid.

*Artikkel 38***Konfiskeeritud vara käsutamine**

Kui liikmesriigi pädev kohus on vastavalt nõuetele ja menetlustele, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses, sealhulgas seaduses, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/42/EL, ⁽¹⁾ teinud lõpliku otsuse konfiskeerida Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteoga seotud mis tahes vara või sellega saadud tulu, konfiskeeritakse selline vara või tulu kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega. Selline konfiskeerimine ei tohi negatiivselt mõjutada õigusi, mis on liidul või teistel kannatanutel, kellele tekitatud kahju kuulub hüvitamisele.

*4. JAGU***Süüdistuse esitamise alternatiive käsitlevad eeskirjad***Artikkel 39***Kriminaalasja lõpetamine**

1. Kui süüdistuse esitamine on asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õiguse kohaselt võimatu, otsustab alaline koda isiku suhtes alustatud kriminaalasja asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri poolt artikli 35 lõike 1 kohaselt esitatud aruande põhjal lõpetada, tuginedes mis tahes järgmisele alusele:

- a) kahtlustatava või süüdistatava surm või kahtlustatava või süüdistatava juriidilise isiku tegevuse lõpetamine;
- b) kahtlustatava või süüdistatava süüdimatus;
- c) kahtlustatavale või süüdistatavale antud amnestia;
- d) kahtlustatavale või süüdistatavale antud immuuniteet, välja arvatud juhul, kui see on ära võetud;
- e) süüdistus on vastavalt siseriiklikule õigusele aegunud;
- f) kahtlustatavat või süüdistatavat puudutav kriminaalasi on seoses samade asjaoludega juba lõplikult lahendatud;
- g) asjakohaste tõendite puudumine.

2. Lõike 1 kohaselt tehtud otsus ei välista täiendavate uurimiste läbiviimist uute asjaolude alusel, mis ei olnud Euroopa Prokuratuuril teada otsuse tegemise ajal ning millest saadi teada pärast otsuse tegemist. Otsuse uurimist uute asjaolude lausel taasalustada võtab vastu pädev alaline koda.

3. Kui Euroopa Prokuratuuril on pädevus kooskõlas artikli 22 lõikega 3, lõpetab ta kriminaalasja üksnes pärast konsulteerimist artikli 25 lõikes 6 osutatud liikmesriigi asutustega. Kui see on kohaldatav, edastab alaline koda kriminaalasja pädevatele riigiasutustele kooskõlas artikli 34 lõigetega 6, 7 ja 8.

Sama kehtib siis, kui Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust seoses direktiivi (EL) 2017/1371 artikli 3 lõike 2 punktides a ja b osutatud kuritegudega ning kui liidu finantshuvidel tekitatud või tõenäoliselt tekitatav kahju ei ületa mõnele teisele kannatanule tekitatud või tõenäoliselt tekitatavat kahju.

4. Kui kriminaalasi on lõpetatud, teavitab Euroopa Prokuratuur asja lõpetamisest ametlikult pädevaid riigiasutusi ning teavitab asjakohaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi, ning kui see on asjakohane siseriikliku õiguse alusel, ka kahtlustatavaid või süüdistatavaid ja kannatanuid. Lõpetatud kriminaalasju võib saata edasi OLAFile või pädevatele siseriiklikele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks või muude halduslike järelemeetmete võtmiseks.

*5. JAGU***Lihtsustatud menetlusi käsitlevad menetlusnormid***Artikkel 40***Lihtmenetlused**

1. Kui kohaldatavas siseriiklikus õiguses on ette nähtud lihtmenetlus, mille eesmärk on kriminaalasja lõplik lahendamine kahtlustatavaga kokku lepitud tingimustel, võib asja menetlev Euroopa delegaatprokurör esitada pädevale alalisele kojale kooskõlas artikli 10 lõikega 3 ja artikli 35 lõikega 1 ettepaneku kohaldada kõnealust menetlust kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus (ELT L 127, 29.4.2014, lk 39).

Kui Euroopa Prokuratuur teostab pädevust seoses direktiivi (EL) 2017/1371 artikli 3 lõike 2 punktides a ja b osutatud kuritegudega ning kui liidu finantshuvidele tekitatud või tõenäoliselt tekitatav kahju ei ületa mõnele teisele kannatanule tekitatud või tõenäoliselt tekitatavat kahju, konsulteerib asja menetlev Euroopa delegaatprokurör enne lihtmenetluse kohaldamise ettepaneku tegemist siseriikliku prokuratuuriga.

2. Alaline koda võtab asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri ettepaneku alusel vastu otsuse, tuginedes järgmistele alustele:

- a) kuriteo raskusaste, tuginedes eelkõige tekitatud kahjule;
- b) kuriteos kahtlustatava valmisolek heastada ebaseadusliku tegevusega tekitatud kahju;
- c) kas menetluse kasutamine oleks kooskõlas käesolevas määruses sätestatud Euroopa Prokuratuuri üldeesmärkide ja peamiste põhimõtetega.

Kollegium võtab kooskõlas artikli 9 lõikega 2 vastu suunised nende aluste kohaldamise kohta.

3. Kui alaline koda on ettepanekuga nõus, kohaldab asja menetlev Euroopa delegaatprokurör lihtmenetlust kooskõlas liikmesriigi õiguses ette nähtud tingimustega ja registreerib selle kriminaalasjade haldamise süsteemis. Kui lihtmenetlus on pärast kahtlustatavaga kokku lepitud tingimuste täitmist lõpule viidud, annab alaline koda Euroopa delegaatprokuröridele juhise võtta meetmeid, et kriminaalasi lõplikult lahendada.

VI PEATÜKK

MENETLUSLIKUD KAITSEMEETMED

Artikkel 41

Kahtlustatavate ja süüdistatavate õigused

1. Euroopa Prokuratuuri tegevus toimub täielikus kooskõlas kahtlustatavate ja süüdistatavate õigustega, mis on sätestatud põhiõiguste hartas, sealhulgas õigus õiglasele kohtulikule arutamisele ja kaitseõigus.

2. Euroopa Prokuratuuri kriminaalmenetluste raames kahtlustatavatel ja süüdistatavatel on vähemalt menetlusõigused, nagu need on sätestatud liidu õiguses, sealhulgas direktiivides, mis käsitlevad kahtlustatavate või süüdistatavate õigusi kriminaalmenetluse raames, nagu neid rakendatakse siseriiklikus õiguses, näiteks:

- a) õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, nagu on sätestatud direktiivis 2010/64/EL;
- b) õigus teabele ja õigus tutvuda kriminaalasia materjalidega, nagu on sätestatud direktiivis 2012/13/EL;
- c) õigus kaitsjale ning õigus suhelda kolmandate isikutega ja neile kinnipidamisest teatada, nagu on sätestatud direktiivis 2013/48/EL;
- d) vaikimisõigus ja süütuse presumptsioon, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2016/343;
- e) õigus tasuta õigusabile, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2016/1919.

3. Ilma et see piiraks käesolevas peatükis osutatud õigusi, saavad nii kahtlustatavad ja süüdistatavad kui ka muud Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevad isikud kasutada kõiki kohaldatavast siseriiklikust õigusest neile tulenevaid menetlusõigusi, sealhulgas võimalus esitada tõendeid, taotleda ekspertide nimetamist või eksperdihindamist ja tunnistajate ärakuulamist ning taotleda Euroopa Prokuratuuri poolt kaitse nimel selliste meetmete võtmist.

Artikkel 42

Kohtulik kontroll

1. Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingute suhtes, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, kohaldatakse pädevate siseriiklike kohtute kontrolli vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud nõuetele ja menetlustele. Sama kohaldub juhtudel, kui Euroopa Prokuratuur on menetlustoimingud, mille puhul tal oli käesoleva määruse alusel seaduslik kohustus need võtta ning mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, jätnud vastu võtmata.

2. Euroopa Kohtul on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 267 pädevus teha eelotsuseid järgmistes küsimustes:
  - a) Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingute kehtivus niivõrd, kuivõrd selline küsimus toimuks kehtivuse kohta tõstatatakse mis tahes liikmesriigi kohtus vahetult liidu õiguse alusel;
  - b) liidu õiguse sätete, sealhulgas käesoleva määruse sätete tõlgendamine või kehtivus;
  - c) käesoleva määruse artiklite 22 ja 25 tõlgendamine seoses mis tahes pädevuste konfliktiga Euroopa Prokuratuuri ja pädevate riigiasutuste vahel.
3. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 kohaldatakse Euroopa Prokuratuuri otsuste suhtes, mis käsitlevad kriminaalasja lõpetamist niivõrd, kuivõrd need vaidlustatakse vahetult liidu õiguse alusel, Euroopa Kohtu kontrolli kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 263 neljanda lõiguga.
4. Euroopa Kohtul on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 268 pädevus kõigis vaidlustes, mis on seotud Euroopa Prokuratuuri tekitatud kahjude hüvitamisega.
5. Euroopa Kohtul on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 272 pädevus kõigis vaidlustes, mis on seotud Euroopa Prokuratuuri poolt sõlmitud lepingus sisalduva vahekohtuklausliga.
6. Euroopa Kohtul on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 270 pädevus kõigis vaidlustes, mis on seotud personaliküsimustega.
7. Euroopa Kohtul on pädevus vabastada Euroopa peaprokurör või Euroopa prokurörid ametist kooskõlas artikli 14 lõikega 5 ja artikli 16 lõikega 5.
8. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira Euroopa Liidu Kohtu poolt kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 263 neljanda lõiguga kohtuliku kontrolli teostamist Euroopa Prokuratuuri otsuste üle, mis mõjutavad andmesubjektide õigusi VIII peatüki alusel, ja muude Euroopa Prokuratuuri otsuste kui menetlustoiminguid puudutavate otsuste üle, näiteks Euroopa Prokuratuuri otsused üldsuse dokumentidele juurdepääsu õiguse kohta või otsused Euroopa delegaatprokuröride ametist vabastamise kohta, mis on vastu võetud kooskõlas käesoleva määruse artikli 17 lõikega 3, või mis tahes muud haldusotsused.

VII PEATÜKK

TEABE TÖÖTLEMINE

Artikkel 43

Euroopa Prokuratuuri juurdepääs teabele

1. Euroopa delegaatprokurörid võivad hankida liikmesriikide kriminaaluurimis- ja õiguskaitseasutuste andmebaasides ja muudes asjakohastes riigiasutuste registrites salvestatud mis tahes asjakohast teavet samadel tingimustel nagu need, mis kehtivad sarnastel juhtudel siseriikliku õiguse kohaselt.
2. Euroopa Prokuratuur võib samuti hankida tema pädevusse kuuluvat mis tahes asjakohast teavet, mis on salvestatud liidu institutsioonide, organite ja asutuste andmebaasides ja registrites.

Artikkel 44

Kriminaalasjade haldamise süsteem

1. Euroopa Prokuratuur loob kriminaalasjade haldamise süsteemi, mida juhitakse ja hallatakse kooskõlas käesoleva määruse ja Euroopa Prokuratuuri kodukorra sätetega.
2. Kriminaalasjade haldamise süsteemi eesmärgid on:
  - a) toetada Euroopa Prokuratuuri uurimiste ja süüdistuste esitamise haldamist, eelkõige sisetabe voogude haldamise ja uurimise toetamise kaudu piiriülestes kriminaalasjades;
  - b) tagada keskasutuses ja Euroopa delegaatprokuröridele turvaline juurdepääs uurimisi ja süüdistuste esitamist käsitlevale teabele;

- c) võimaldada teabe võrdlemist ja andmetest väljavõtete tegemist tegevuse analüüsimise ja statistikaga seotud eesmärkidel;
- d) hõlbustada jälgimist tagamaks, et operatiivsete isikuandmete töötlemine on õiguspärane ja järgib käesoleva määruse asjakohaseid sätteid.

3. Kriminaalasjade haldamise süsteemi võib ühendada nõukogu otsuse 2008/976/JSK⁽¹⁾ artiklis 9 osutatud turvatud sideühendusega.

4. Kriminaalasjade haldamise süsteem sisaldab:

- a) registrit, mis sisaldab Euroopa Prokuratuuri poolt kooskõlas artikliga 24 saadud teavet, sealhulgas kõiki kõnealuse teabega seotud otsuseid;
- b) kõikide kriminaalasjade toimikute registrit;
- c) kogu kriminaalasjade toimikutest pärit teavet, mida säilitatakse elektrooniliselt kriminaalasjade haldamise süsteemis artikli 45 lõike 3 kohaselt.

Kriminaalasjade toimikute register ei tohi sisaldada operatiivseid isikuandmeid peale identifitseerimisandmete, mida on vaja kriminaalasjade kindlakstegemiseks või erinevate kriminaalasjade toimikute omavaheliseks sidumiseks.

5. Operatiivsete isikuandmete töötlemiseks võib Euroopa Prokuratuur käesoleva määruse ja Euroopa Prokuratuuri kodukorra kohaselt luua üksnes muid automaatseid andmefaile peale kriminaalasjade toimikute. Selliste muude automaatsete andmefailide üksikasjad tuleb teatada Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Artikkel 45

Euroopa Prokuratuuri kriminaalasjade toimikud

1. Kui Euroopa Prokuratuur otsustab alata uurimise või teostada oma evokatsioonidõigust kooskõlas käesoleva määrusega, avab asja menetlev Euroopa delegaatprokurör kriminaalasja toimiku.

Kriminaalasja toimik sisaldab Euroopa delegaatprokuröri käsutuses olevat kogu teavet ja tõendeid, mis on seotud Euroopa Prokuratuuri poolt uurimise läbiviimise või süüdistuse esitamisega.

Kohe kui uurimine on alatatud, lisatakse kriminaalasja toimikusse artikli 44 lõike 4 punktis a osutatud registris sisalduv asjakohane teave.

2. Kriminaalasja toimikut haldab asja menetlev Euroopa delegaatprokurör kooskõlas oma liikmesriigi õigusega.

Euroopa Prokuratuuri kodukord võib sisaldada eeskirju kriminaalasjade toimikute korraldamise ja haldamise kohta sellises ulatuses, mis on vajalik Euroopa Prokuratuuri kui ühtse ameti toimimise tagamiseks. Kahtlustatavatele ja süüdistatavatele ning teistele menetluses osalevatele isikutele annab kriminaalasja toimikule juurdepääsu asja menetlev Euroopa delegaatprokurör kooskõlas kõnealuse prokuratuuri liikmesriigi õigusega.

3. Euroopa Prokuratuuri kriminaalasjade haldamise süsteem sisaldab kriminaalasja toimiku kogu teavet ja tõendeid, mida on võimalik säilitada elektrooniliselt, et võimaldada keskasutusel täita oma ülesandeid kooskõlas käesoleva määrusega. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör tagab, et kriminaalasjade haldamise süsteemi infosisu kajastab igal ajal kriminaalasja toimikut, tagades eeskätt kriminaalasjade haldamise süsteemis sisalduvate operatiivsete isikuandmete kustutamise või parandamise, kui need andmed on vastavast kriminaalasja toimikust kustutatud või neid on seal parandatud.

Artikkel 46

Juurdepääs kriminaalasjade haldamise süsteemile

Euroopa peaprokuröri, Euroopa peaprokuröri asetäitjatel, teistel Euroopa prokuröridel ja Euroopa delegaatprokuröridel on otsene juurdepääs registrile ja kriminaalasjade toimikute registrile.

⁽¹⁾ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).

Järelevalvet teostaval Euroopa prokuröri ja pädeval alalisel kojalt on oma pädevuste teostamisel kooskõlas artiklitega 10 ja 12 otsene juurdepääs kriminaalajade haldamise süsteemis elektrooniliselt säilitatavale teabele. Järelevalvet teostaval Euroopa prokuröri on samuti otsene juurdepääs kriminaalajade toimikutele. Pädev alaline koda pääseb kriminaalajade toimikutele juurde taotluse alusel.

Teised Euroopa delegaatprokurörid võivad taotleda juurdepääsu kriminaalajade haldamise süsteemis elektrooniliselt säilitatavale teabele ning kõikidele kriminaalajade toimikutele. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör otsustab sellise juurdepääsu andmise teistele Euroopa delegaatprokuröridele kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega. Kui juurdepääsu ei anta, võidakse küsimus suunata edasi pädevale alalisele kojale. Pädev alaline koda kuulab vajalikus ulatuses ära asjaomaste Euroopa delegaatprokuröride seisukohad ning teeb seejärel otsuse kooskõlas kohaldatava siseriikliku õiguse ja käesoleva määrusega.

Euroopa Prokuratuuri kodukorras nähakse ette täiendavad eeskirjad, millega reguleeritakse õigust juurdepääsule, ja menetlus, millega kehtestatakse Euroopa peaprokuröri, Euroopa peaprokuröri asetäitjate, teiste Euroopa prokuröride, Euroopa delegaatprokuröride ning Euroopa Prokuratuuri töötajate juurdepääs tasemel, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks.

VIII PEATÜKK

ANDMEKAITSE

Artikkel 47

Isikuandmete töötlemise põhimõtted

1. Isikuandmete töötlemisel kohaldatakse järgmist:

- a) isikuandmeid töödeldakse seaduslikult ja õiglaselt („seaduslikkus ja õiglus“);
- b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus nende eesmärkidega; isikuandmete edasist töötlemist avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajaloouringute või statistilisel eesmärgil ei loeta algsete eesmärkidega vastuolus olevaks, tingimusel et Euroopa Prokuratuur näeb ette asjakohased kaitsemeetmed andmesubjekti õiguste ja vabaduste tagamiseks („eesmärgi piiritlemine“);
- c) isikuandmed on piisavad ja asjakohased ega ole liiased nende töötlemise eesmärkide suhtes („võimalikult vähest andmete kogumine“);
- d) isikuandmed on õiged ja vajaduse korral ajakohastatud; võetakse kõik mõistlikud meetmed tagamaks, et töötlemise eesmärgi seisukohast ebaõiged isikuandmed kustutatakse või parandatakse viivitamata („andmete õigsus“);
- e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse; isikuandmeid võib kauem säilitada juhul, kui isikuandmeid töödeldakse üksnes avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajaloouringute või statistilisel eesmärgil, tingimusel et Euroopa Prokuratuur näeb ette asjakohased kaitsemeetmed andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitseks, eelkõige käesoleva määrusega ettenähtud asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid rakendades („säilitamise piirang“);
- f) isikuandmeid töödeldakse viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise ning juhusliku kadumise, hävimise või kahjustumise vastu, kasutades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid („isikuandmete terviklikkus ja konfidentsiaalsus“).

2. Euroopa Prokuratuur vastutab lõike 1 täitmise eest isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise korral („vastutuse põhimõte“), kui kõnealused isikuandmed kuuluvad andmete kogumisse või kui need kavatakse andmete kogumisse kanda, ja on võimeline selle täitmist tõendama.

3. Euroopa Prokuratuuri poolt isikuandmete töötlemine mõnel muul kui artiklis 49 sätestatud eesmärgil, milleks operatiivseid isikuandmeid kogutakse, on lubatud niivõrd, kuivõrd:

- a) Euroopa Prokuratuuril on lubatud selliseid operatiivseid isikuandmeid sellisel eesmärgil kooskõlas käesoleva määrusega töödelda, ning
- b) isikuandmete töötlemine on vajalik ja proportsionaalne kõnealuse muu eesmärgiga, kooskõlas liidu õigusega, ning
- c) vajaduse korral ei ole operatiivsete isikuandmete kasutamine keelatud siseriikliku menetlusõiguse kohaselt, mis käsitleb kooskõlas artikliga 30 võetavaid uurimismeetmeid. Kohaldatakse selle liikmesriigi menetlusõigust, kust andmed saadi.

Artikkel 48

Halduslikku laadi isikuandmed

1. Kõigi Euroopa Prokuratuuri töödeldavate halduslikku laadi isikuandmete suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.
2. Euroopa Prokuratuur määrab oma kodukorra andmekaitseenormides kindlaks halduslikku laadi isikuandmete säilitamise tähtajad.

Artikkel 49

Operatiivsete isikuandmete töötlemine

1. Euroopa Prokuratuur töötleb operatiivseid isikuandmeid automaatselt või hoiab neid korrastatud automatiseerimata kataloogides kooskõlas käesoleva määrusega ning üksnes järgmistel eesmärkidel:
  - a) kriminaaluurimine ja süüdistuse esitamine kooskõlas käesoleva määrusega, või
  - b) teabevahetus Euroopa Liidu liikmesriikide pädevate asutuste ja teiste liidu institutsioonide, organite ja asutustega kooskõlas käesoleva määrusega, või
  - c) koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlas käesoleva määrusega.
2. Need operatiivsete isikuandmete liigid ja nende andmesubjektide kategooriad, kelle operatiivseid isikuandmeid võib Euroopa Prokuratuur artikli 44 lõike 4 punktis b osutatud kriminaalasjade toimikute registris lõikes 1 osutatud eesmärkidel töödelda, on lõike 3 kohaselt loetletud lisas.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõikes 2 osutatud operatiivsete isikuandmete liikide ja andmesubjektide kategooriate loetelude koostamiseks ja ajakohastamiseks, et võtta arvesse infotehnoloogia ja -ühiskonna arengut.

Kui see on tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva lõike alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 116 sätestatud menetlust.

4. Euroopa Prokuratuur võib ajutiselt operatiivseid isikuandmeid töödelda eesmärgiga teha kindlaks, kas need andmed on tema ülesannete jaoks ja lõikes 1 osutatud eesmärkidel vajalikud. Kolleegium, tegutsedes Euroopa peaprokuröri ettepanekul ja olles konsulteerinud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, täpsustab selliste operatiivsete isikuandmete töötlemisega seotud tingimused, eelkõige seoses juurdepääsuga sellistele andmetele ja nende kasutamise ning isikuandmete säilitamise tahtaegadega ja isikuandmete kustutamise kohta.

5. Euroopa Prokuratuur töötleb operatiivseid isikuandmeid selliselt, et on võimalik kindlaks teha, milline ametiasutus andmed esitas või kust on andmed saadud.

6. Artiklite 57–62 kohaldamisel tegutseb Euroopa Prokuratuur vajaduse korral kooskõlas siseriikliku menetlusõigusega, milles käsitletakse andmesubjektile teabe andmise kohustust ja sellise teabe esitamata jätmise või piiratud või hilisema esitamise võimalust. Vajaduse korral konsulteerib asja menetlev Euroopa delegaatprokurör enne artiklitega 57–62 seoses otsuse tegemist teiste kriminaalasjaga seotud Euroopa delegaatprokuröridega.

*Artikkel 50***Operatiivsete isikuandmete säilitamise tähtajad**

1. Euroopa Prokuratuur vaatab korrapäraselt läbi töödeldavate operatiivsete isikuandmete säilitamise vajaduse. Selline läbivaatamine toimub hiljemalt iga kolme aasta järel pärast operatiivsete isikuandmete esmakordset töötlemist. Kui operatiivseid isikuandmeid säilitatakse kauem kui viis aastat, teavitatakse sellest asjaolust Euroopa Andmekaitseinspektorit.
2. Euroopa Prokuratuuri töödeldavaid operatiivseid isikuandmeid ei või säilitada kauem kui viis aastat pärast kriminaal-asjas lõpliku õigeksmõistva otsuse tegemist; juhul kui süüdistatav leiti olevat süüdi, pikendatakse tähtaega seni, kuni määratud karistus on kantud või kuni karistust ei ole enam võimalik täitmisele pöörata karistuse määranud liikmesriigi õiguse kohaselt.
3. Enne kui üks lõikes 2 osutatud tähtaegadest on möödunud, vaatab Euroopa Prokuratuur läbi operatiivsete isikuandmete säilitamise vajaduse, niivõrd kui see on vajalik tema ülesannete täitmiseks. Andmete edasist säilitamist tuleb põhjendada ja põhjused üles märkida. Kui otsust operatiivsete isikuandmete säilitamise jätkamise kohta ei tehta, kustutatakse need automaatselt.

*Artikkel 51***Andmesubjektide eri kategooriate eristamine**

Asjakohasel juhul ja võimaluste piires eristab Euroopa Prokuratuur operatiivseid isikuandmeid selgelt andmesubjektide eri kategooriate kaupa, nimelt:

- a) isikud, kelle puhul on tõsine alus arvata, et nad on toime pannud või panevad toime kuriteo;
- b) isikud, kes on kuriteos süüdi mõistetud;
- c) kuriteoohvrid või isikud, kelle puhul teatavad asjaolud annavad alust arvata, et nad võivad olla kuriteo ohvrid, ning
- d) kuriteoga seotud muud isikud, näiteks isikud, keda kuriteo uurimise või sellele järgneva kriminaalmenetluse käigus võidakse kutsuda tunnistusi andma, isikud, kellelt võib saada teavet kuriteo kohta, ning punktides a ja b osutatud isikute kontaktisikud ja kaasosalised.

*Artikkel 52***Operatiivsete isikuandmete eristamine ja isikuandmete kvaliteedi kontrollimine**

1. Euroopa Prokuratuur eristab nii palju kui võimalik faktidel põhinevaid operatiivseid isikuandmeid isiklikel hinnangutel põhinevatest operatiivsetest isikuandmetest.
2. Euroopa Prokuratuur võtab kõik mõistlikud meetmed tagamaks, et ebaõigeid, mittetäielikke või aegunud operatiivseid isikuandmeid ei edastata ega tehta kättesaadavaks. Sel eesmärgil kontrollib Euroopa Prokuratuur võimaluse korral operatiivsete isikuandmete kvaliteeti enne nende edastamist või kättesaadavaks tegemist. Operatiivsete isikuandmete edastamisel lisab Euroopa Prokuratuur võimaluse korral vajaliku teabe, mis võimaldab vastuvõtjal hinnata operatiivsete isikuandmete õigsust, täielikkust, usaldusväärsust ja ajakohasust.
3. Kui ilmneb, et edastatud on ebaõigeid operatiivseid isikuandmeid või operatiivseid isikuandmeid on edastatud ebaseaduslikult, teavitatakse sellest viivitamata vastuvõtjat. Sellisel juhul tuleb operatiivsed isikuandmed parandada, kustutada või nende töötlemist piirata kooskõlas artikliga 61.

*Artikkel 53***Isikuandmete töötlemise eritingimused**

1. Kui see on käesoleva määrusega nõutav, näeb Euroopa Prokuratuur ette isikuandmete töötlemise eritingimused ning teavitab selliste operatiivsete isikuandmete vastuvõtjat kõnealustest tingimustest ja nende järgimise nõudest.

2. Euroopa Prokuratuur täidab isikuandmete töötlemise eritingimusi, mille riigiasutused on ette näinud kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 artikli 9 lõigetega 3 ja 4.

Artikkel 54

Operatiivsete isikuandmete edastamine liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele

1. Võttes arvesse käesoleva määruse kohaseid piiranguid, eriti selle artiklit 53, edastab Euroopa Prokuratuur operatiivseid isikuandmeid teisele liidu institutsioonile, organile või asutusele üksnes siis, kui andmed on vajalikud selle teise liidu institutsiooni, organi või asutuse pädevusse kuuluvate ülesannete täitmiseks.

2. Kui operatiivseid isikuandmeid edastatakse teise liidu institutsiooni, organi või asutuse taotluse alusel, kannavad edastamise seaduslikkuse eest vastutust nii vastutav töötaja kui vastuvõtja.

Euroopa Prokuratuur peab kontrollima teise liidu institutsiooni, organi või asutuse pädevust ja andma operatiivsete isikuandmete edastamise vajalikkuse kohta esialgse hinnangu. Kui vajalikkuse osas tekib kahtlusi, taotleb Euroopa Prokuratuur vastuvõtjalt täiendavat teavet.

Teine liidu institutsioon, organ või asutus tagab, et operatiivsete isikuandmete edastamise vajalikkust on võimalik hiljem kontrollida.

3. Teine liidu institutsioon, organ ja asutus töötleb operatiivseid isikuandmeid üksnes sel eesmärgil, milleks need edastati.

Artikkel 55

Operatiivsete isikuandmete eriliikide töötlemine

1. Selliste operatiivsete isikuandmete töötlemine, millest ilmneb rassiline või etniline päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused või ametiühingusse kuulumine, ning geneetiliste andmete, füüsilise isiku kordumatuks tuvastamiseks kasutatavate biomeetriliste andmete, tervist või seksuaalelu või seksuaalset sätumust käsitlevate operatiivsete isikuandmete töötlemine, on lubatud üksnes siis, kui see on rangelt vajalik Euroopa Prokuratuuri uurimise jaoks, sellele kohaldatakse andmesubjekti õiguste ja vabaduste kaitsmiseks asjakohaseid kaitsemeetmeid ning üksnes juhul, kui need operatiivsed isikuandmed täiendavad muid, Euroopa Prokuratuuri poolt juba töödeldud operatiivseid isikuandmeid.

2. Käesoleva artikli kohaldamisest teavitatakse viivitamata andmekaitseametnikku.

Artikkel 56

Automatiseeritud töötlusel põhinevate üksikotsuste tegemine, sealhulgas profiilianalüüs

Andmesubjektil on õigus sellele, et Euroopa Prokuratuur ei võta tema suhtes vastu otsust, mis põhineb üksnes andmete automatiseeritud töötlusel, sealhulgas profiilianalüüsil, mis toob kaasa teda puudutavad õiguslikud tagajärjed või mis avaldab talle sarnaselt märkimisväärset mõju.

Artikkel 57

Teavitamine ja andmesubjekti õiguste teostamise kord

1. Euroopa Prokuratuur võtab kõik mõistlikud meetmed, et esitada andmesubjektile kogu artiklis 58 osutatud teave. Ta teavitab andmesubjekti kõigist teda seoses artiklitega 56, 59–62 ja 75 toimuvast isikuandmete töötlemisest, tehes seda kokkuvõtlikus, arusaadavas ja hõlpsasti kättesaadavas vormis, kasutades selget ja lihtsat sõnastust. Kõnealune teave esitatakse asjakohaste vahendite abil, sealhulgas elektrooniliselt. Üldreeglina esitab vastutav töötaja teabe taotlusega samas vormis.

2. Euroopa Prokuratuur aitab kaasa andmesubjekti artiklite 58–62 kohaste õiguste teostamisele.

3. Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti põhjendamatu viivitusega ja vähemalt kolme kuu jooksul pärast viimaselt taotluse saamist kirjalikult taotluse alusel tehtud toimingutest.

4. Euroopa Prokuratuur näeb ette, et artikli 58 kohase teabe esitamine ning artiklite 56, 59–62 ja 75 kohane teavitamine ja meetmete võtmine on tasuta. Kui andmesubjekti taotlused on selgelt põhjendamatud või ülemäärased, eelkõige oma korduva iseloomu tõttu, võib Euroopa Prokuratuur kas:

- a) küsida mõistlikku tasu, võttes arvesse halduskulu, mis kaasneb teabe esitamise või teavitamise või taotletud meetmete võtmisega, või
- b) keelduda taotletud meetmete võtmisest.

Vastutaval töötlejal lasub kohustus tõendada, et taotlus on selgelt põhjendamatu või ülemäärane.

5. Kui Euroopa Prokuratuuril on põhjendatud kahtlused artiklis 59 või 61 osutatud taotluse esitanud füüsilise isiku isikusamasuse suhtes, võib Euroopa Prokuratuur nõuda andmesubjekti isiku tuvastamiseks vajaliku täiendava teabe esitamist.

Artikkel 58

Andmesubjektile kättesaadavaks tehtud või antud teave

1. Euroopa Prokuratuur teeb andmesubjektile kättesaadavaks vähemalt järgmise teabe:

- a) vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed;
- b) andmekaitseametniku kontaktandmed;
- c) operatiivsete isikuandmete töötlemise kavandatud eesmärk;
- d) õigus esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile ning viimase kontaktandmed;
- e) õigus taotleda Euroopa Prokuratuurilt andmesubjekti operatiivsete isikuandmetega tutvumist ning nende parandamist või kustutamist ning operatiivsete isikuandmete töötlemise piiramist.

2. Peale lõikes 1 osutatud teabe annab Euroopa Prokuratuur selleks, et andmesubjektile oleks võimalik oma õigusi teostada, talle konkreetsetel juhtudel järgmise täiendava teabe:

- a) isikuandmete töötlemise õiguslik alus;
- b) operatiivsete isikuandmete säilitamise tähtaeg, või kui see ei ole võimalik, siis kõnealuse tähtaja määramise kriteeriumid;
- c) asjakohasel juhul operatiivsete isikuandmete vastuvõtjate kategooriad, sealhulgas kolmandates riikides olevad vastuvõtjad või rahvusvahelised organisatsioonid;
- d) vajaduse korral täiendav teave, eriti juhul, kui operatiivsed isikuandmed on kogutud andmesubjekti teadmata.

3. Euroopa Prokuratuur võib asjaomase füüsilise isiku põhiõigusi ja õigustatud huve nõuetekohaselt arvestades andmesubjektile lõike 2 kohaselt teabe esitamist edasi lükata, piirata või teabe esitamata jätta sellises ulatuses ja määral, mil selline meede on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne:

- a) ametlike või õiguslike päringute, uurimiste või menetluste takistamise vältimiseks;
- b) kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamise vältimiseks;
- c) Euroopa Liidu liikmesriikide avaliku korra kaitsmiseks;
- d) Euroopa Liidu liikmesriikide riikliku julgeoleku kaitsmiseks;
- e) teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmiseks.

*Artikkel 59***Andmesubjekti õigus tutvuda isikuandmetega**

Andmesubjektil on õigus saada Euroopa Prokuratuurilt kinnitust selle kohta, kas teda käsitlevaid operatiivseid isikuandmeid töödeldakse, ning sellisel juhul tutvuda operatiivsete isikuandmete ja järgmise teabega:

- a) töötlemise eesmärk ja õiguslik alus;
- b) asjaomaste operatiivsete isikuandmete kategooriad;
- c) vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad, kellele operatiivseid isikuandmeid on avalikustatud, eelkõige kolmandates riikides olevad vastuvõtjad või rahvusvahelised organisatsioonid;
- d) kui võimalik, siis kavandatav operatiivsete isikuandmete säilitamise ajavahemik, või kui see ei ole võimalik, siis kõnealuse ajavahemiku määramise kriteeriumid;
- e) õigus taotleda Euroopa Prokuratuurilt andmesubjekti operatiivsete isikuandmetega tutvumist ning nende parandamist või kustutamist ning operatiivsete isikuandmete töötlemise piiramist.
- f) õigus esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile ning viimase kontaktandmed;
- g) töödeldavate operatiivsete isikuandmete ja nende päritolu käsitleva teabe edastamine.

*Artikkel 60***Isikuandmetega tutvumise õiguse piiramine**

1. Euroopa Prokuratuur võib asjaomase füüsilise isiku põhiõigusi ja õigustatud huve nõuetekohaselt arvestades andmesubjekti isikuandmetega tutvumise õigust täielikult või osaliselt piirata sellises ulatuses ja määral, mil selline piiramine on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne:

- a) ametlike või õiguslike päringute, uurimiste või menetluste takistamise vältimiseks;
- b) kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamise vältimiseks;
- c) Euroopa Liidu liikmesriikide avaliku korra kaitsmiseks;
- d) Euroopa Liidu liikmesriikide riikliku julgeoleku kaitsmiseks;
- e) teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmiseks.

2. Kui sellise teabe andmine kahjustaks mõnda lõikes 1 nimetatud eesmärki, teatab Euroopa Prokuratuur asjaomasele andmesubjektile üksnes kontrolli läbiviimisest, andmata seejuures mingit teavet, mis võiks osutada sellele, kas Euroopa Prokuratuur töötleb tema kohta käivaid operatiivseid isikuandmeid või mitte.

Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti võimalusest esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile või pöörduda Euroopa Prokuratuuri otsuse suhtes Euroopa Kohtusse.

3. Euroopa Prokuratuur dokumenteerib otsuse faktilised ja õiguslikud alused. See teave tehakse vastava taotluse korral kättesaadavaks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

*Artikkel 61***Operatiivsete isikuandmete parandamise, kustutamise või isikuandmete töötlemise piiramise õigus**

1. Andmesubjektil on õigus nõuda, et Euroopa Prokuratuur parandaks põhjendamatu viivitusega teda puudutavad ebaõiged operatiivsed isikuandmed. Võttes arvesse andmete töötlemise eesmärke, on andmesubjektil õigus nõuda mitte-täielike operatiivsete isikuandmete täiendamist, sealhulgas täiendava õiendi esitamise teel.

2. Euroopa Prokuratuur kustutab operatiivsed isikuandmed põhjendamatu viivituse ja andmesubjektil on õigus nõuda Euroopa Prokuratuurilt oma operatiivsete isikuandmete kustutamist põhjendamata viivitusega, kui isikuandmete töötlemisega rikutakse artiklite 47, 49 või 55 sätteid või kui operatiivsed isikuandmed tuleb kustutada Euroopa Prokuratuuri juriidilise kohustuse täitmiseks.

3. Euroopa Prokuratuur piirab isikuandmete kustutamise asemel nende töötlemist, kui:

- a) andmesubjekt vaidlustab operatiivsete isikuandmete õigsuse ning nende õigsust või ebaõigsust ei ole võimalik kindlaks teha, või
- b) operatiivseid isikuandmeid tuleb säilitada tõendamise eesmärgil.

Juhul kui isikuandmete töötlemine on esimese lõigu punkti a kohaselt piiratud, teavitab Euroopa Prokuratuur andmesubjekti enne isikuandmete töötlemise piirangu kõrvaldamist.

4. Kui operatiivsete isikuandmete töötlemist on lõike 3 kohaselt piiratud, võib selliseid isikuandmeid töödelda, välja arvatud säilitamine, üksnes andmesubjekti või Euroopa Prokuratuuri menetluses poolena osaleva muu füüsilise või juriidilise isiku õiguste kaitsmiseks või lõike 3 punkti b eesmärgil.

5. Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti kirjalikult, kui ta keeldub operatiivsete isikuandmete parandamisest või kustutamisest või nende töötlemise piiramisest ning esitab keeldumise põhjused. Euroopa Prokuratuur võib asjaomase füüsilise isiku põhiõigusi ja õigustatud huve nõuetekohaselt arvestades sellise teabe esitamise kohustust täielikult või osaliselt piirata määral, mil selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne:

- a) ametlike või õiguslike päringute, uurimiste või menetluste takistamise vältimiseks;
- b) kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamise vältimiseks;
- c) Euroopa Liidu liikmesriikide avaliku korra kaitsmiseks;
- d) Euroopa Liidu liikmesriikide riikliku julgeoleku kaitsmiseks;
- e) teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmiseks.

Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti võimalusest esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile või pöörduda Euroopa Prokuratuuri otsuse suhtes Euroopa Liidu Kohtusse.

6. Euroopa Prokuratuur teavitab ebaõigete operatiivsete isikuandmete parandamisest pädevat asutust, kellelt ebaõiged operatiivsed isikuandmed pärinevad.

7. Juhul kui operatiivseid isikuandmeid on lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt parandatud, kustutatud või nende töötlemist on piiratud, teavitab Euroopa Prokuratuur sellest vastuvõtjaid ning vastuvõtjad peavad nende vastutuse alla kuuluvad operatiivsed isikuandmed parandama või kustutama või piirama nende töötlemist.

Artikkel 62

Andmesubjekti õiguste teostamine ja kontroll Euroopa Andmekaitseinspektori poolt

1. Artikli 58 lõikes 3, artikli 60 lõikes 2 ja artikli 61 lõikes 5 osutatud juhtudel võib andmesubjekt teostada oma õigusi ka Euroopa Andmekaitseinspektori kaudu.

2. Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti võimalusest teostada vastavalt lõikele 1 oma õigusi Euroopa Andmekaitseinspektori kaudu.

3. Kui teostatakse lõikes 1 osutatud õigust, teavitab Euroopa Andmekaitseinspektor andmesubjekti vähemalt sellest, et kõik vajalikud kontrollid või läbivaatus on aset leidnud. Euroopa Andmekaitseinspektor teavitab andmesubjekti ka õigusest pöörduda Euroopa Andmekaitseinspektori otsuse suhtes Euroopa Kohtusse.

*Artikkel 63***Euroopa Prokuratuuri kohustused**

1. Arvestades töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi, samuti füüsiliste isikute õigusi ja vabadusi ähvardavaid eri tõenäosuse ja suurusega ohte, rakendab Euroopa Prokuratuur asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada ja suuta tõendada isikuandmete töötlemist kooskõlas käesoleva määrusega. Vajaduse korral vaadatakse kõnealused meetmed läbi ja neid ajakohastatakse.
2. Kui see on proportsionaalne isikuandmete töötlemise toimingutega, hõlmavad lõikes 1 osutatud meetmed asjakohaste andmekaitsepõhimõtete rakendamist Euroopa Prokuratuuri poolt.

*Artikkel 64***Kaasvastutavad töötledjad**

1. Kui Euroopa Prokuratuur koos ühe või enama vastutava töötledjaga määravad ühiselt kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid, on nad kaasvastutavad töötledjad. Nad määravad iga kaasvastutava töötledja vastutusvaldkonna nende vastavate andmekaitsekohustuste täitmisel (eelkõige seoses andmesubjekti õiguste teostamise ja iga kaasvastutava töötledja kohustustega esitada teavet) läbipaistval viisil kindlaks omavahelise kokkuleppega, välja arvatud juhul ja sel määral, kui iga sellise vastutava töötledja vastavad vastutusvaldkonnad on kindlaks määratud vastutavate töötledjate suhtes kohaldatava liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õigusega. Sellises kokkuleppes võib määrata andmesubjektide jaoks kontaktpunkti.
2. Lõikes 1 osutatud kokkuleppes võetakse asjakohaselt arvesse iga kaasvastutava töötledja rolli ja suhteid andmesubjektidega. Kokkuleppe põhitingimused tehakse andmesubjektile teatavaks.
3. Sõltumata lõikes 1 osutatud kokkuleppe tingimustest, võib andmesubjekt kasutada oma käesoleva määruse kohaseid õigusi iga vastutava töötledja suhtes ja vastu.

*Artikkel 65***Volitatud töötledja**

1. Kui töödeldakse Euroopa Prokuratuuri nimel, kasutab Euroopa Prokuratuur ainult selliseid volitatud töötledjaid, kes annavad piisava tagatise, et nad rakendavad asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid sellisel viisil, et töötlemine vastab käesoleva määruse nõuetele ja sealjuures tagatakse andmesubjekti õiguste kaitset.
2. Volitatud töötledja ei kaasa teist volitatud töötledjat ilma Euroopa Prokuratuuri eelneva konkreetse või üldise kirjaliku loata. Üldise kirjaliku loa korral teavitab volitatud töötledja Euroopa Prokuratuuri kõigist kavandatavatest muudatustest, mis puudutavad teiste volitatud töötledjate lisamist või asendamist, andes seeläbi vastutavale töötledjale võimaluse esitada selliste muudatuste suhtes vastuväiteid.
3. Volitatud töötledja töötleb andmeid volitatud töötledjat ja Euroopa Prokuratuuri omavahel siduva lepingu või liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õiguse kohase siduva õigusakti alusel, mis on volitatud töötledja suhtes siduv ning milles sätestatakse töötlemise sisu ja kestus, töötlemise laad ja eesmärk, operatiivsete isikuandmete liik ja andmesubjektide kategooriad, Euroopa Prokuratuuri kohustused ja õigused. Kõnealuses lepingus või muus õigusaktis sätestatakse eelkõige see, et volitatud töötledja:
  - a) tegutseb üksnes vastutava töötledja suuniste alusel;
  - b) tagab, et operatiivseid isikuandmeid töötledja volitatud isikud on kohustunud järgima konfidentsiaalsusnõuet või nende suhtes kehtib asjakohane õigusaktist tulenev konfidentsiaalsuskohustus;
  - c) aitab vastutaval töötledjal kõigi asjakohaste vahenditega tagada andmesubjekti õigusi käsitlevate sätete järgimine;
  - d) pärast töötlemisega seotud teenuste osutamise lõppu kustutab või tagastab Euroopa Prokuratuurile viimase valikul kõik operatiivsed isikuandmed ja kustutab olemasolevad koopiad, välja arvatud juhul, kui liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õiguse kohaselt nõutakse operatiivsete isikuandmete säilitamist;

- e) teeb Euroopa Prokuratuurile kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmise tõendamiseks.
  - f) järgib lõigetes 2 ja 3 osutatud tingimusi teise volitatud töötleja kaasamiseks.
4. Lõikes 3 osutatud leping või siduv õigusakt peab olema kirjalik, sealhulgas elektroonilisel kujul.
5. Kui volitatud töötleja rikub isikuandmete töötlemise eesmärkide ja vahendite määramisel käesoleva määruse sätteid, siis loetakse kõnealust volitatud töötlejat selle töötlemise suhtes vastutavaks töötlejaks.

Artikkel 66

Töötlemine vastutava töötleja või volitatud töötleja volituse alusel

Volitatud töötleja ja Euroopa Prokuratuuri või volitatud töötleja volituse alusel tegutsevad isikud, kellel on juurdepääs operatiivsetele isikuandmetele, tohivad isikuandmeid töödelda ainult Euroopa Prokuratuuri vastava juhise korral, välja arvatud juhul, kui neid kohustab selleks liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õigus.

Artikkel 67

Lõimitud andmekaitse ja vaikumisi andmekaitse

1. Euroopa Prokuratuur rakendab teaduse ja tehnoloogia viimast arengut ja rakendamise kulusid ning isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke, samuti isikuandmete töötlemisest tulenevaid füüsiliste isikute õigusi ja vabadusi ähvardavaid erineva tõenäosuse ja suurusega ohtusid arvesse võttes nii isikuandmete töötlemise vahendite kindlaksmääramisel kui ka isikuandmete töötlemise ajal asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, nagu pseudo-nümiseerimine, mis on vajalikud andmekaitsepõhimõtete (nagu võimalikult väheste andmete kogumine) tõhusaks rakendamiseks ja vajalike kaitsemeetmete lõimimiseks isikuandmete töötlemise, et täita käesoleva määruse nõudeid ja kaitsta andmesubjektide õigusi.
2. Euroopa Prokuratuur rakendab asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, millega tagatakse, et vaikumisi töödeldakse ainult operatiivseid isikuandmeid, mis on vajalikud töötlemise iga konkreetse eesmärgi saavutamiseks. Nime- tatud kohustus kehtib kogutud operatiivsete isikuandmete hulga, töötlemise ulatuse, säilitamise aja ja nende kättesaadavuse suhtes. Eelkõige tagatakse selliste meetmetega see, et operatiivseid isikuandmeid ei tehta vaikumisi kättesaadavaks määramata arvule füüsilistele isikutele ilma asjaomase isiku sekkumiseta.

Artikkel 68

Töötlemistoimingute kategooriate dokumenteerimine

1. Euroopa Prokuratuur dokumenteerib kõik tema vastutusel toimuvate töötlemistoimingute kategooriad. See dokumentatsioon sisaldab järgmist teavet:
  - a) Euroopa Prokuratuuri kontaktandmed ning andmekaitseametniku nimi ja kontaktandmed;
  - b) isikuandmete töötlemise eesmärgid;
  - c) andmesubjektide kategooriate ja operatiivsete isikuandmete liikide kirjeldus;
  - d) vastuvõtjate kategooriad, kellele operatiivseid isikuandmeid on avalikustatud või avalikustatakse, sealhulgas kolmandates riikides olevad vastuvõtjad või rahvusvahelised organisatsioonid;
  - e) asjakohasel juhul teave operatiivsete isikuandmete edastamise kohta kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, sealhulgas andmed kõnealuse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni tuvastamiseks;
  - f) võimaluse korral eri andmekategooriate kustutamiseks ette nähtud tähtajad;
  - g) võimaluse korral artiklis 73 osutatud tehniliste ja korralduslike turvameetmete üldine kirjeldus.
2. Lõikes 1 osutatud dokumentatsioon on kirjalik, sealhulgas elektroonilisel kujul.
3. Euroopa Prokuratuur teeb kõnealuse dokumentatsiooni vastava taotluse korral kättesaadavaks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

*Artikkel 69***Logifailide säilitamine automatiseeritud töötlemise korral**

1. Euroopa Prokuratuur säilitab kõigi automatiseeritud töötlemissüsteemides toimuvate järgmiste töötlemistoimingute logifailid: operatiivsetel eesmärkidel kasutatud operatiivsete isikuandmete kogumine, muutmine, lugemine, avalikustamine (sealhulgas edastamine), kombineerimine ja kustutamine. Lugemist ja avalikustamist kajastavad logifailid peavad võimaldama teha kindlaks nimetatud toimingute põhjenduse, kuupäeva ja aja, samuti teabe operatiivseid isikuandmeid lugenud ja avalikustanud isiku kohta ning võimaluse korral selliste operatiivsete isikuandmete vastuvõtjate nimed.
2. Logifaile kasutatakse üksnes operatiivsete isikuandmete töötlemise toimingute seaduslikkuse kontrollimiseks, sise-seireks, operatiivsete isikuandmete tervikluse ja turvalisuse tagamiseks ning kriminaalmenetluses. Asjaomased logifailid kustutatakse kolme aasta pärast, välja arvatud juhul, kui neid vajatakse käimasoleva kontrolli jaoks.
3. Euroopa Prokuratuur teeb kõnealuse dokumentatsiooni vastava taotluse korral kättesaadavaks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

*Artikkel 70***Koostöö Euroopa Andmekaitseinspektoriga**

Euroopa Prokuratuur teeb oma ülesannete täitmise käigus taotluse korral koostööd Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

*Artikkel 71***Andmekaitsealane mõjuhinnang**

1. Kui teatavat tüüpi töötlemise, eelkõige uut tehnoloogiat kasutava töötlemise tulemusena ning töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmarke arvesse võttes tekib füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele tõenäoliselt suur oht, hindab Euroopa Prokuratuur enne isikuandmete töötlemist kavandatavate töötlemistoimingute mõju operatiivsete isikuandmete kaitsele.
2. Lõikes 1 osutatud hindamine sisaldab vähemalt kavandatud töötlemistoimingute üldkirjeldust, ohuhinnangut seoses andmesubjektide õiguste ja vabadustega, nende ohtude käsitlemiseks kavandatud meetmeid, kaitsemeetmeid, turvameetmeid ja mehhanisme, mis tagavad operatiivsete isikuandmete kaitse ja tõendavad kooskõla käesoleva määrusega, võttes arvesse andmesubjektide ja teiste asjaomaste isikute õigusi ja õigustatud huve.

*Artikkel 72***Eelnev konsulteerimine Euroopa Andmekaitseinspektoriga**

1. Euroopa Prokuratuur konsulteerib Euroopa Andmekaitseinspektoriga enne, kui ta hakkab töötlema isikuandmeid, mis kantakse uude loodavasse andmete kogumisse, kui:
  - a) artiklis 71 sätestatud andmekaitsealasest mõjuhinnangust nähtub, et isikuandmete töötlemise tulemusena tekiks Euroopa Prokuratuuri poolt ohu leevendamiseks võetavate meetmete puudumise korral suur risk, või
  - b) isikuandmete töötlemise laadiga, eelkõige kui kasutatakse uusi tehnoloogiaid, mehhanisme või menetlusi, kaasneb suur oht andmesubjekti õigustele ja vabadustele.
2. Euroopa Andmekaitseinspektor võib koostada loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille suhtes kohaldatakse lõikes 1 sätestatud eelnevat konsulteerimist.
3. Euroopa Prokuratuur esitab Euroopa Andmekaitseinspektorile artikli 71 kohase andmekaitsealase mõjuhinnangu ja taotluse korral ka muu teabe, mille alusel Euroopa Andmekaitseinspektor saab hinnata isikuandmete töötlemise vastavust nõuetele ning eelkõige andmesubjekti operatiivsete isikuandmete kaitset ähvardavaid ohtusid ja nendega seotud kaitsemeetmeid.

4. Kui Euroopa Andmekaitseinspektor on arvamisel, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kavandatava isikuandmete töötlemisega rikutaks käesolevat määrust, eelkõige juhul, kui Euroopa Prokuratuur ei ole riske piisaval määral tuvastanud või leevendanud, annab Euroopa Andmekaitseinspektor hiljemalt kuue nädala jooksul alates konsulteerimistaotluse saamisest Euroopa Prokuratuurile kirjalikult nõu vastavalt artikli 85 kohaselt talle antud volitustele. Nimetatud tähtaega võib pikendada ühe kuu võrra, võttes arvesse kavandatud isikuandmete töötlemise keerukust. Euroopa Andmekaitseinspektor teavitab Euroopa Prokuratuuri tähtaja pikendamisest ühe kuu jooksul alates konsulteerimistaotluse saamisest ning teatab tähtaja pikendamise põhjused.

Artikkel 73

Operatiivsete isikuandmete töötlemise turvalisus

1. Euroopa Prokuratuur rakendab teaduse ja tehnoloogia viimast arengut ja rakendamise kulusid ning isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke, samuti erineva tõenäosuse ja suurusega ohtusid füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele arvesse võttes ohule vastava turvalisuse taseme tagamiseks asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, eelkõige seoses artiklis 55 osutatud operatiivsete isikuandmete eriliikide töötlemisega.
2. Euroopa Prokuratuur rakendab ohuhindamise alusel automatiseeritud andmetöötamise suhtes meetmeid, et:
  - a) keelata volitamata isikute juurdepääs isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusseadmetele (töövahenditele juurdepääsu kontroll);
  - b) hoida ära andmekandjate loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kõrvaldamine (andmekandjate kontroll);
  - c) hoida ära andmete loata sisestamine ja säilitatavate operatiivsete isikuandmetega tutvumine, nende muutmine või kustutamine (säilitamise kontroll);
  - d) hoida ära automatiseeritud andmetöötlussüsteemi andmesidevahendite abil kasutamine volitamata isikute poolt (kasutajate kontroll);
  - e) tagada, et automatiseeritud andmetöötlussüsteemi kasutamise loaga isikutel oleks juurdepääs üksnes nendele operatiivsetele isikuandmetele, mida hõlmab nende juurdepääsuluba (juurdepääsu kontroll);
  - f) tagada võimalus tõendada ja kindlaks määrata, millistele asutustele on operatiivseid isikuandmeid andmesidevahendite kaudu edastatud või kättesaadavaks tehtud või millistele asutustele võib neid edastada või kättesaadavaks teha (andmeedastuse kontroll);
  - g) tagada võimalus hiljem tõendada ja kindlaks teha, milliseid operatiivseid isikuandmeid on automatiseeritud andmetöötlussüsteemi sisestatud ning millal ja kes need sisestas (sisestamise kontroll);
  - h) hoida ära operatiivsete isikuandmete loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kustutamine operatiivsete isikuandmete edastamise või andmekandjate vedamise ajal (transpordi kontroll);
  - i) tagada, et paigaldatud süsteeme on võimalik katkestuse korral taastada (taastamine);
  - j) tagada, et süsteem toimib, et selles ilmnevatest toimimisvigadest teatatakse (töökindlus) ja et süsteemirikked ei põhjustaks säilitatavate operatiivsete isikuandmete moonutamist (terviklus).

Artikkel 74

Euroopa Andmekaitseinspektori teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

1. Isikuandmetega seotud rikkumise korral teatab Euroopa Prokuratuur isikuandmetega seotud rikkumisest Euroopa Andmekaitseinspektorile põhjendamatu viivitusega ja võimaluse korral hiljemalt 72 tunni jooksul pärast sellest teada saamist, välja arvatud juhul, kui isikuandmetega seotud rikkumine ei kujuta endast tõenäoliselt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele. Kui Euroopa Andmekaitseinspektorit teavitatakse hiljem kui 72 tunni jooksul, lisatakse teatele viivituse põhjendus.

2. Lõikes 1 osutatud teates tuleb vähemalt:
  - a) kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning nimetada võimaluse korral asjaomaste andmesubjektide kategooriad ja ligikaudne arv ning asjaomaste isikuandmekirjete liigid ja ligikaudne arv;
  - b) esitada andmekaitseametniku nimi ja kontaktandmed;
  - c) kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise võimalikke tagajärgi;
  - d) kirjeldada Euroopa Prokuratuuri poolt võetud või võtmiseks kavandatud meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise lahendamiseks, sealhulgas asjakohasel juhul rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks.
3. Juhul ja niivõrd, kui võrd lõikes 2 osutatud teavet ei ole võimalik esitada samal ajal, võib teabe esitada järk-järgult ilma põhjendamatu viivitusega.
4. Euroopa Prokuratuur dokumenteerib kõik lõikes 1 osutatud isikuandmetega seotud rikkumised, sealhulgas rikkumise asjaolud, mõju ja võetud parandusmeetmed. Dokumendid peavad võimaldama Euroopa Andmekaitseinspektoril kontrollida käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmist.
5. Kui isikuandmetega seotud rikkumine puudutab isikuandmeid, mis on edastatud teise vastutava töötleja poolt või teisele vastutavale töötlejale, edastab Euroopa Prokuratuur asjaomasele vastutavale töötlejale põhjendamatu viivitusega lõikes 3 osutatud teabe.

Artikkel 75

Andmesubjekti teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

1. Kui isikuandmetega seotud rikkumine kujutab endast tõenäoliselt suurt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, teavitab Euroopa Prokuratuur andmesubjekti põhjendamatu viivitusega isikuandmetega seotud rikkumisest.
2. Andmesubjektile käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud teates kirjeldatakse selges ja lihtsas keeles isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning esitatakse vähemalt artikli 74 lõike 2 punktides b, c ja d sätestatud teave ja soovitusel.
3. Lõikes 1 osutatud andmesubjekti teavitamist ei nõuta, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
  - a) Euroopa Prokuratuur on kehtestanud asjakohased tehnoloogilised ja korralduslikud kaitsemeetmed ja neid kohaldata isikuandmetega seotud rikkumisest mõjutatud isikuandmetele, kasutades eelkõige selliseid meetmeid, mis muudavad isikuandmed juurdepääsuõigusega isikutele loetamatuks (näiteks krüpteerimine);
  - b) Euroopa Prokuratuur on võtnud hilisemad meetmed, mis tagavad, et lõikes 1 osutatud suure ohu teke andmesubjektide õigustele ja vabadustele ei ole enam tõenäoline, või
  - c) see nõuaks ebaproportsionaalseid jõupingutusi. Sellisel juhul tehakse andmesubjekti teavitamise asemel avalik teadaanne või võetakse muu sarnane meede, millega teavitatakse kõiki andmesubjekte võrdselt tulemuslikul viisil.
4. Kui Euroopa Prokuratuur ei ole isikuandmetega seotud rikkumisest andmesubjekti veel teavitanud, võib Euroopa Andmekaitseinspektor pärast selle hindamist, kas isikuandmetega seotud rikkumine kujutab endast tõenäoliselt suurt ohtu, sellist teavitamist Euroopa Prokuratuurilt nõuda või otsustada, et esineb üks lõikes 3 osutatud tingimustest.
5. Artikli 60 lõikes 3 osutatud tingimustel ja alustel võib andmesubjektile käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe esitada hiljem või piiratud ulatuses või jätta selle esitamata.

Artikkel 76

Volitatud juurdepääs operatiivsetele isikuandmetele Euroopa Prokuratuuris

Euroopa Prokuratuuri poolt töödeldavatele operatiivsetele isikuandmetele on käesoleva määrusega ettenähtud ulatuses juurdepääs üksnes Euroopa peaprokurööril, Euroopa prokuröridel, Euroopa delegaatprokuröridel ja neid abistavatel asjakohast luba omavatel töötajatel oma ülesannete täitmiseks.

*Artikkel 77***Andmekaitseametniku määramine**

1. Kolleegium määrab Euroopa peaprokurööri ettepaneku alusel andmekaitseametniku. Andmekaitseametniku ülesandeid täidab selleks spetsiaalselt nimetatud töötaja. Andmekaitseametnik on oma ametikohustuste täitmisel sõltumatu ega või vastu võtta mingeid juhiseid.
2. Andmekaitseametniku valimisel lähtutakse tema ametialasest pädevusest ja eelkõige tema eksperditeadmistest andmekaitsealase õiguse ja andmekaitsetavade kohta ning suutlikkusest täita käesolevas määruses, eelkõige artiklis 79 osutatud ülesandeid.
3. Andmekaitseametnikuks valimine ei tohi kaasa tuua huvide konflikti isiku andmekaitseametnikuna tegutsemise ning tema teiste ametlike tööülesannete vahel, eelkõige käesoleva määruse sätete kohaldamisel.
4. Andmekaitseametnik nimetatakse ametisse neljaks aastaks ja ta võib ühe korra uuesti ametisse nimetada kokku kuni kaheksaks aastaks. Andmekaitseametniku võib ametist vabastada kolleegium üksnes Euroopa Andmekaitseinspektori nõusolekul, kui andmekaitseametnik ei vasta enam oma ametikohustuste täitmiseks vajalikele tingimustele.
5. Euroopa Prokuratuur avaldab andmekaitseametniku kontaktandmed ja edastab need Euroopa Andmekaitseinspektorile.

*Artikkel 78***Andmekaitseametniku ametiseisund**

1. Euroopa Prokuratuur tagab andmekaitseametniku nõuetekohase ja õigeaegse kaasamise kõikidesse isikuandmete kaitsega seotud küsimustes.
2. Euroopa Prokuratuur toetab andmekaitseametnikku artiklis 79 osutatud ülesannete täitmisel, andes talle kõnealuste ülesannete täitmiseks ja eksperditeadmiste taseme hoidmiseks vajalikud vahendid ning juurdepääsu isikuandmetele ja isikuandmete töötlemise toimingutele.
3. Euroopa Prokuratuur tagab, et andmekaitseametnik ei saa nende ülesannete täitmiseks mingeid juhiseid. Kolleegium ei saa andmekaitseametnikku tema ülesannete täitmisega seoses ametist vabastada ega karistada. Andmekaitseametnik annab vahetult aru Euroopa peaprokurörile.
4. Andmesubjektid võivad pöörduda andmekaitseametniku poole kõigis küsimustes, mis on seotud nende isikuandmete töötlemise ning nende käesolevast määrusest ja määrusest (EÜ) nr 45/2001 tulenevate õiguste kasutamisega.
5. Kolleegium võtab vastu andmekaitseametnikku käsitlevad rakenduseeskirjad. Kõnealused rakenduseeskirjad käsitlevad eelkõige andmekaitseametniku ametisse valimist ja ametist vabastamist, tema ülesandeid, kohustusi ja pädevust ning tema sõltumatuse tagatist.
6. Euroopa Prokuratuur annab andmekaitseametnikule tema ametikohustuste täitmiseks vajalikud töötajad ja vahendid.
7. Andmekaitseametnik ja tema töötajad on seotud konfidentsiaalsuskohustusega kooskõlas artikliga 108.

*Artikkel 79***Andmekaitseametniku ülesanded**

1. Eelkõige on andmekaitseametnikul isikuandmete töötlemisega seoses järgmised ülesanded:
  - a) tagada sõltumatul viisil Euroopa Prokuratuuri tegevuse vastavus käesolevas määruses sätestatud andmekaitsealastele sätetele, määruse (EÜ) nr 45/2001 sätetele ja Euroopa Prokuratuuri kodukorra asjakohastele andmekaitset käsitlevatele sätetele; see hõlmab käesoleva määruse, muude liidu või siseriiklike andmekaitsealaste õigusnormide ja Euroopa Prokuratuuri isikuandmete kaitse põhimõtete järgimist, sealhulgas vastutusvaldkondade jaotamist, isikuandmete töötlemise toimingutes osalevate töötajate teadlikkuse suurendamist ja koolitamist ning seonduvat auditeerimist;

- b) teavitada ja nõustada Euroopa Prokuratuuri ning isikuandmeid töötlevaid töötajaid seoses nende kohustustega tulenevalt käesolevast määrusest ja muudest liidu või siseriiklikest andmekaitsealastest õigusnormidest;
- c) anda taotluse korral nõu seoses andmekaitsealase mõjuhinnanguga ning jälgida selle läbiviimist vastavalt artiklile 71;
- d) tagada, et isikuandmete edastamise ja saamise kohta peetakse arvestust vastavalt Euroopa Prokuratuuri kodukorras sätestavatele eeskirjadele;
- e) teha koostööd Euroopa Prokuratuuri töötajatega, kes vastutavad andmetöötlust käsitlevate menetluste ning sellealase koolituse ja nõustamise eest;
- f) teha koostööd Euroopa Andmekaitseinspektoriga;
- g) tagada, et andmesubjekte teavitatakse nende käesoleva määruse kohastest õigustest;
- h) tegutseda Euroopa Andmekaitseinspektori kontaktpunktina isikuandmete töötlemise küsimustes, sealhulgas artiklis 72 osutatud eelneva konsulteerimise puhul, ning anda vajaduse korral nõu ka muudes küsimustes;
- i) koostada aastaaruanne ning edastada see Euroopa peaprokurörile ja Euroopa Andmekaitseinspektorile.

2. Seoses halduslikku laadi isikuandmetega täidab andmekaitseametnik määruses (EÜ) nr 45/2001 ette nähtud ülesandeid.

3. Andmekaitseametnikul ja andmekaitseametnikku tema ülesannete täitmisel abistavatel Euroopa Prokuratuuri töötajatel on juurdepääs Euroopa Prokuratuuris töödeldavatele isikuandmetele ja Euroopa Prokuratuuri ruumidele, niivõrd kui see on nende ülesannete täitmiseks vajalik.

4. Kui andmekaitseametnik leiab, et määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid, mis käsitlevad halduslikku laadi isikuandmete töötlemist, või käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad operatiivsete isikuandmete töötlemist, ei ole järgitud, teavitab ta sellest Euroopa peaprokuröri ja palub tal mittevastavus kindlaksmääratud aja jooksul kõrvaldada. Kui Euroopa peaprokurör ei kõrvalda isikuandmete töötlemise nõuetele mittevastavust kindlaksmääratud aja jooksul, saadab andmekaitseametnik asja arutamiseks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Artikkel 80

Operatiivsete isikuandmete edastamise üldpõhimõtted

1. Euroopa Prokuratuur võib edastada operatiivseid isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, tingimusel et järgitakse käesoleva määruse muid sätteid, eelkõige artiklit 53, üksnes juhul, kui on täidetud artiklites 80–83 sätestatud tingimused, nimelt:

- a) andmete edastamine on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks;
- b) operatiivseid isikuandmeid edastatakse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vastutavale töötlejale, kes on pädev asutus artiklis 104 osutatud eesmärkidel;
- c) kui kooskõlas käesoleva artikliga edastatavad operatiivsed isikuandmed on Euroopa Prokuratuurile edastanud või kättesaadavaks teinud Euroopa Liidu liikmesriik, peab Euroopa Prokuratuur saama edastamiseks selle Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse eelneva loa kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega, välja arvatud juhul, kui kõnealune Euroopa Liidu liikmesriik on andnud selliseks edastamiseks kas üldise või konkreetsetel tingimustel kohaldatava loa;
- d) komisjon on käesoleva määruse artikli 81 kohaselt otsustanud, et asjaomane kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon tagab piisava kaitsetaseme, või sellise kaitse piisavust käsitleva otsuse puudumise korral on asjakohasel juhul kehtestatud või on olemas piisavad kaitsemeetmed artikli 82 kohaselt, või nii sellise kaitse piisavust käsitleva otsuse kui ka artikli selliste piisavate kaitsemeetmete puudumise korral kohaldatakse artiklis 83 konkreetsete olukordade puhuks ette nähtud erandit, ning

e) kui kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon saadab andmed edasi muule kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, peab asjaomane kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon küsima Euroopa Prokuratuurilt selliseks edasisaatmiseks eelnevat luba ning Euroopa Prokuratuur võib sellise loa anda üksnes pärast seda, kui ta on võtnud nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, sealhulgas kuriteo raskust, operatiivsete isikuandmete algse edastamise eesmärki ja operatiivsete isikuandmete kaitse taset selles kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis, kellele operatiivsed isikuandmed edasi saadetakse.

2. Euroopa Prokuratuur võib operatiivseid isikuandmeid edastada ilma lõike 1 punkti c kohase Euroopa Liidu liikmesriigi eelneva loata üksnes juhul, kui operatiivsete isikuandmete edastamine on vajalik Euroopa Liidu liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku julgeolekut ähvardava või Euroopa Liidu liikmesriigi olulisi huve kahjustava vahetu ja tõsise ohu ennetamiseks ning eelnevat luba ei ole võimalik õigeaegselt saada. Eelneva loa andmise eest vastutavat asutust teavitatakse viivitamata.

3. Euroopa Liidu liikmesriigil, institutsioonil, organil või asutusel on keelatud edastada Euroopa Prokuratuurilt saadud operatiivseid isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile. Seda ei kohaldata juhul, kui Euroopa Prokuratuur on andnud loa selliseks edastamiseks pärast seda, kui ta on võtnud nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, sealhulgas kuriteo raskust, operatiivsete isikuandmete algse edastamise eesmärki ja isikuandmete kaitse taset selles kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis, kellele operatiivsed isikuandmed edastatakse. Seda Euroopa Prokuratuurilt eelneva loa saamise nõuet ei kohaldata asjade puhul, mis on edastatud pädevatele riiklikele asutustele vastavalt artiklile 34.

4. Artikleid 80–83 kohaldatakse eesmärgiga tagada, et ei kahjustata füüsiliste isikute kaitse taset, mis on ette nähtud käesoleva määruse ja liidu õigusega.

Artikkel 81

Edastamine kaitse piisavuse otsuse alusel

Euroopa Prokuratuur võib edastada operatiivseid isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, kui komisjon on teinud otsuse vastavalt direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 36, et asjaomane kolmas riik või asjaomase kolmanda riigi territoorium või asjaomase kolmanda riigi üks või mitu kindlaksmääratud sektorit või asjaomane rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme.

Artikkel 82

Edastamine asjakohaste kaitsemeetmete kohaldamisel

1. Kaitse piisavust käsitleva otsuse puudumise korral võib Euroopa Prokuratuur edastada operatiivseid isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile järgmistel juhtudel:

- a) operatiivsete isikuandmete kaitseks võetavad asjakohased kaitsemeetmed on sätestatud õiguslikult siduvas aktis, või
- b) vastutav töötaja on hinnanud kõiki operatiivsete isikuandmete edastamisega seotud asjaolusid ning leidnud, et kehtestatud on kõik operatiivsete isikuandmete kaitse seisukohalt asjakohased kaitsemeetmed.

2. Euroopa Prokuratuur teatab Euroopa Andmekaitseinspektorile lõike 1 punkti b kohaste edastamiste liigid.

3. Lõike 1 punktil b põhinev edastamine dokumenteeritakse ning dokumendid, sealhulgas edastamise kuupäev ja kellaeg, vastuvõtva pädeva asutuse andmed ning edastamise põhjendus ja edastatud operatiivsed isikuandmed, tehakse Euroopa Andmekaitseinspektorile kättesaadavaks taotluse alusel.

Artikkel 83

Erandid eriolukordade puhuks

1. Kaitse piisavuse otsuse või artikli 82 kohaste asjakohaste kaitsemeetmete puudumise korral võib Euroopa Prokuratuur edastada operatiivseid isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile üksnes tingimusel, et edastamine on vajalik:

- a) andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks;
- b) andmesubjekti õigustatud huvide kaitsmiseks;

- c) Euroopa Liidu liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu ennetamiseks, või
- d) konkreetsetes kriminaalasjades Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Prokuratuur otsustab, et asjaomase andmesubjekti põhiõigused ja -vabadused kaaluvad üles avaliku huvi edastamise vastu.

2. Kui edastamine põhineb lõikel 1, siis selline edastamine, sealhulgas edastamise kuupäev ja kellaaeg, vastuvõtva pädeva asutuse andmed, edastamise põhjendus ja edastatud operatiivsed isikuandmed, dokumenteeritakse ning dokumendid tehakse taotluse korral kättesaadavaks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Artikkel 84

Operatiivsete isikuandmete edastamine kolmandates riikides asuvatele vastuvõtjatele

1. Erandina artikli 80 lõike 1 punktist b ja ilma et see piiraks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud mis tahes rahvusvahelise lepingu kohaldamist, võib Euroopa Prokuratuur üksikute erijuhtumitel edastada operatiivseid isikuandmeid kolmandates riikides asuvatele vastuvõtjatele otse üksnes juhul, kui järgitakse käesoleva peatüki muid sätteid ja kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) edastamine on rangelt vajalik käesoleva määrusega Euroopa Prokuratuurile ettenähtud ülesannete täitmiseks artikli 49 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel;
- b) Euroopa Prokuratuur leiab, et ükski asjaomase andmesubjekti põhiõigus ega -vabadus ei kaalu konkreetse kriminaalaja puhul üles edastamist vajalikuks tegevat avalikku huvi;
- c) Euroopa Prokuratuur leiab, et edastamine kolmanda riigi asutusele, kes on pädev artikli 49 lõikes 1 osutatud eesmärkidel, ei ole tõhus või asjakohane, eelkõige sellepärast, et seda ei ole võimalik teha õigeaegselt;
- d) kolmanda riigi asutust, kes on pädev artikli 49 lõikes 1 osutatud eesmärkidel, teavitatakse põhjendamatu viivitusega, välja arvatud juhul, kui see ei ole tõhus või asjakohane;
- e) Euroopa Prokuratuur teavitab vastuvõtjat konkreetsest eesmärgist või konkreetsetest eesmärkidest, millega seoses vastuvõtja operatiivseid isikuandmeid töödelda võib, eeldusel et selline töötlemine on vajalik.

2. Lõikes 1 osutatud rahvusvaheline leping on Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vaheline jõusolev kahepoolne või mitmepoolne rahvusvaheline leping kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö ja politseikoostöö valdkonnas.

3. Kui edastamine põhineb lõikel 1, siis selline edastamine, sealhulgas edastamise kuupäev ja kellaaeg, vastuvõtva pädeva asutuse andmed, edastamise põhjendus ja edastatud operatiivsed isikuandmed, dokumenteeritakse ning dokumendid tehakse taotluse korral kättesaadavaks Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Artikkel 85

Euroopa Andmekaitseinspektori teostatav järelevalve

1. Euroopa Andmekaitseinspektori ülesanne on jälgida ja tagada, et kohaldatav käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmist operatiivsete isikuandmete töötlemisel Euroopa Prokuratuuris, samuti nõustada Euroopa Prokuratuuri ja andmesubjektide kõikides operatiivsete isikuandmete töötlemisega seotud küsimustes. Sel eesmärgil täidab Euroopa andmekaitseinspektor käesoleva artikli lõikes 2 ettenähtud ülesandeid, kasutab talle käesoleva artikli lõikega 3 antud volitusi ning teeb vastavalt artiklile 87 koostööd riiklike järelevalveasutustega.

2. Käesoleva määruse alusel Euroopa Andmekaitseinspektor:

- a) kuulab ja uurib kaebusi ning teeb tulemuse andmesubjektile mõistliku aja jooksul teatavaks;
- b) teostab omaalgatuslikult või kaebuse alusel uurimist ning teeb tulemuse andmesubjektile mõistliku aja jooksul teatavaks;

- c) jälgib ja tagab, et kohaldataks käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad füüsiliste isikute kaitsmist operatiivsete isikuandmete töötlemisel Euroopa Prokuratuuris;
- d) nõustab omaalgatuslikult või konsultatsiooni korras Euroopa Prokuratuuri kõikides operatiivsete isikuandmete töötlemisega seotud küsimustes, eelkõige enne seda, kui viimane koostab oma sise-eeskirjad põhiõiguste ja -vabaduste kaitse kohta operatiivsete isikuandmete töötlemisel.
3. Käesoleva määruse alusel võib Euroopa Andmekaitseinspektor:
- a) nõustada andmesubjekte nende õiguste kasutamisel;
- b) edastada operatiivsete isikuandmete töötlemist käsitlevate sätete väidetava rikkumise korral asja arutamiseks Euroopa Prokuratuurile ning vajaduse korral teha ettepanekuid rikkumise kõrvaldamiseks ja andmesubjektide kaitse parandamiseks;
- c) konsulteerida Euroopa Prokuratuuriga, kui taotlused kasutada teatud õigusi seoses operatiivsete isikuandmetega on artikleid 56 kuni 62 rikkudes tagasi lükatud;
- d) edastada asja arutamiseks Euroopa Prokuratuurile;
- e) anda Euroopa Prokuratuurile korralduse parandada või kustutada operatiivsed isikuandmed, mida Euroopa Prokuratuur on töödeldanud operatiivsete isikuandmete töötlemist käsitlevaid sätteid rikkudes, või piirata selliste andmete töötlemist ning teavitada nimetatud meetmetest kolmandaid isikuid, kellele andmed on avaldatud, tingimusel et see ei sega Euroopa Prokuratuuri juhitavat uurimist või süüdistuse esitamist;
- f) edastada asja aluslepingutes sätestatud tingimustel arutamiseks Euroopa Kohtusse;
- g) sekkuda Euroopa Kohtusse antud asjade arutamisse.
4. Euroopa Andmekaitseinspektoril on juurdepääs Euroopa Prokuratuuris töödeldavatele operatiivsetele isikuandmetele ja Euroopa Prokuratuuri ruumidele niivõrd, kui võrd see on vajalik tema ülesannete täitmiseks.
5. Euroopa Andmekaitseinspektor koostab Euroopa Prokuratuuri üle teostatud järelevalvetegevuse kohta aastaaruande.

Artikkel 86

Euroopa Andmekaitseinspektori kohustus hoida ametisaladust

Euroopa Andmekaitseinspektor ja tema personal on kohustatud nii ametiajal kui ka pärast ametist lahkumist hoidma ametisaladust igasuguse konfidentsiaalse teabe suhtes, mis neile ametikohustuste täitmisel on teatavaks saanud.

Artikkel 87

Euroopa Andmekaitseinspektori ja riiklike järelevalveasutuste koostöö

1. Euroopa Andmekaitseinspektor teeb riiklike järelevalveasutustega tihedat koostööd riigi osalemist vajavates konkreetsetes küsimustes, eelkõige juhul, kui Euroopa Andmekaitseinspektor või riiklik järelevalveasutus tuvastab suured lahknevused Euroopa Liidu liikmesriikide tavades või leiab võimaliku ebaseadusliku andmete edastamise Euroopa Prokuratuuri teabeedastuskanalite kaudu või seoses ühe või mitme riikliku järelevalveasutuse poolt käesoleva määruse rakendamise ja tõlgendamise osas tõstatatud küsimustega.

2. Euroopa Andmekaitseinspektor ja andmekaitse järelevalve valdkonnas pädevad riiklikud järelevalveasutused võivad lõikes 1 osutatud juhtudel, tegutsedes oma pädevuse piires, vajaduse korral vahetada asjakohast teavet ning abistada üksteist auditite ja kontrollide tegemisel, analüüsida käesoleva määruse tõlgendamisel või kohaldamisel tekkinud raskusi, uurida sõltumatu järelevalve või andmesubjektide õiguste teostamisega seotud probleeme, koostada ühtlustatud ettepanekuid probleemide ühiseks lahendamiseks ja suurendada teadlikkust andmekaitsealastest õigustest.

3. Määrusega (EL) 2016/679 loodud Euroopa Andmekaitseinspektori tegevuse eeskirjad täidab ka direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 51 sätestatud ülesandeid käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes, eelkõige nendes, millele on osutatud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 88

Õigus esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile

1. Igal andmesubjektil on õigus esitada Euroopa Andmekaitseinspektorile kaebus, kui andmesubjekt leiab, et andmesubjektiga seotud operatiivsete isikuandmete töötlemisel Euroopa Prokuratuuris on rikutud käesoleva määruse sätteid.
2. Euroopa Andmekaitseinspektor teavitab andmesubjekti kaebuse menetlemise edenemisest ja tulemusest, kaasa arvatud artikli 89 kohase õiguskaitsevahendi kasutamise võimalusest.

Artikkel 89

Õigus kasutada kohtulikku kontrolli Euroopa Andmekaitseinspektori vastu

Kaebused Euroopa Andmekaitseinspektori otsuste peale esitatakse Euroopa Kohtusse.

IX PEATÜKK

FINANTSKÜSIMUSI JA PERSONALI KÄSITLEVAD SÄTTED

1. JAGU

Finantssätted

Artikkel 90

Finantsjuhtimises osalejad

1. Euroopa peaprokurör vastutab eelarve koostamise kohta otsuste ettevalmistamise ja nende kolleegiumile vastuvõtmiseks esitamise eest.
2. Haldusdirektor eelarvevahendite käsutajana vastutab Euroopa Prokuratuuri eelarve täitmise eest.

Artikkel 91

Eelarve

1. Igaks eelarveaastaks, mis ühtib kalendriaastaga, koostab Euroopa peaprokurör haldusdirektori ettepaneku põhjal Euroopa Prokuratuuri tulude ja kulude eelarvestuse. See tulude ja kulude eelarvestus esitatakse Euroopa Prokuratuuri eelarves.
2. Euroopa Prokuratuuri eelarves esitatud tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.
3. Ilma et see piiraks muude rahaliste vahendite kasutamist, koosnevad Euroopa Prokuratuuri tulud järgmisest:
  - a) liidu osamaks, mis on kirjendatud liidu üldeelarvesse, võttes arvesse lõikeid 7 ja 8;
  - b) tasud väljaannete ja muude Euroopa Prokuratuuri osutatavate teenuste eest.
4. Euroopa Prokuratuuri kulud sisaldavad Euroopa peaprokuröri, Euroopa prokuröride, Euroopa delegaatprokuröride, haldusdirektori ja Euroopa Prokuratuuri töötajate töötasu, haldus- ja taristukulud ning tegevuskulud.
5. Kui Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad Euroopa Prokuratuuri raames, käsitatakse Euroopa delegaatprokuröridele sellise tegevusega kaasnevaid asjakohaseid kulusid Euroopa Prokuratuuri tegevuskuludena.

Euroopa Prokuratuuri tegevuskulud ei sisalda üldjuhul pädevate riiklike asutuste poolt võetud uurimismeetmetega seotud kulusid ja tasuta õigusabiga seotud kulusid. Need sisaldavad siiski Euroopa Prokuratuuri eelarve piires teatavaid uurimise ja süüdistuste esitamise seotud kulusid, nagu on sätestatud lõikes 6.

Tegevuskulud sisaldavad samuti kriminaalrajade haldamise süsteemi loomist, koolitus- ja lähetuskulusid ning Euroopa Prokuratuuri sisemiseks toimimiseks vajalike tõlgetega seotud kulusid, näiteks alalise koja jaoks tehtavate tõlgete kulusid.

6. Kui Euroopa Prokuratuuri nimel rakendatakse erakordselt kulukat uurimismeedet, võivad Euroopa delegaatprokurörid omal algatusel või pädevate riigiasutuste põhjendatud taotluse korral konsulteerida alalise kojaga selles, kas uurimis-meetme kulusid saaks osaliselt katta Euroopa Prokuratuur. Selline konsulteerimine ei või uurimist edasi lükata.

Alaline koda võib seejärel pärast haldusdirektoriga konsulteerimist ja võttes arvesse konkreetsetel asjaoludel rakendatud meetme proportsionaalsust ja sellega kaasnevaid erakorralisi kulusid, otsustada taotlus rahuldada või tagasi lükata vastavalt Euroopa Prokuratuuri kodukorras sätestatavatele eeskirjadele, mis käsitlevad nende kriteeriumide hindamist. Haldusdirektor otsustab seejärel, kui suur summa toetuseks antakse, lähtudes olemasolevatest rahalistest vahenditest. Haldusdirektor teavitab viivitamata asja menetlevat Euroopa delegaatprokuröri summa suuruse osas tehtud otsusest.

7. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 332 kannavad käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 osutatud Euroopa Prokuratuuri kulud liikmesriigid. Nende Euroopa Liidu liikmesriikide kulusid, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, kohandatakse vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 ⁽¹⁾ artiklile 11.

8. Lõiget 7 ei kohaldata liidu institutsioonide halduskulude suhtes, mis tulenevad tõhustatud koostöö rakendamisest Euroopa Prokuratuuri asutamisel.

Artikkel 92

Eelarve koostamine

1. Igal aastal koostab Euroopa peaprokurör haldusdirektori ettepaneku põhjal Euroopa Prokuratuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti. Euroopa peaprokurör saadab eelarvestuse projekti kolleegiumile vastuvõtmiseks.

2. Euroopa Prokuratuuri tulude ja kulude eelarvestuse projekt esitatakse komisjonile hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks. Euroopa Prokuratuur esitab lõpliku eelarvestuse projekti, mis sisaldab ka ametikohtade loetelu kavandit, komisjonile iga aasta 31. märtsiks.

3. Komisjon esitab eelarvestuse projekti koos liidu üldeelarve projektiga Euroopa Parlamendile ja nõukogule („eelarvepädevad institutsioonid“).

4. Selle eelarvestuse projekti põhjal kannab komisjon liidu üldeelarve projekti kalkulatsioonid, mida ta peab ametikohtade loetelu põhjal vajalikuks, ning üldeelarvest eraldatava toetuse summa, ning esitab selle kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.

5. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad liidu üldeelarvest Euroopa Prokuratuuri toetuseks kasutatavad assigneeringud.

6. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu Euroopa Prokuratuuri ametikohtade loetelu.

7. Kolleegium võtab Euroopa peaprokuröri ettepaneku alusel Euroopa Prokuratuuri eelarve vastu. See muutub lõplikuks pärast liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral kohandatakse seda sama korra kohaselt, mida kasutati esialgse eelarve vastuvõtmiseks.

8. Kõikide hoonetega seotud projektide suhtes, mis tõenäoliselt avaldavad olulist mõju Euroopa Prokuratuuri eelarvele, kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 ⁽²⁾ artiklit 88.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 39).

⁽²⁾ Komisjoni 30. septembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1271/2013 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 208 (ELT L 328, 7.12.2013, lk 42).

*Artikkel 93***Eelarve täitmine**

1. Euroopa Prokuratuuri eelarvehandite käsutajana tegutsev haldusdirektor täidab Euroopa Prokuratuuri eelarvet omal vastutusel ja eelarves heakskiidetud piires.
2. Haldusdirektor edastab igal aastal eelarvepädevatele institutsioonidele kogu asjakohase teabe kõigi hindamismenetluste tulemuste kohta.

*Artikkel 94***Raamatupidamisaruanded ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine**

1. Euroopa Prokuratuuri peaarvpidaja edastab eelarveaasta (aasta n) esialgse raamatupidamisaruande komisjoni peaarvpidajale ja kontrollikojale igale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta (aasta n + 1) 1. märtsiks.
2. Euroopa Prokuratuur saadab eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks.
3. Komisjoni peaarvpidaja saadab komisjoni raamatupidamisaruandega konsolideeritud Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande kontrollikojale igale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks.
4. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 148 lõikega 1 esitab kontrollikoda oma tähelepanekud Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande kohta hiljemalt järgmise aasta 1. juuniks.
5. Kohe pärast kontrollikoja poolt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 148 alusel Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande kohta tehtud tähelepanekute kättesaamist, koostab Euroopa Prokuratuuri eelarvehandite käsutaja omal vastutusel Euroopa Prokuratuuri lõpliku raamatupidamisaruande ja esitab selle kolleegiumile arvamuse saamiseks.
6. Euroopa Prokuratuuri eelarvehandite käsutaja edastab lõpliku raamatupidamisaruande koos artiklis 5 osutatud kolleegiumi arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale hiljemalt lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 1. juuliks.
7. Euroopa Prokuratuuri lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* hiljemalt vastavale eelarveaastale järgneva aasta 15. novembriks.
8. Haldusdirektor saadab kontrollikojale hiljemalt igale eelarveaastale järgneva aasta 30. septembriks vastuse kontrollikoja tähelepanekute kohta. Haldusdirektor saadab selle vastuse ka komisjonile.
9. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab haldusdirektor talle delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikli 109 lõike 3 kohaselt kogu teabe, mida on vaja kõnealust eelarveaastat käsitleva eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta sujumiseks.
10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne 15. maid aastal n + 2 heakskiidu haldusdirektori tegevusele aasta n eelarve täitmisel.

*Artikkel 95***Finantseeskirjad**

Euroopa peaprokurör koostab haldusdirektori ettepaneku alusel Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavate finantseeskirjade projekti. Need eeskirjad võtab vastu kolleegium pärast komisjoniga konsulteerimist. Finantseeskirjad ei tohi kõrvale kalduda delegeeritud määruses (EL) nr 1271/2013 sätestatud eeskirjadest, välja arvatud juhul, kui selline kõrvalekaldumine on vajalik Euroopa Prokuratuuri tööks ja komisjon on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.

2. JAGU

Personali käsitlevad sätted

Artikkel 96

Üldsätted

1. Euroopa peaprokuröri ja Euroopa prokuröride, Euroopa delegaatprokuröride, haldusdirektori ja Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes kohaldatakse ametnike personalieeskirju ja teenistustingimusi ning liidu institutsioonide kokkuleppega kõnealuste personalieeskirjade ja teenistustingimuste jõustamiseks vastu võetud eeskirju, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

Euroopa peaprokurör ja Euroopa prokurörid võetakse Euroopa Prokuratuuri tööle ajutiste teenistujatena teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel.

2. Euroopa Prokuratuuri töötajad võetakse tööle vastavalt Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate suhtes kohaldatavatele eeskirjadele ja määrustele.

3. Volitusi, mis on töölepingute sõlmimiseks antud ametisse nimetavale asutusele personalieeskirjadega ja teenistustingimustega, kasutab kolleegium. Kolleegium võib delegeerida need volitused haldusdirektorile kasutamiseks Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes. Käesolevas lõikes osutatud volituste delegeerimine ei puuduta Euroopa peaprokuröri, Euroopa prokuröre, Euroopa delegaatprokuröre ega haldusdirektorit.

4. Kolleegium võtab vastu asjakohased eeskirjad personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendamiseks vastavalt personalieeskirjade artiklile 110. Kolleegium võtab programmdokumendi osana vastu ka personaliressursi kava.

5. Euroopa Prokuratuuri ja selle töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollit.

6. Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad erinõustajana vastavalt teenistustingimuste artiklitele 5, 123 ja 124. Pädevad riigiasutused toetavad Euroopa delegaatprokuröre käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel ja hoiduvad rakendamast meedet või poliitikat, mis võib kahjustada nende karjääri või staatust siseriiklikus prokuratuurisüsteemis. Eelkõige annavad pädevad riigiasutused Euroopa delegaatprokuröridele nende käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ja varustuse ning tagavad nende täieliku integreerimise siseriiklikusse prokuratuurisüsteemi. Tagatakse asjakohane kord, et säiliks Euroopa delegaatprokuröride sotsiaalkindlustuse, pensioni ja kindlustuskattega seotud õigused siseriikliku skeemi alusel. Samuti tagatakse, et Euroopa delegaatprokuröride kogu töötasu ei ole väiksem sellest, mida nad saaksid siis, kui nad oleksid jäänud ainult siseriikliku prokuröri ametikohale. Euroopa delegaatprokuröride üldised töötin-gimused ja töökeskkond kuuluvad pädevate siseriiklike õigusasutuste vastutusalasse.

7. Euroopa prokurörid ja Euroopa delegaatprokurörid ei saa uurimis- ja süüdistuspädevuste elluviimisel muid kui artiklis 6 selgesõnaliselt sätestatud korraldusi, suuniseid või juhiseid.

Artikkel 97

Ajutised teenistujad ja lepingulised töötajad

1. Teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel liidu institutsioonides, organites ja asutustes töötavatele ajutistele teenistujatele, kelle Euroopa Prokuratuur võtab tööle lepingu alusel, mis on sõlmitud mitte hiljem kui üks aasta pärast seda, kui Euroopa Prokuratuur saab kooskõlas artikli 120 lõikes 2 osutatud otsusega töövalmis, pakutakse lepingut liidu teenistustingimuste artikli 2 punkti f alusel, kusjuures kõik muud lepingutingimused jäävad samaks, ilma et see piiraks vajadust järgida teenistustingimustest tulenevaid kohustusi. Nende ajutiste teenistujate puhul loetakse, et kogu nende karjäär on toimunud Euroopa Prokuratuuris.

2. Teenistustingimuste artiklite 3a või 3b alusel liidu institutsioonides töötavatele lepingulistele töötajatele, kelle Euroopa Prokuratuur võtab tööle lepingu alusel, mis on sõlmitud mitte hiljem kui üks aasta pärast seda, kui Euroopa Prokuratuur saab kooskõlas artikli 120 lõikes 2 osutatud otsusega töövalmis, pakutakse lepingut teenistustingimuste artikli 3a alusel, kusjuures kõik muud lepingutingimused jäävad samaks. Nende lepinguliste töötajate puhul loetakse, et kogu nende karjäär on toimunud Euroopa Prokuratuuris.

3. Teenistustingimuste artikli 2 punkti f alusel liidu organites või asutustes töötavatele ajutistele teenistujatele ning teenistustingimuste artikli 3a alusel liidu organites või asutustes töötavatele lepingulistele töötajatele, kelle Euroopa Prokuratuur võtab tööle lepingu alusel, mis on sõlmitud mitte hiljem kui üks aasta pärast seda, kui Euroopa Prokuratuur saab kooskõlas artikli 120 lõikes 2 osutatud otsusega töövalmis, pakutakse lepingut samadel tingimustel. Nende teenistujate puhul loetakse, et kogu nende karjäär on toimunud Euroopa Prokuratuuris.

Artikkel 98

Lähetatud siseriiklikud eksperdid ja muud töötajad

1. Euroopa Prokuratuur võib kasutada lisaks oma töötajatele lähetatud siseriiklike eksperte ja muid isikuid, kes on tema käsutuses, kuid kelle tööandja ta ei ole. Lähetatud siseriiklikud eksperdid alluvad Euroopa Prokuratuuri ülesannetega seotud kohustusi täites Euroopa peaprokurörile.

2. Kolleegium võtab vastu otsuse, milles sätestatakse eeskirjad siseriiklike ekspertide Euroopa Prokuratuuri lähetamise kohta või muude isikute kohta, kes on Euroopa Prokuratuuri käsutuses, kuid kelle tööandja ta ei ole.

X PEATÜKK

EUROOPA PROKURATUURI JA TEMA PARTNERITE SUHTEID KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 99

Ühissätted

1. Niivõrd, kui võrd see on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, võib Euroopa Prokuratuur luua ja säilitada koostöösuhteid liidu institutsioonide, organite ja asutustega, kooskõlas nende vastavate eesmärkidega, nende Euroopa Liidu liikmesriikide ametiasutustega, kes ei osale töhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, ning kolmandate riikide asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

2. Niivõrd, kui võrd see on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, võib Euroopa Prokuratuur kooskõlas artikliga 111 vahetada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud üksustega otse kõiki andmeid, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkidel võib Euroopa Prokuratuur sõlmida koostöölepingud lõikes 1 osutatud üksustega. Need koostöölepingud on tehnilist ja/või operatiivset laadi ning nende eesmärk on eelkõige pooltevahelise koostöö ja teabevahetuse hõlbustamine. Koostöölepingud ei tohiks olla aluseks, millega võimaldatakse vahetada isikuandmeid, ega avaldada õiguslikult siduvat mõju liidule ja selle liikmesriikidele.

Artikkel 100

Suhted Eurojustiga

1. Euroopa Prokuratuur loob ja säilitab tihedad suhted Eurojustiga, mis põhinevad vastastikusel koostööl nende vastavate volituste piires ning nendevaheliste operatiivsete, haldus- ja juhtimisalaste suhete arendamisel, nagu on määratletud käesolevas artiklis. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks ja ühiste probleemide arutamiseks kohtuvad Euroopa peaprokurör ja Eurojusti president regulaarselt.

2. Euroopa Prokuratuur võib operatiivküsimuste puhul kaasata Eurojusti oma piiriüleste kriminaalasjadega seotud tegevusse, muu hulgas:

a) jagada oma uurimiste kohta teavet, sealhulgas isikuandmeid, kooskõlas käesoleva määruse asjakohaste sätetega;

b) paluda Eurojustil või tema pädeval liikmesriigi liikmel (pädevatel liikmesriikide liikmetel) anda Euroopa Prokuratuurile abi tema otsuste või vastastikuse õigusabi taotluste edastamisel Euroopa Liidu liikmesriikidele, kes on Eurojusti liikmed, kuid ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamises, või kolmandatele riikidele ja nende otsuste või taotluste täitmisel kõnealustes liikmesriikides.

3. Euroopa Prokuratuuril on kaudne juurdepääs Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduvale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi alusel. Euroopa Prokuratuuri poolt kohtuasjade haldamise süsteemi sisestatud andmete ja Eurojusti hallatavate andmete kattumise tuvastamisel teavitatakse sellest nii Eurojusti kui ka Euroopa Prokuratuuri ning andmed Eurojustile esitanud Euroopa Liidu liikmesriiki. Euroopa Prokuratuur võtab asjakohaseid meetmeid, et võimaldada Eurojustile juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduvale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi alusel.

4. Euroopa Prokuratuur võib tugineda Eurojusti haldustoele ja -vahenditele. Sel eesmärgil võib Eurojust osutada Euroopa Prokuratuurile ühist huvi pakkuvaid teenuseid. Üksikasju reguleeritakse kokkuleppega.

Artikkel 101

Suhted Euroopa Pettustevastase Ametiga

1. Euroopa Prokuratuur loob ja säilitab tihedad suhted Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF), mis põhinevad vastastikusel koostööl nende vastavate volituste piires ning teabevahetusel. Nende suhete eesmärk on eelkõige tagada kõigi olemasolevate vahendite kasutamine liidu finantshuvide kaitseks OLAFi poolt Euroopa Prokuratuurile pakutava täiendavuse ja toe kaudu.

2. Ilma et see piiraks lõikes 3 sätestatud meetmeid, juhul kui Euroopa Prokuratuur viib läbi kriminaaluurimist kooskõlas käesoleva määrusega, ei alusta OLAF samade asjaolude kohta ühtegi paralleelset haldusjuurdlust.

3. Euroopa Prokuratuuri poolt läbiviidava uurimise käigus võib Euroopa Prokuratuur paluda OLAFil kooskõlas tema volitustega toetada või täiendada Euroopa Prokuratuuri tegevust, eelkõige:

a) anda teavet, teha analüüsi (sh kohtuekspertiisi analüüsi), pakkuda eksperdiabi ja operatiivtuge;

b) hõlbustada pädevate siseriiklike haldusasutuste ja liidu organite konkreetsete meetmete koordineerimist;

c) viia läbi haldusuurimisi.

4. Euroopa Prokuratuur võib selleks, et võimaldada OLAFil kaaluda sobivat haldusmeetet oma volituste piires, anda OLAFile asjakohast teavet kriminaalrajade kohta, mille puhul Euroopa Prokuratuur on otsustanud uurimist mitte läbi viia või mille ta on õpetanud.

5. Euroopa Prokuratuuril on kaudne juurdepääs OLAFi juurdluste haldamise süsteemis sisalduvale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi alusel. Iga kord, kui avastatakse kokkulangevus Euroopa Prokuratuuri poolt kriminaalrajade haldamise süsteemi sisestatud andmete ja OLAFi hallatavate andmete vahel, teavitatakse sellest nii OLAFit kui ka Euroopa Prokuratuuri. Euroopa Prokuratuur võtab asjakohaseid meetmeid, et võimaldada OLAFile juurdepääs kriminaalrajade haldamise süsteemis sisalduvale teabele päringutabamusel või selle puudumisel põhineva süsteemi alusel.

Artikkel 102

Suhted Europoliga

1. Euroopa Prokuratuur loob ja säilitab tihedad suhted Europoliga. Selleks sõlmivad nad koostöölepingu, milles sätestatakse koostöö üksikasjad.

2. Kui see on tema uurimise eesmärgil vajalik, võib Euroopa Prokuratuur taotluse alusel hankida tema pädevusse kuuluva iga kuriteo kohta Europoli valdusse kuuluvat mis tahes teavet ja ta võib ka paluda Europolil toetada Euroopa Prokuratuuri teostatavat konkreetset uurimist teabe analüüsimisega.

Artikkel 103

Suhted muude liidu institutsioonide, organite ja asutustega

1. Euroopa Prokuratuur loob ja säilitab koostöosuhted komisjoniga, eesmärgiga kaitsta liidu finantshuve. Selleks sõlmivad nad lepingu, milles sätestatakse koostöö üksikasjad.
2. Ilma et see piiraks Euroopa Prokuratuuri uurimiste nõuetekohast läbiviimist ja konfidentsiaalsust, esitab Euroopa Prokuratuur asjaomasele liidu institutsioonile, organile või asutusele ja muudele kannatanutele viivitamata piisavalt teavet, et need saaks võtta asjakohaseid meetmeid, eelkõige:
  - a) võtta sellega seoses haldusmeetmeid, näiteks kaitsemeetmeid liidu finantshuvide kaitsmiseks. Euroopa Prokuratuur võib soovitada liidu institutsioonile, organile või asutusele konkreetseid meetmeid;
  - b) sekkuda menetlusse tsiviilhagejana;
  - c) võtta meetmeid liidu eelarvesse tagasimaksmisele kuuluvate summade haldusliku sissenõudmise eesmärgil või distsiplinaarmeetmeid.

Artikkel 104

Suhted kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Artikli 99 lõikes 3 osutatud koostöölepingud kolmandate riikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega võivad eelkõige käsitleda strateegilise teabe vahetamist ja kontaktametnike lähetamist Euroopa Prokuratuuri.
2. Euroopa Prokuratuur võib kokkuleppel asjaomaste pädevate ametiasutustega määrata kontaktpunktid kolmandates riikides, et hõlbustada koostööd kooskõlas Euroopa Prokuratuuri operatiivsete vajadustega.
3. Rahvusvahelised lepingud ühe või mitme kolmanda riigiga, mis liit on Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvates valdkondades sõlminud või millega ta ühineb kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218, nagu Euroopa Prokuratuuri ja nende kolmandate riikide vahel kriminaalasjades tehtavat koostööd käsitlevad rahvusvahelised lepingud, on Euroopa Prokuratuurile siduvad.
4. Lõike 3 kohase lepingu puudumise korral tunnistavad liikmesriigid, kui see on asjakohase mitmepoolse rahvusvahelise lepingu alusel lubatud ja kui kolmas riik seda aktsepteerib, Euroopa Prokuratuuri pädevaks asutuseks nende vahel sõlmitud vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitlevate mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingute rakendamiseks, sealhulgas, kui see on vajalik ja võimalik, selliste lepingute muutmise teel, ning vajaduse korral teavitavad sellisest tunnistamisest.

Liikmesriigid võivad samuti teavitada Euroopa Prokuratuurist kui pädevast asutusest muude nende poolt sõlmitud vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitlevate rahvusvaheliste lepingute rakendamiseks, sealhulgas selliste lepingute muutmise teel.

5. Käesoleva artikli lõike 3 kohase lepingu või käesoleva artikli lõike 4 kohase tunnistamise puudumise korral võib asja menetlev Euroopa delegaatprokurör kooskõlas artikli 13 lõikega 1 kasutada kolmandate riikide ametiasutuste käest kriminaalasjades õigusabi taotlemiseks oma liikmesriigi siseriikliku prokuröri volitusi, tuginedes kõnealuse liikmesriigi sõlmitud rahvusvahelistele lepingutele või siseriiklikule õigusele ning vajaduse korral kasutades pädevaid riigiasutusi. Sellisel juhul teavitab Euroopa delegaatprokurör kolmandate riikide ametiasutusi, või püüab saada kolmandate riikide asutustelt luba, et selliselt kogutud tõendeid kasutatakse Euroopa Prokuratuuri poolt käesoleva määruse kohaldamiseks. Igal juhul teavitatakse kolmandat riiki nõuetekohaselt sellest, et taotlusele antava vastuse lõplik saaja on Euroopa Prokuratuur.

Kui Euroopa Prokuratuur ei saa täita oma ülesandeid käesoleva artikli lõikes 3 või 4 osutatud rahvusvahelise lepingu põhjal, võib Euroopa Prokuratuur taotleda kriminaalasjades õigusabi kolmandate riikide ametiasutustelt ka konkreetse asjas ja toimides oma sisulise pädevuse piires. Euroopa Prokuratuur täidab tingimusi, mida need ametiasutused võivad kehtestada selle põhjal antud teabe kasutamiseks.

6. Tingimusel et järgitakse käesoleva määruse muid sätteid, võib Euroopa Prokuratuur taotluse korral anda kolmandate riikide pädevatele asutustele või rahvusvahelistele organisatsioonidele uurimiste läbiviimiseks või kriminaaluurimistes tõenditena kasutamiseks teavet või tõendeid, mis juba on Euroopa Prokuratuuri valduses. Asja menetlev Euroopa delegaatprokurör teeb pärast alalise kojaga konsulteerimist otsuse iga sellise teabe või tõendite üleandmise kohta kooskõlas oma liikmesriigi siseriikliku õiguse ja käesoleva määrusega.

7. Kui on vaja taotleda isiku väljaandmist, võib asja menetlev Euroopa delegaatprokurör taotleda oma liikmesriigi pädevalt asutuselt väljaandmistootluse esitamist kooskõlas kohaldatavate lepingute ja/või siseriikliku õigusega.

Artikkel 105

Suhted Euroopa Liidu liikmesriikidega, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel

1. Artikli 99 lõikes 3 osutatud koostöölepingud nende Euroopa Liidu liikmesriikide ametiasutustega, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, võivad eelkõige käsitleda strateegilise teabe vahetamist ja kontaktametnike lähetamist Euroopa Prokuratuuri.

2. Euroopa Prokuratuur võib kokkuleppel asjaomaste pädevate asutustega määrata kontaktpunktid nendes Euroopa Liidu liikmesriikides, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa prokuratuuri asutamisel, et hõlbustada koostööd kooskõlas Euroopa Prokuratuuri vajadustega.

3. Sellise õigusakti puudumise korral, millega reguleeritakse koostööd kriminaalasjades ja üleandmist Euroopa Prokuratuuri ning nende Euroopa Liidu liikmesriikide pädevate ametiasutuste vahel, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, teavitavad liikmesriigid oma suhetes Euroopa Liidu liikmesriikidega, kes ei osale tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel, Euroopa Prokuratuuri kui tema pädevusse kuuluvates kriminaalasjades tehtavat õigusosalast koostööd käsitlevate kohaldatavate liidu õigusaktide rakendamise eesmärgil pädevast asutusest.

XI PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 106

Õiguslik staatus ja tegutsemistingimused

1. Euroopa Prokuratuuril on igas liikmesriigis õigus- ja teovõime, mis on juriidilistel isikutel siseriikliku õiguse alusel.

2. Luksemburgi poolt Euroopa Prokuratuurile ruumide ja rajatiste võimaldamise tingimused ning kolleegiumi liikmete, Euroopa Prokuratuuri haldusdirektori ja töötajate ning nende pereliikmete suhtes nimetatud liikmesriigis kohaldatavad erinormid sätestatakse peakorterit käsitlevas kokkuleppes, mis sõlmitakse Euroopa Prokuratuuri ja Luksemburgi vahel Euroopa Prokuratuuri poolt hiljemalt oma uurimis- ja süüdistuste esitamise ülesannete täitma hakkamise kuupäeval, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 120 lõikega 2.

Artikkel 107

Kasutatavad keeled

1. Käesoleva määruse artiklites 21 ja 114 osutatud dokumentide suhtes kohaldatakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1/58 ⁽¹⁾.

2. Euroopa Prokuratuuri sisese keelte kasutamise korra otsustab kolleegium oma liikmete kahekolmandikulise hääletamusega.

3. Euroopa Prokuratuuri administratiivtööks kesksel tasandil vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus, välja arvatud siis, kui kiireloomuliste asjaolude tõttu on vaja leida muu lahendus. Euroopa delegaatprokurörid otsustavad uurimise eesmärgil tehtava tõlkimise korra üle vastavalt kohaldatavale liikmesriigi õigusele.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 1/58, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT L 17, 6.10.1958, lk 385/58).

Artikkel 108

Konfidentsiaalsus ja ametisaladuse hoidmise kohustus

1. Kolleegiumi liikmed, Euroopa Prokuratuuri haldusdirektor ja töötajad, liikmesriikide lähetatud eksperdid ja muud isikud, kes on antud Euroopa Prokuratuuri käsutusse, kuid kelle tööandja ta ei ole, ja Euroopa delegaatprokurörid kohustuvad hoidma kooskõlas liidu õigusaktidega Euroopa Prokuratuuri valduses oleva igasuguse teabe konfidentsiaalsust.
2. Kõik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmisel siseriiklikul tasandil osalevad või nende täitmist abistavad muud isikud kohustuvad hoidma konfidentsiaalsust, nagu on sätestatud kohaldatavas liikmesriigi õiguses.
3. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib lõigetes 1 ja 2 osutatud isikute jaoks ka pärast nende ametist lahkumist ja tegevuse lõpetamist.
4. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib vastavalt kohaldatavale liikmesriigi õigusele või liidu õigusele kogu teabe suhtes, mida Euroopa Prokuratuur on saanud, välja arvatud juhul, kui see teave on juba seaduslikult avalikustatud.
5. Euroopa Prokuratuuri juhtimisel teostatavate uurimiste suhtes kehtivad kohaldatavas liidu õiguses sätestatud ametisaladuse eeskirjad. Kõik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmisel osalevad või nende täitmist abistavad isikud peavad hoidma ametisaladust, nagu on sätestatud kohaldatavas siseriiklikus õiguses.

Artikkel 109

Läbipaistvus

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001 ⁽¹⁾ kohaldatakse kõikide dokumentide suhtes, välja arvatud käesoleva määruse artikli 45 kohaselt hoitavad kriminaalasjade toimikud, sealhulgas nende toimikute elektroonilised kujutised.
2. Euroopa peaprokurör koostab kuue kuu jooksul pärast enda ametisse nimetamist ettepaneku käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalike eeskirjade kohta. Selle ettepaneku võtab vastu kolleegium.
3. Otsuste kohta, mille Euroopa Prokuratuur on teinud määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 alusel, võib vastavalt ELI toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimuste kohaselt esitada kaebuse ombudsmanile või Euroopa Kohtule.

Artikkel 110

OLAF ja kontrollikoda

1. Selleks et hõlbustada võitlust pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013, ühineb Euroopa Prokuratuur kuue kuu jooksul alates artikli 120 lõike 2 kohaselt komisjoni määratud kuupäevast 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta ⁽²⁾ ning võtab vastu Euroopa peaprokuröri, Euroopa prokuröride, haldusdirektori ja Euroopa Prokuratuuri töötajate, liikmesriikide lähetatud ekspertide, muude isikute, kes on antud Euroopa Prokuratuuri käsutusse, kuid kelle tööandja ta ei ole, ning Euroopa delegaatprokuröride suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.
2. Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda Euroopa Prokuratuur on rahastanud liidu vahenditest.
3. OLAF võib viia läbi juurdlusti, sealhulgas teha kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ⁽³⁾ sätetega ja korras, et teha kindlaks, kas seoses Euroopa Prokuratuuri rahastatavate kuludega on esinenud eeskirjade eiramist, mis kahjustab liidu finantshuve.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽²⁾ Institutsioonidevaheline 25. mai 1999. aasta kokkulepe Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahel, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15).

⁽³⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad Euroopa Prokuratuuri ning liidu asutuste, kolmandate riikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised koostöölepingud ning Euroopa Prokuratuuri lepingud sätteid, milles sõnaselgelt volitatakse kontrollikoda ja OLAFit tegema selliseid auditeid ja inspekteerimisi vastavalt oma pädevusele.

Artikkel 111

Tundliku salastamata teabe ja salastatud teabe kaitse eeskirjad

1. Euroopa Prokuratuur kehtestab sise-eeskirjad tundliku salastamata teabe kaitsmise kohta, sh kõnealuse teabe koostamise ja töötlemise kohta Euroopa Prokuratuuris.
2. Euroopa Prokuratuur kehtestab sise-eeskirjad ELi salastatud teabe kaitsmise kohta, mis on kooskõlas nõukogu otsusega 2013/488/EL, ⁽¹⁾ et tagada sellise teabe samaväärne kaitse.

Artikkel 112

Haldusuurimine

Euroopa Prokuratuuri haldustegevust uurib Euroopa Ombudsman vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Artikkel 113

Üldine vastutamiskord

1. Euroopa Prokuratuuri lepingulist vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus.
2. Otsuste tegemine kuulub Euroopa Kohtu pädevusse vastavalt Euroopa Prokuratuuri sõlmitud lepingus sisalduvale vahekohtuklauslile.
3. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab Euroopa Prokuratuur vastavalt Euroopa Liidu liikmesriikide õigusaktide ühistele üldpõhimõtetele kõik kahjud, mille Euroopa Prokuratuur või selle töötajad on oma kohustuste täitmise käigus tekitanud, niivõrd kui kahju tekitamise võib nende süüks arvata.
4. Lõiget 3 kohaldatakse ka kahju suhtes, mille on tekitanud Euroopa delegaatprokurör oma kohustuste täitmisel.
5. Lõikes 3 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Kohtu pädevusse.
6. Euroopa Liidu liikmesriikide kohtud, kes on pädevad menetlema käesolevas artiklis osutatud Euroopa Prokuratuuri lepingulise vastutusega seotud vaidlusi, määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 ⁽²⁾ alusel.
7. Euroopa Prokuratuuri töötajate isiklikku vastutust reguleeritakse kohaldatavate personalieeskirjade või teenistustingimuste sätetega.

Artikkel 114

Rakenduseeskirjad ja programmidokumendid

Kolleegium võtab Euroopa peaprokuröri ettepaneku põhjal vastu eelkõige järgmised dokumendid:

- a) igal aastal Euroopa Prokuratuuri ühe- ja mitmeaastast programmitööd kirjeldava programmdokumendi;
- b) pettusevastase võitluse strateegia, mis rakendatavate meetmete kulusid ja tulusid arvesse võttes on proportsionaalne pettuse ohuga;
- c) eeskirjad Euroopa delegaatprokuröride töötingimuste, ülesannete täitmise kriteeriumide, ametialase ebapiisavuse, õiguste ja kohustuste kohta, sealhulgas huvide konflikti vältimise ja haldamise eeskirjad;

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

- d) üksikasjalikud eeskirjad määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamise kohta Euroopa Prokuratuuri tegevuses;
- e) määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 24 lõikes 8 osutatud rakenduseeskirjad.

Artikkel 115

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 49 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 20. novembrist 2017.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 49 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel kuupäeval pärast otsuse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 49 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 116

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväidet. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 115 lõikes 6 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide.

Artikkel 117

Teavitamine

Iga liikmesriik määrab ametiasutused, kes on pädevad käesolevat määrust rakendama. Teave määratud asutuste ja iga hilisema muudatuse kohta esitatakse samal ajal Euroopa peaprokurörile, nõukogule ja komisjonile. Liikmesriigid esitavad samuti Euroopa Prokuratuurile põhjaliku nimekirja liikmesriikide kriminaalmateriaalõiguse sätetest, mida kohaldatakse direktiivis (EL) 2017/1371 ja muudes asjakohastes liikmesriikide õigusaktides määratletud kuritegude puhul. Euroopa Prokuratuur tagab, et nende nimekirjade kaudu saadud teave avalikustatakse. Peale selle teavitavad liikmesriigid, kes kavatsevad kooskõlas artikli 30 lõikega 3 piirata artikli 30 lõike 1 punktide e ja f kohaldamist teatavate raskete kuritegudega, Euroopa Prokuratuuri selliste kuritegude loetelust.

Artikkel 118

Euroopa Prokuratuuris isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute kaitset käsitlevate sätete läbivaatamine

Seoses määruse (EÜ) nr 45/2001 kohandamisega kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 2 lõikega 3 ja artikliga 98 vaatab komisjon läbi käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad füüsiliste isikute kaitsmist isikuandmete töötlemisel Euroopa Prokuratuuris. Komisjon esitab vajaduse korral seadusandliku ettepaneku nende sätete muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

Artikkel 119

Läbivaatamisklausel

1. Hiljemalt [viie aasta möödudes komisjoni poolt artikli 120 lõike 2 kohaselt kehtestatavast kuupäevast] ja seejärel iga viie aasta järel tellib komisjon hindamise ning esitab hindamisaruande käesoleva määruse rakendamise ja mõju, aga ka Euroopa Prokuratuuri ja selle töökorralduse tulemuslikkuse ja tõhususe kohta. Komisjon edastab hindamisaruande ja oma järeldused Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele ning nõukogule. Hindamise tulemused avalikustatakse.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandlikud ettepanekud, kui ta leiab, et Euroopa Prokuratuuri asutamiseks ning tema ülesannete või tema tegevuses kasutatavate menetluste kehtestamiseks, sealhulgas seoses piiriüleste uurimistega, on vaja täiendavaid või üksikasjalikumaid norme.

Artikkel 120

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust kõigi tema pädevusse kuuluvate kuritegude suhtes, mis pannakse toime pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Euroopa Prokuratuur hakkab talle käesoleva määrusega antud uurimis- ja süüdistuste esitamise ülesandeid täitma kuupäeval, mis määratakse kindlaks komisjoni otsusega Euroopa peaprokuröri ettepanekul pärast Euroopa Prokuratuuri asutamist. Komisjoni otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni määratav kuupäev ei tohi olla varasem kui kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Selliste liikmesriikide suhtes, kes osalevad tõhustatud koostöös vastavalt otsusele, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 331 lõike 1 teise või kolmanda lõigu kohaselt, hakatakse käesolevat määrust kohaldama alates asjaomases otsuses märgitud kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Luxembourg, 12. oktoober 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

U. REINSALU
